

A dictionary in Englyshe and Welshe : moche necessary to all such Welshemen as wil spedly learne the englyshe tōgue thought unto the kynges majestie very mete to be sette for the to the use of his graces subjectes in Wales whereunto is p̃fixed a little treatyse of the englyshe pronounciacion of the letters / by Wylliam Salesbury.

Contributors

Salesbury, William, 1520?-1600?
Honourable Society of Cymmrodorion (London, England)

Publication/Creation

[London] : [Printed for the Cymmrodorion Society, by T. Richards], [1877]

Persistent URL

<https://wellcomecollection.org/works/x547n8bb>

License and attribution

This work has been identified as being free of known restrictions under copyright law, including all related and neighbouring rights and is being made available under the Creative Commons, Public Domain Mark.

You can copy, modify, distribute and perform the work, even for commercial purposes, without asking permission.

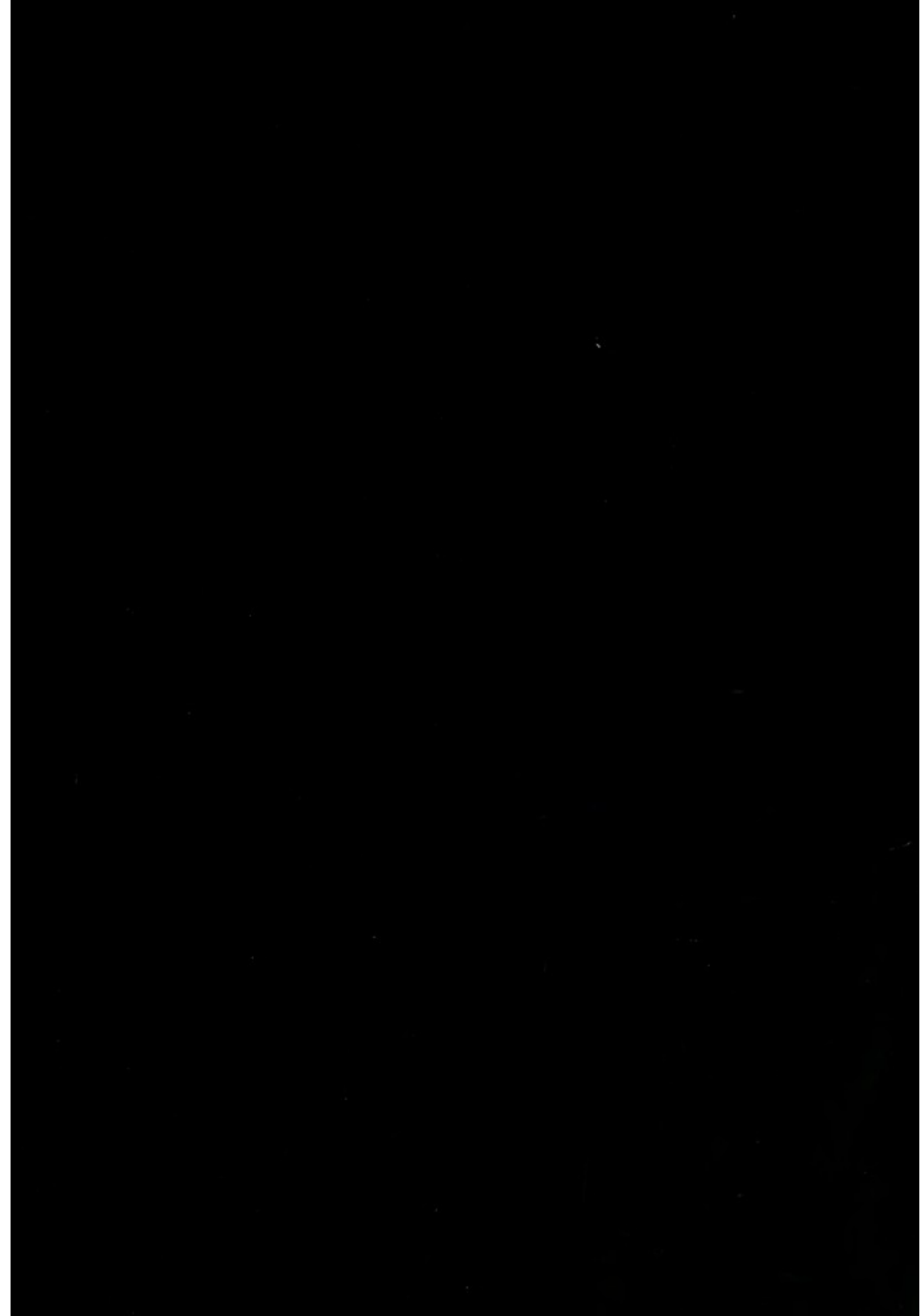

Wellcome Collection
183 Euston Road
London NW1 2BE UK
T +44 (0)20 7611 8722
E library@wellcomecollection.org
<https://wellcomecollection.org>

A DICTIONARY
IN
ENGLYSH & WELSH
BY
WYLLIAM SALISBURY.

22501277864

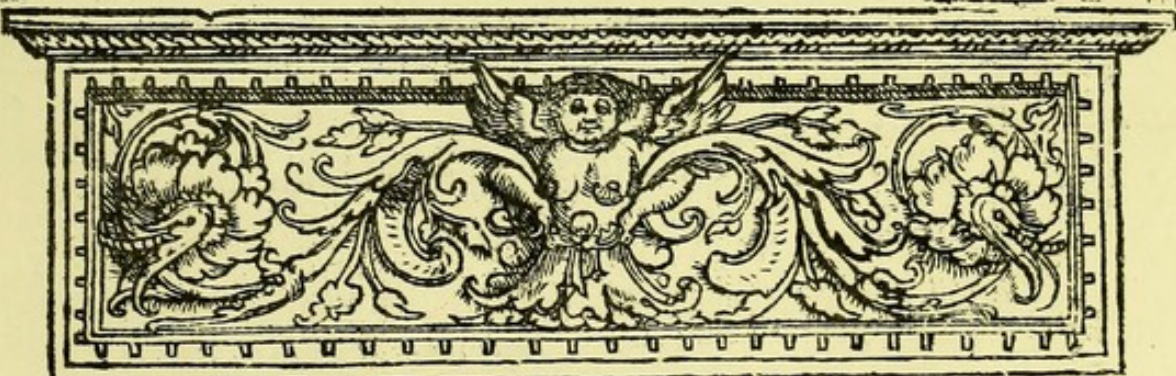

A DICTIONARY

in Englyshe and Welſhe moche ne-
ceſſary to all ſuche Welſhemen as
wil ſpedly learne the englyſhe tōgue
thought vnto the kynges mate=
ſtie very mete to be ſette foꝝ
the to the uſe of his graces
ſubiectes in Walcs: whe
re vnto is p̄fixed a litle
treatyſe of the en=
glyſhe p̄nūcia=
cion of the let=
ters, by

Wylliam Salesbury

TO THE MOOST VIC-
 torious & Redoubtete prince Henry theyght
 by the grace of God kynge of Englande,
 Fraunce and Irelande defender of the
 faythe And of the Church of En-
 glande and also of Irelande in
 erthe the supreamer Hedde
 be al prosperitie in
 continuall
 honour

Here as emongeste other
 sondry & manifolde good
 and godlye ordinaunces
 bothe mooste wyselye inue-
 tede & mooste effectuously
 performede and put in vse
 by your grace moste noble
 and Redoubtete Prynce,
 Wherby youre Royalmes and dominions ha-
 ue receauede infinitte comodities and auoyde
 greate displeasures and disturbaunce whyche
 bothe nowe disquiet other Royalmes and befo-
 re your graces tyme hath also vexed thys your
 Royalme of Englande: your excellēt wysdome
 (as you haue an eye to euery parte and membre
 of your Dominion) hath causede to be enactede
 and stablyshede by your moste cheffe & heghest
 counsayl of the parlyament that there shal her-
 after be no differēce in lawes and language by-
 twyxe youre subiectes of youre principalytpe
 of Wales

of Wales and your other subiectes of your Ro-
yalme of Englande mooste prudently consyde-
rynge what great hatred debate & stryffe hathe
rysen emongeste men by reason of dyuersitie of
language and what a bonde and knotte of lo-
ue and frendshyppe the cōmunio[n] of one tonge
is, & that also by the iudgement of all wyse men
it is moost conueniente and mete that they that
be vnder dominiō of one most gracious Hedde
and kynge shal vse also one lāguage and that
euen as theyr hertes agree in loue and obediēce
to your grace so may also theyr tongues agree
in one kynd of speche & language: Therfore I
vnderstandynge that it is the dutye of all your
graces louynge subiectes not onely thē selfe to
obey your graces wyl and pleasure but also as
moch as lyeth in them, bothe to encourage and
further al other to the same Where as many o-
ther of excellent witte and learnynge haue done
greate seruice to your grace in great & weightie
maters I also emongeste the reste, accordynge
to my small talent, thought it my duty to attēp-
te alwayes I coulde to brynge, although smal
although lytle, yet some helpe at the leaste wyse
towarde the accomplisshement of youre mooste
gracyouse pleasure Therefore seying ther is ma-
ny of your graces subiectes in Wales that rea-
dethe parfytlpe, the welshe tonge whych if they
had, englyshe expounded in the welshe speche,
myght be bothe theyr owne scholemaysters and
other mennes also, and therby most spedely ob-
teyne the knolege of the englyshe tōge through
out

For as S
Paul sa-
yeth if I
knowe
not what
the lang-
uage me-
aneth, I
shal be vn-
to hym y
speaketh
an alient
& he that
speaketh
shal be an
alient vn-
to me. i.
Cor. xiiii.

owt all the countrepe I haue writtē a lytle en-
 glyshe dyctionary with the welshe interpreta-
 cion wher vnto I haue prefixed a treatyse of the
 englyshe pronounciation of the letters: and al-
 though that nother the boke it selfe entreating
 of a matter byfore towdchede of no man (t ther-
 fore rude (as all thynges be at their furst bygin-
 nyng) can be in no poynte worthye to be offere
 de to your maiestie And I agayne of such sym-
 ple both witte and learnyng and of such a mea-
 ne (t lowe estate that I am most vnworthe to de-
 dicate any thyng vnto your grace althoughe
 of it selfe it were veraye excellent, yet the consi-
 cience of my most feruent loue towarde youre
 grace and most vehement desyre to accomplishe
 your wyll to my power hathe made me bolde e-
 mongeste other large and greate gyuers after
 the xāple of the poore widdowe (whom the Gos-
 pel speaketh of) to offer vp to youre grace

Luc. xxi.

my lytle farthyng as a testimonye
 of mi due bonden loue towarde
 youre maiestie whom Ihesu
 the eternal kynge preser-
 ue longe in al prospe-
 ritye (t most highe
 honoure

..

Your poore and humble subiecte
 Wyllyam Salesburpe.

¶ Wyllyam Salesburi wrth y
darlleawdr.

Nid odit ddarllepydd bonhe-
ddigaid nid anghyssyltbell
byssei ddangos a datclario
pa lesaad pa budd a phlwy
broffit a ddelsai ir neb a dre
uliai ddim amser wrth dda-
llen a mesyriaw ar y llyfer
hwn Oni byssei ddarfod or
blaen i oruwcheldab aion harglwydd brenhin au
gyncor edrych arnaw ai dderbyn eissoes yn lowe-
dic gymradwy o help a chanhorthwy kychwyniad
tywysogaeth at faith saesnaec A chan bod hefyd
llywadraeth kalon brenhin (begys y kyttystia r
ysgrythur lan) drwy law ddew, yr hwn a gatwo eu
ras yn hirhoedloc lwyddianus ffynadwy Amen.
Onid bellach i nessau tu ar peth kyfreitiaf a chys-
sonaf yngan a sonio am tanaw yn y bangre hon
Sef er mlyn kymbry or nid oes gantunt angw
anec o ddyfynder athrowlythyr onid medry o bra-
idd ddew, ddarllen iaith eu mameu ir hai hynny
yn unig o chwenychant begys y dylent hynny ky-
frowddyt i ddarllen a deall iaith Saesnec iaith
heddyw brddedic o bob rhyw oreuddysc iaith gyl-
lawon o ddawon a buddygoliaeth ac iaith nid chwa-
ith anhawdd i ddysc begys y may pop nassion yn
i hyfedyr ddysc eb edrych yn llygat y boen nac
gost ac yn angenrheitiach i ni r kymbry no neb
wrthei er esceuluset genym am y peth : Er hai an
nyscedic hynny meddaf yd yscrifenned hyno wan

Abdur-
dot y lly-
uer gan
y brenh-
in abdu-
rtot y br-
enhin y
gan dd-
uw.

atrauwaeth ac nid ir Rai tra chyffarwydd. Onid a-
 tollwg i chwi y Rei sydd a mowrddysc gentwch ac a
 wyddoch Rac mor werthfawr yw Dysc ym wneu
 thur atwch hunain yn ol ddull saint Pawl ymrop
 peth i palw A moeswch hefyd (val y dywaid pr u-
 nrhyw Pawl) modd pr abiwydir rhai bychain a
 bara a llaeth borthi o honawch chwithheu pr anysc-
 edic a mwydion ych goruchelddysc ac nid a godido
 wocriwydd athronddysc. Ac velly os chwchwi ni ch
 vdddiwch dryssor pr Arglwydd onid i gyfranny
 yny gyfle ir angenogion o ddysceidaeth a doethineb
 ai gyfryw betheu ereill : Gobeitho i dpyr duw bath
 psprydoldeb vddunt hwytheu ac na sathrant val
 moch dim och gemau nach main gwyrthfawr ac
 na chodant ich erbyn val kiwn ar bedyr atwch bra-
 thy Cithyr etto eilwaith i ymady a chyfeilornson,
 ac or diwedd i ddechreu ar hysbysy a silltau hanes
 ac ystyriaeth y llyfer yma Ac yn gymeint nad ynt
 y llytthyprenneu yn vn ddylwedtat nac yn vn dray-
 thiad yn sasnac ac ynghymraec : Yn gyntaf dim y
 ddys yn datkan ac yn honny paddellw y darlleir ac
 y trayther hwy yn ol tafodiad y Sason ac yno es-
 ampleu o eirieu kpfaddas yn kynlyn / A chweddy
 hynny y mae y Gairllyfyr ner Geirialwc saesnac
 yn dechry pr hwn a elwir yn saesnac an Englis di-
 csionary ys ef yw hynny kynullfa o eirieu seisnic / a
 chos kynulleidfa o eirieu seisnic yd ywr holl llyfer
 hapach / Yn pr hwn os deliwech yn dda arnaw y d
 dys yn kadw order a threfyn ynto : o bleit ni chy-
 mpsced dim or geirieu bendromlwnlogyl ynto val
 y damwyniai vddunt syrthio ym meddiwll or tro
 kyntaf : Cithyr ef adfeddplied byth er mwyn pr a-

Ystyria-
 eth y lly-
 ber oll.

Enw r
 llyfyr.

Trefyn y
 geirieu.

nyscedic gyfryw bodd ac y darfy helkpt pop gair
 (hyd y deuei kof) yw van gyfaddas ehunan: Ac v-
 elly yr holl eirieu ac /a/ yn y llythyren gyntaf oe de-
 chreu a gynulled i gyd ir vulle: A phop gair yn de-
 chry a b / yn yn llythyr kyntaf o honaw a ossodet
 or neulltuy / Ar geirieu a c / yn eu dechreuad a wah-
 aned hwytheu or neulltuy: Ar geirieu a ddechreant
 ac ch, a ddidolet hwynte ehunain / A rhei a d / yn y k-
 ychwyn a gasclet ac a ossodet melon man arall / Ac
 val hyn y raved y llail pop vn i sefyll dan vaner i
 Captelythyr ddechreuol / Ac wrth hynny pan chwe
 nychoch gaffael Saesnec am ryw air kamberaec:
 Yn gyntaf edrychych pa llythyren vo ynnchreu r
 gair hwnw yn anianol / o bleit os / a / bydd hi spw-
 ch am tanaw ynplith y Restyr eirieu a vont yn dec
 hre ac a / ac yn y van hono ar y gyfer yn y rhes o ei-
 rieu saesnec y keffwch Saesonaec iddo / Eithyr gw
 ilwch yn dda rhac ych twyllo yn kam geisio gair
 allan oe van briod gyfaddas / begys pe i keisieth v
 n or geirieu hyn yr ystym ar agweddd y maent yn go
 rweddd yn y pennill yma *Mae imigangen dec o ved wen*
 Achos ni wasnaetha ywch wrth geisio saesnec am
 (*gangen*) chwilio am danaw ymysc y geirieu yn
 dechreu a g / namyn ymhlith y geirieu a vo k yn
 y dechreu / y dylech espio am danaw / ar Saes-
 nec bydd gar i bron: Canys y gair kroyw kysse-
 fin ydyw *kangen* ac nid *gangen* kyd bo r ymadro-
 dd kymraec yn kyfledddy k yn g / ac yn peri sonio t /
 val d / a b / ual v / yn y geirieu hyn *dec o ved wen* /
 Ac am hynny rhait i chwi graffy byth pa llythyren a
 vo yn dechre r gair pan draether ar y ben ehun all-
 an o ymadrodd begys y dangosseis uchod / Ac ve-
 lly yn ol y dadawc naturiol draethiad y mae i ch-

Modd y
 kefir sas
 nec ir gy
 mraec.

Kyngor
ysmala
ir kymry.

Wi geisio o mynwoch chwi gael pop gair yn y gair-
llyfer yma / O bleit hegys na ddysgwyl neb onid
ynfyd pan el i wiala ir koet gaffael gwiail yn tyfy
yn vn ystym y byddant wedy r eilio am gledyr y
plait / belly r vn modd ni ddisgwyl neb onid rhy an
gcelfpyd gaffael pop rhyw air yn y gairllyfyr yn
vn ystym nag yn vn agwedd i ddywediat a chwe
dy i blethy ymparwyden ymadrodd / Ac eb law h-
yn oll a ddywedais ymblaenllaw Kymerwoch hyn
o gyngor gyd a chwi y sawl gymry a chwenychoch
ddyscy gartref wrth tan Saesner / Mid amgen no
gwybod o honawch na ddarlleir ac na thraethir p-
op gair saesner mor llawnllythyr ac mor hollawol
ac yd screfenner Uegys hyn God be wyth you yr
hwn a draetha r kyffredin / God biwio : A s-
wrn o eirieu ereill a yscrifenir hefyd Ryw sillafeu
ynthunt yn vn ffynut eithyr ni ddarlleir ddim ho-
nunt or vn ffynut val y rhai or naill ddarlle-
pad bowe, crowe, trowe ar hain a ddarlleir bo b-
wa: kro/bran: tro/tybyeid/A rhai hyn hefyd a esc-
rifenir y pen diwaythaf boddunt yr vn ffynut ac
ir llaill or blaen eithyr i ddarllen a wnair yn am-
genach cowe, lowe, nowe, narrowe, sparowe y r-
hai a ddywedir yn gyffredin val hyn kow / buwch :
low / lowio: now yn awr: narrw kyfing: sparw e-
deryn y to / Ac am gyfryw ddamwynieu yr hyn y
bydder ryddygyr ir ddarlleydd i nodi pe doe kof
chwaith i scrifeny mae goreu kyngor a betrywfi bi
ir neb (val y dywedais ymlaen) or ni edy anghaffa-
el iddo byned i loer lle mae r iaith yn gynenid / y-
mosyn o honaw ac vn a wyppo Saesner (o bleit
odit o blwyf ynkymry eb Sasnigyddion ynho
paddellw

paddellw y gelwir y peth ar peth yn sasnet. Ac yno
dal a chraff y pa bodd y traythai ef y gair ne r ge-
irieu hyn y saisnigaidd / a chyd a hyn
kymeryd y llyfer yma yn angwanec
o goffaduriaeth yn absen athra-
won / ac yn diffic dyscya-
dwyr yr iaith. Dewch
yn ach a

Dyschwch nes oesswch Saesnet
Doeth yw e dysc da iaith dec.

¶ Gwyddor o lythyrenneu bychain.

☛ A.a.B.c.ch.d.dd.e.f.ff.g.gh.h.i.k.l.ll.m.m.
n.n.o.p.r.r.f.fl.s.st.t.th.v.u.w.y.

¶ Egwddor or lythyrenneu kanolic o baint.

✝ a.b.c.d.e.f.g.gh.h.i.k.l.m.n.o.p.q.r.r.f.s.
t.v.u.r.y.z.ff.fl.st.w.t.ā.ȳ.

A.B.C.D.E.F.G.H.I.K.L.M.N.O.P.Q.
R.S.T.U.V.

¶ Gwyddor or bath bwyaf ar lythyrenu.

A B C D E F G H I K L M N
O P Q R S T U V . .

Natur a sain y llythyren
uchod yn Saesnec.

Seisnïc fydd vn natur ac (a)
gymreic / val y may yn eg-
lur yn y geirieu hyn o saes-
nec ale / aal : ac ymhymraec
kwrw : pale paal : sale sal :

A

O ddieithyr Rylw amser y
kaiff / a / sain y dipton (aw)
yn enwedic pan ddel ef o vl-

ayn l / ne ll / val y may yn eglurach drwy y geirieu
hynn : balde batold moel ball, batol pel : wall wa-
wl gwal : Ond yn Rylw eirieu i dodant weithie (a)
yn lledsegur er a gyfrifwn a ymarferai oe nerth e-
human / namyn yn hydrach ymrithio yn Rith yn
bocal (e) ni a wnae ir darlleydd, val hyn ease ies es
mwythdra : leaue lief kenad : sea see mor : yea (ie)
Ond nith rwystyr bath eirieu ahyn di ond yn an-
fynech.

B. yn saesonaec / b / yn Camberaet ynt vllais
val yn y geirieu hynn : babe baab / baban : brede
bred / bara. Ac ni newidir b, seisonic am llythyren
aran val y gwnair a (b) gymberaet.

B

C. wrth i darllen yn sasonaet a chambraet sydd
yn vn llef onid o blayn e / i / y / canys o blayn y ta-
ir llythyren hyn val s / bydd i son begys hynn ffa
ce ffas wyneb gracypouse grasius rraddlaw / cō
dicyon condisywn.

C

Ch. nid yw dim tebyr yn saesonaet ac ymghambe-
raet : Ac nid oes ymghamraet llythyren na llythyre-
nneu ai kyfflyba yn iawon / eithyr may sain / tsi / kyn
gyfflypet iddi ar efydd ir aur / val yn y gair hwn
churche tsurts eccleis.

Ch

B. ii.

Athrawaeth i ddyscŷ

D. ymghamraec a saesonaec nid amrafaelia i gallu val y dyellir yn y geirieu hyn or ddwy iaith: **Duke**/duwk duc: dart dart dart. Eithyr nota hyn yn dda pan welych dwy / dd / yn dyfod ynghyd yn sasnaec nid val / dd / gymbereic bydd i grym / ond ca dw a wno pop un i llais gynefinol: Ac nid lleddfy A wnan ond cledy yn gledach begys yn y geirieu hyn laddre lad-ar/pscol bladd blad-der chwyffigē D hefyd yw terfyn berf o amseru perphaith amperphaith a mwy nag amherffaith / val am y gair hwnn loued / carwn / kereis / carysswn ac.

E. a ddarlleir yn sasnaec gweith val / e / gymberaic gwaith val / i / gymberaic / a gweithe ereill yniweddd gair i tau ac i bydd but val scheua yn hebrw neu begys y gwelwch / w / yn diwed y geirieu hyn o Camberaec kynddelw, ardelw, cefnderw / syberw / buddelw / marwnad / catwderw: yn y rhain wrth eu darlain ay traythy / w / a dawdd ymaith ac belly y dyweddyt a wnair kyndell / ardel / cefnder / syber / budel / marnad / catderw / Uelley / e / yn diweddy geirieu saesnac a dawdd ymaith a cham mwyaf o ddiwedd pop gair wrth i draithy begys o ddiweddd y geirieu hyn, emperoure emperwr ac nid emperwrey darlleir: yr hwn air sasnac arwyddoka ymghymraec ymerawtr: Ac belly am euermore efermwr tragowydd. Ac yn y ddeuair saesnac uehot may y ddwy (e/e) gyntaf o bob yn yn llais ac e/o gamberaec neu e/llatin neu epsylon o roec Ar e ddiwaethaf yn telwi / val y may / w / yn y geirieu a soniais am tanun gynnef. Ond yn enwedig pan ddel / e / yn ol / l / ne / r / yniweddd gair saesonaec ni chlywir

Darllen saesnaec.

ni chlywir dim o ywrtnei ar dauod saïs : ond o
chlywyt peth o ywrtnei / kynt y dyfalyt y bot hi o
vlaen l / ne r / nag oe hol : val y trapthant hi ar y ge
irieu yma / able, fable, twyncl, wryncl, thōdre,
wondre, yr hyn eirieu ac ereill a derupnant yn vn
odyl a rai hyn ni chlywn i saïs yni darllain onid
begys pe byddem ni yw scriueny drwy adael / e /
heibo / val hyn / abl / fabl / twinkl / wrinkl / thwondr
wondr : ne val pe bay / e / o vlaen yr l / ne yr r / val
hyn saddell, thonder : Ond ni ddylie bot chwaith
dieithyr bath ddarllepad a hwnw i ni yr kambry
paam onid ym nineu yn darllein drwy doddî yma
ith dwy ne dair o amrafael lythyreu begys y may
yn eglur yn y geirieu yma popl dros popol kwbl
dros kwblwl : papr / ac eithr lle y dylem ddylweddyt
pappyr / ac eithyr / Ond raid yw madde i bob tafa-
wd i ledlef, a goddef i bob iaith i phriodoldeb. He-
uyd natur y vocal / e / pan orphenno air saesonaec
esmywythau ne beddalhau y sillaf a ddel oe blayn
val hynn hope hoop gobeith : bahe, baak / pobp :
chese / tsis calws. Eithyr dal yn graff ar ddylweddyt
y gair ackw chese, o bleit yr e / gyntaf sydd vn lla-
is ac, i, on hiaith ni : ar e, ddwyapthaf yn sefyll yn
vut val y dylwedais or blayn y damwyniai iddi
bod rylw amser. E, hefyd o vlaen s, ynniwedd en-
weu lliosawc, sef yw hynny ir anyscedic geirieu
a arwyddockaant vch pen rhifedi vn peth, a ddif-
lanna wrth eu dylweddyt val o ddwedd yr enweu
neur geirieu hynn kynges, brehinedd : frendes,
kereint : tentes, pepyll / yr hain a ddarlleir kings /
frinds / tents. A gwybyddet y darllepydd nad yw

Athrawaeth i ddyscyp

A gwybyddet y darlleydd nad yw y Rutil yma yn gwasanapthy i bob enw lliosawc o bleit pan ddel c, ch, g, neu e, arall o blayn y ddwywedetic e, pally a wna y rutil hon canys yna e, a draythir yn bungus neu val yn y, ni : val yn y geirieu hynny dyches deitsys / ffossydd : faces : ffaces / wynebeu : oranges, oreintsys / afale orayds : trees, triys prenneu.

f f, seicsonic ehum sydd gymeint o synntwyr ynthei ac melon dwy f, f, gambereic wedy gwasce eu penneu yngkyd val hyn : fole ffwl, ffol ne ynuyd

ff ff, ac f, yn sasnet a dreythir yn ynnmodd, eythyr ff, yn ddiwyscach, as f, yn yscafnach a gymerir : f, yn yscafu, val y may chefe, tsiff pennaf / ff, yn ddiwysc neu yn drom val yn y gair hwn suffre, swfffer dioddef :

g G, seisnic a ch / o saesnet ynt daran debyc eu sain ie mor debyc i son yw gilydd ac yd yscriuena sags ny bo dra dyscedic yn aill yn ller llall begys y damwain yn y gair hwn churge yn lle churche tsurts eglwys. Eythyr g / yn sasnet o blaen a, o, u, a gweithe o blayn e / neu y, nid adweynir i llais rac g, gambereic val hyn galaunt galawnt / gelding gelding / plage, plaag pla / God, dyw / gutte / gwt coluddyn / Gylbert / gilbert : Ond pan ddel g / o blaen / e / i / neu y / val ch, seisnic neu tsadde o hebreu bydd i llef or rhan bynychaf begys hyn gynger tsintsir / sinsir / Swilia hyn etto yn dda pan ddelont dwy gg / yngkyd / kydleisio eulldwyedd ac g / gamraec a wnant val hyn beggynge begging / yn cardota / nagge nag kefflyn / egge, eg wy.

Gh.

Darllen saesnaet.

Gh, sydd yn llef an ch, ni ond i bot hwy yn tra-
pthy pr gh/eiddunt yn yscafndec o ddiethyr y mto
nwgyl a ninnu yn pronsio pr ch/einom o ei-
galon yn gyddwfeu. A begys y mayn anhwedd-
gar gan saeson glywed rhwng y llythyr hon gh/
belly may kymbry deheubarth yn gwachel son
am ch, ond lleiaf gallant. Can ti ay klyw hwy yn
dylwedyt hwaer a hwech lle ddym ni o ogledd kym-
bry yn dylwedyt chwaer a chwech.

Ac etwa mi an gwelaf ninnu yn mogelud trap-
thy ch, yn bynech o amser begys y may yn ddewi-
sach genym ddylwedyt (chwegwaith) no (chwech-
gwaith) a (chwe ugain) na (chwech ugain). Ac im-
tyb i nid hoffach gan y Groecwyr y llythyr ch,
pan ymchwylnt or ebryw/Iohannes yn lle Iochan-
na/ac Isaac dros Iitschack: A chyffelyp nad gwell
gan y llatynwyr y llythyr vchot pryd bont yn dy-
lyn pr unwedd ar groecwyr ar drossi pr hebreu ir
llatin/ac yn dylwedyt *mihi a nihil* dros *mihi a nichil*
Ond i ddibenny yt/kymier y chwyrnolat hwnu yn
yscarnaf ac y del erot wrth ddylwedyt iaith Sax-
onaet.

h, sydd unwedd yn hollatol y gyd ar Sason
a ninnu, val y may haue haf, hude/hart calon ne
carw/holy holi santaidd/ne keyn. Ond yn rhyw
eirieu llatin wedy saesni go nid anedlir h, val yny
rhain honeste onest/honoure onor/anrhyddedd/ex-
hibition ecsibisiwn/kynheilaeth/prohibition pro-
ibisiwn/gwahardd. Nid ynganaf bi yn bot ni y to
pr owrhon mor ddiddarwybot a dylwedyt gwydd
dros gwehydd.

Gh

h

Athrawaeth i ddysc

F F, oe hiaith hwy sydd gymeint ar ddwy lythyren yma ei, on iaith ni / od gwescir y gyd ai dywedyt yn vn sillaf neu dypphthong val yn y gair hwn, i, ei / mi ne myfi. Cythyr pan gydseinio i, a bocal arall vn sain bydd hi yna a, g, seisnig ac achos eu bot hwy mor gyffelypson mi weleis rei ympeidruster a do-
wt pa vn ai ac, i, ai ynte a, g, yd scriuenynt ryw ei-
rieu ar rain maestie, gentyll, gelousye: a rhai yn scrifenny *habreioune* ac ereill hebergyn, lluric:
Ac bell y mi welaf ynghylch yr vn gyffelybrwydd rhwng y tair llythyren seisnig hyn *ch, g, i*, a rhwng y plwm pewter ar ariant, sef yw hynny, bod yn gynhebyc yw gplydd ar y golwg kyntaf ac yn am rafaelio er hynny wrth graffy arnunt. Esampl o, i, yn gydsain Iesu, tsiesulw, Iesu: John tsion a si-
on o lediaith: ac Ieuan ynghamroec loyw: ioynt, tsioynt kymal.

k k, ynghymraec a saesnec vn gyneddf yw / ond yn saesnec anupnychach o beth y dech y air val y gw elloch yma boke bwk llyfyr bucke bwck bwch:
k, yn dechry gair kyngge king / brenhin: knot kw-
lwm: kent.

L. pny ddwyaith ddywededic nid amgena ond yn anamylair i llais val hyn lylly lili / lady ladi ar-
glwyddes lad bachken.

ll ll, yn saesnec nid ynt dim tebyc eu hansawd in ll, ni: an ll, ni ny ddysc byth yn iatwn dyn arallia ith i thraythy o ddierth pny bebyd.

ll ll. hefyd yn saesnec nid yw yn dwyn entw un lly thyren eithyr dwbyl l, neu l ddyplyc i gelwir: a lla is l, sydd ynthun yn wastat, neu lais lambda pan
ddel

darllen saesnaec.

o blayn iota / Ond yn rhyw wledydd yn lloer val
w, y traythant l / ac ll / melon rhyw eirieu val
hyn bo'wd yn lle bold: b'w dros bull / calw dros cal
Ond nid yw bath ddywediat onid llediaith / ac nid
peth yw ddylun oni bynny blyscí y gyd a bloy-
scon.

¶, ac n kynggany a wnant yny ddwpaith ei-
nom / ie ac ymrop iaith ac i gwn ni ddin o ywr-
thynt / yn Saxonaec a dwyts val hyn man gwr
men gwyr.

Q, kymysclef an o / ac an w / ni bydd / ac nid ar
bnwaith nac yn yr bn sillaf onid melon bn sillaf
yn o / melon arall yn w / y freythir val hyn to to /
bys troet : so so belly two tw / dau / to tw / ar at / i /
schole scwl / yscwl.

Q hefyd o blaen ld / neu ll / a ddarlleir begys pe
bay w / ryngto ac wynt / mal hyn colde, cold oer
bolle, bowl / tolle towl toll. Eithyr dwy oo yn-
ghyd yn sasneac a soniant val w / ynghymraec val
hyn good, gwod da : poore pwr / flawd :

P, yn saesneac nid yw bn ddeddf a phi yn he-
bruw yngroec neu yngamroec achos yny teiríeith
hyn y try weithie yn rhyw eirieu yn ph :

Eithyr sain sauadwy sydd iddi yn sasneac ymrop
gair val : papyr papyr / pappe papp bron gwraic
ne ywod : penne ydyw pinn yscrifenny : Ac val hyn
y traytha Saís y llyther p / melon ymadrodd / and
wyth a penne : ac a phinn : ac nid with a phenne
neu ffenne y dywaíd ef.

Q. llythyr dieythyr yngamraec yw ac nid ma-
wr gartrefigach yn saesneac bn gyfraith a cha k

¶

Q

P

Q

Athrawaeth i ddyscy

y keffir q/val hynn quene kwin brenhines: quar-
ter kwarter chwarter neu pedwerydd ran: quayle
sofyllar: A gwybydd may u yw kydymeith q/can
ni welir byth q/eb u/yw chynlyn mwy nar goc heb
i gwichelll.

R R/sydd anian yny ddwyiaith hyn epythyr ni ddyb-
lyr ac nid hanedlyr R/byth yn dechreu gair sasnet
val y gwair yngroec ac yncamroec modd hyn
Rhoma rrufain ne rhufain: Ond val hyn yd ps-
crifenir ac y treithir geiric seisnic ac r/ynt hunt ry-
ght richt iawn rent rent ros ros ne rosun.

S S/yn yr ieithoedd yma a syrth yn bn sain val hyn
syr syr/seaso seesyn amser amserawl ne amser ky-
faddas: Epythyr pan ddel s/yn saesnet rhwng dwy
vocal lleddfy neu blyscy a wna yn wynech o am-
ser val hyn: muse mulwos meuprio: mase maas
madrondot

S/o dodir hi o cwhanec at diwedd entw unic/yr
entw unic/neur gair unic hwnw a liosocka ne ar-
wyddocka chwanec nac bn peth begys hynn hāde
hand yw llaw: handes hands ynt llawe ne ddwy-
lo: naye naye ewin ne hoyle hawarn nales nays
ewinedd ne hoyleon heyn: rale rale canllaw:
rales rales canllaweu/ne ederin regen yr yd.

Sh Sh/pan ddel o blayn bn vocal bn braint ar sill-
af hwn (ssi) bydd val hynn shappe ssiapp gwedd
ne lun: shepe ssiup dauad ne ddeueid.

Sh/yn dyfod ar ol vocal yn (iss) y galwant: begys
hyn affheaissonnen: waffhewaiss/golchi. Ac ym
pa ryw dan bynac ar air i del/ssio val neidyr gy-
ffrous

Athrawaeth i ddyscy

ffrous a wna/nid yn anghyssyllt pell o y wrth swm
y llythyr hebreu a elwir *schin*: Ac o mynny chw-
anec o hyspysrwydd yn kplch i llais gwranddo ar
byscot kregin yn dechreu berwi o damwain yn wa-
ith vddunt leisio. Kymertoch hyn o athrowlythyr
kartrefic rac ofyn na chypryddo palw o honawch
gaffael wrth i law tafodioc seisnig yw haddyscy.

T / hefyd a wna yr yn wyneb i Sais a chymro v-
al hyn trefure tresulwr trysortouretowr tior: top
top nen.

Th / o saesnec a chymraec a bydd gyfodwl ac yn n-
erth ond yn rhyw eirieu hi a ddarlleir kyn yscafu-
ed ar dd/einon ni: Eglurdeb am gyfiowllais th/
eiddunt hwy: through thrwch trywodd: thystle
thystl yscall: Eglurwch am th/val awn dd/ni this
ddys hwn/hon/ne hyn. belly ddym nine yn cam ar
fer yn sathredic o dd/dros th/pny gair yma (ddial-
aydd) yn lle (dialayth) Nota hyn hefyd / y darlleant
th/val t pny geirieu hyn / **Thomas** tomas: thro
ne trwn pall-

A / yn gydson nid amrafaillia i rhinwedd yn lloer
mwy nac yngymry val hyn byne bein gwinwy-
dden: bayne bayn gwythen ne wac: beluet belfet
melfet. Eithyr u/yn vocal a ettyl bwer y ddwy lyl-
hyren gamberaec hyn, u, w, ai henw kyffredin bydd
yn, bw, begys y tystolaytha y geirieu hyn true tr-
ulw kywir: vertue vertulw rhinwedd A rhyw am-
ser y kaiff i hialwn enw gantunt ac y darlleir yn ol
y llatindwyr sef y galwant yn yn llais an w/ni: val

C. ii.

pny geirieu

Athrawaeth i ddyscyp.

geirieu hynn **bu**cke **bl**och **bl**ock / **l**ust **l**wst **ch**want
 Eithyr anupnech y kyssona eu vocal u/hwyp an bo
 cal, u, ni/eissoes yn y gair hwn busy busi prysur
 ne pmyrus.

W w, seisnig ac w gymreic nid amgenant i gallu
 bal hyn / **wa**we **wa**lw tonn ar vor / **w**yne **w**ein
 gwîn: **w**yne **w**ynn ennill. Eithyr hento y llythy-
 ren **w**/o saesnec bydd **do**wbwl **u**w/**se**f **y**w hynn y
 dduplic / Ar sason wrth ddyscyp i blant sillafy ne
 spelio ai kymerant hi bal kydson ac nid yn vocal
 ne yn w, *per se* bal y ddym ni yw chymryd: Ond y
 ddym ni ar hynn yw harfer hi or modd hawsaf
 i ieunktit ddypfod y ddarllen yn ddeallus.

Hefyd distewi a wna w / wrth ddiweddy llawer
 gair saesnec bal yn diwedd y rai hynn / **a**we, **bo**we
wowe / y rhain a ddarlleant modd hynn: **a**/ofyn, **bo**
lwa: **w** / kary.

X x, nid yw chwaith rhy gartrefol yn saesonaet
 mwy nac yn Camberaet a llais **cs** / neu **gs** / a glyw-
 ir ynthei begys yny geirieu hynn **fl**are **fl**acs **ll**in
are **ag**s / **bl**wyall. Geirieu llatin a ledieithant ir sae-
 sonaet neu ir Camberaet a newidiant **x** / **am** **s** / bal
 y geirieu hyn / *crux* *crosse* *croes* ne *crws* / *exemplum*
esampyl / *extendo* *estennaf*: *excommunicatus* *escomyn*

B b, a gaiff yn ampl entw y dyphthong (ei) bal
 hynn **th**yne ddein tau ne eiddot: ai entw ehun bal
 yny gair hwn **th**yne **th**ynn teneu.

P p, a thityl bal e, bach bch i phen a wna the o
 saesnec bal hyn **p** man dde man, y gwr: **p** ore dde
 ocs / yr pch.

T t, a chroes bechan bal t, bch i ffen sydd gymeint
 yn

darllen saesnec.

yn llawnllythyr a that ddat, hyny ne yr hwn.

p, ac u, uwch i phen a wna thou ddoiw, ti ne tydi

u
p

þ, ddoedd gan yr hen scrifennyddion saesnec lly-
thyren taran debyc i, p, ond nad oedd i throed yn
gwyro i hyny bal pladur bal p may troet, p, ac nid
antebic i llun yr *rhuueinol*, p, neu i *ypsylon groec* ne
ghayn yn hebreu ac hysp p datw im kof ddorn i kly-
wais ynwaith hen ddarllepydd o sais yn p he nwi
yn allu an dd ni neu ar ddelta roec ydoedd. Ond
nid yw hi arferedic ymplith Sason er pan ddoeth
kelfyddyt print yw mysc onit kymeryd tan yn (p)
drostei: ac (th) weithie yny lle: Ac aros hynny may
yn anhwos i ddyn arall wlad dreuthy eu (th) hwy
yn seisnigaidd o achos i bot rylw amser yn gwas-
naphy yn lle yr hen llythyren a elwynt dorn bal
p gwelsoch yn eglur yny geirieu or blayn. Ac bel-
ly pan aeth p blysclythyr wreigaidd honno ar gy-
feilorn oupsc Sason y derbynassom niner Kym-
bry hithi ac aethom i bloescy bal mamaethod ac p
ddwywedyt dd dros d, th dros t, a d dros t, b ac ph,
dros p, &c. Ond maddeuwch ym rhac hysp p traw-
schwedyl yma a mi a dalfyraf yn gynt am p sydd
yn ol or llythyreu ereill.

z, hefyd oyddynt yn aruer yn bawr o honei, yn
lle s yn diwedd gair bal: kyngez kings, brenhi-
nedd. A rhai yw dodi dros m, ac eraill (peth oedd b-
wy yn erbyn i natur) dros gh, yn p chymeryd: bal
hyn ryzt richt kyfiawon knyzt knicht marchawg
urddol.

z

t, nid llythyren yw namyn gair kyfan wedy
ddefeisio yn byrh, bal p gwelwch yma/rhac mor

t

Athrawaeth i ddyscyp

bynech y damwain ymrop ymadrodd o bob rylw
iaith yr hwn pan yscrifener yn llawnlllythr yn lla-
tin (*et*) bydd and yn saesnet: ac (ac) yn Camberaet
a arwyddocka.

¶ yn y Gwydhor hon o ddisot y kynwysir sum a
chrynodeb yr holl ruwls uchot: Ac am hynp tybe-
id nad rhait angwanec o addysc na mwy o eglu-
rdeb arnei / i'r neb a chwenych ddarllein y llyfer or
pen bwy gplydd.

	a, ai	c, k	tsi	d	e	f	ff	g	c	i		
✱	a	b	c	ch	d	e	f	ff	g	gh	h	i
	aw	f		d	i	f	ph	tsi	h	ei		
	l	l		o	k	ssi	th	uw	fi			
k,	l,	ll, m, n,	o	p, q, r, s,	ssi,	t,	th,	u,	v,			
	w	l	w		iss	dd/t/u/	v/					
	cs	ei, y	s	and								
w,	r,	y,	z,	t.								
	qs	i	ch/m.									

Deu dal hynn.

	ai	c	k	tsi	e	f	tsi	ch
✱	a,	b, c,	ch,	d,	e,	f,	g,	gh,
	aw		f		i	f		
	ei	l	l		w	k		iss
c,	k,	l, ll,	m, n, o,		p, q,	r, s, sh,	t,	
	i	w	l		o			ssi
	th, t		u	v	cs	ei, y	s	and
th,		u,	v,	w, r,	y,	z,	t,	
	dd	uw	f		gs	i	ch m.	

abe = aſon

¶ Kambraec	Saefonaec	Walshe	Englyſhe
A. o blaen b.		achwyno	Complaynt
ab ne ſiak ab	An ape	achwlwm	A roude knot
ab ne bab	Sonne	achub	
abe ne aſon	A ryuer	achub	
aber ne hafyn	Hauen	A. o blaen d.	
aberth	The ſacra- ment	ad	Re, agayne
aberth efferen	Sacryng of	aderyn	A byrde
aberth ne of- frwm	maſſe	adarwr	A fouler
aberthp	Sacryfye	adblygy	To folde a- gayne
abled	Sacryfice	ader	
	Hableneſſe	adaíl	A buyldynge ✓
Abram	habilitie	adeíl	Bylde
absen	Abraam	adefyn / edau	Threde
✓ absennwr	Absence	adain	A wyng
drwc	Bachyter	adain ppsco-	
✓ abwy burgyn	Caryen	adnabot (dyn	Knowe
✓ abwyd	Bayte	adliw	A brayde
✓ abyl	Hable	adnewydd	Renewe
A. o blaen c.		adwerth	
ac	And	adwy bwlch	A gappe
acken	Accent	adwyth	
ackw	Yonder	A. o blaen dd.	
acolit		Adda	Adam
acolidieth		addas	Mete, apte
act	An acte	addaw	Promeſſe
A. o blaen ch.		addwyn	
✓ ach	Petygrewe	addfed	Rype
ach díaficah	Hole, founde	addfedp	Rype
achwyn	Accuſation	addoli	Worſhyp
		addunet	A vowe
			A. i.

*adwy = paſs
for adwy' or beiddau
Pauſe betwixt of W.*

af-lan = af
anta
aethnen
agalen = whetstone
of aganum

¶ Camraec	Saesnec	Walshe	Englyshe
Addurn	An ornamēt	aflwyddiant	Unhappines
addfowsonar	Aduoufon	aflwyddian ⁹	Unhappy
rent		aflonydd	Unstable
addunaw	A vowe	aflunieidd	Mysshapen
A. o blaen e.		aflunio	Mysshappe
aec language		afwch	Kenessē ✓
ael		afwchys	Kene ✓
ael dyn	A browe	afrwydd	Unspedy
aelgerth		afrwyddteb	Unspedynes
✓ aelwyd	A herthe	afy	The lyuer
✓ aelawd	A lymme	afyrlad	Syngynge
aer etifedd	An heyre		brede
aer aerfa	Bicker	A. o blaen g.	
aerwy	Sole	ag	And
✓ aethnen pren	An aspe tre	agarw	
A. o blaen f.		agatfydd	Peraduētūre
af-	Un	agatoedd	Perhappes
afael	A gryppe	ageiniadd	
afaely	Gryp	agalen	A whetstone ✓
afal	An apple	agen	A ryfte ✓
afal ne affallē	A apple tre	agenoc	Ryfty
afan llysseun		Agnus dei	Agnus dei
afar		agoret	Open
afiach	Unholesome	agori	Opyn
afiechyt		agori pastai	Breake up
afieith	Dalyaunce		the pastye
aflan	Unclen	agos	Nyghe
aflafar		A. o blaen i.	
aflawen	Not mery	ai	Other / why-
aflodnais			ther
aflwydd	Mysfortune	ai ynteu	Ether elles

aal-tul = a vyllane

am-garn

¶ Kamberaec	Saesonaec	Walshe	Englyshe
Ai ef	Ys it fo	tywallt	
aic		A. o blaen m.	
ainck	Gredynesse	am	For
aíl	Seconde	amaerwyr	Purfyll ✓
ailewrwof	Table ale	ambyr	Ambre
aílun		amdo amwisc	A wyndynge
A. o blaen l.			'shete
alar	Mournyng	amdoi	Wynde
alary	Mourne	ambassador	An enbassa-
alary ar	Glut		dour
hwyr		Amen	Amen
alarch	A fwanne	amgarn	A houpe ✓
alaw llyseun		amheu	Dout
alabastyr	Alabaster	amheuol	Doubtfull
✓ alch gridyll	A gyrdyron	ameraudyr	An empe-
alei	Alley		roure
<i>Note</i> Alban	Almaygne	amerodres	An empres
almari	An almery	amkren	Upwarde ✓
aliwn	Alien	amkreinio	Wallowe
aliwns	Alienes	bal march	
alym	Alume	amerodreth	An empyre
aliwn		amharot	Unready
A. o blaen ll.		amhossibyl	Unpossible
allan	Wythout	ammarch	Dyshonoure
abbrys bwa	A crosbowe	amperchi	Dyshonoure
croes		amel	Ammell. ✓
allor	An altar	amhwynt	
allwydd	A key	ammur	Unpure
✓ alltut	A vyllayne	amnaido	A becke
alltudaw		amneidio	Becke
allwys	Poure	amneidio a	Nodde
			A. ii.

ample

¶ Camraec	Saesnec	Walshe	Englyshe
phen		ammwyl	Rage
amrafael	Stryfe	A. o blaen n.	
amrafaply	Stryfe	an	Un
amkan	Ayme	anach	
✓ amkany	Gesse, ment	anaf	A mayme
amrant		anafus	Maymed
llygad		anafy	Mayme
amraint		anafad	
amrel	Admirall	anawn	
amrudd	Imprudent	anean ne	Nature
annehedd	Flater	natur	
amod	Condicion	anadyl	Brethe
amodol	Conditional	anadply	Brethe
✓ amlw		annedd	
amranwen		annerch	Grete
llysseun		annerchiad	Gretynge
amner plws	A purce	Annes	Agnes
amner a		angel	Angell
bydd yn rhan		angel aur	Angellet
ny eluseni	Amner	angerdd	
dros wr		angerddol	
malwr		anffawt	Myfchaunce
ammeth	A husbande	anffortune	Mysfortune
aratr	man	anffortunus	Unfortunat
amws		anfad	Euyll
ammwylloc	Unwyfe,	anganmol	Disprayfe
	fraught	angāmoledic	Disprayed
ammwysc ne	A wyndyng-	angen	Neade
amdo	shete	angencil	A monstre
amyd		angencilidd	Monstrelike
ampl	Plentuouse	angenus	Neady

ample

Egenus

Wanhope

¶ <i>Kymraec</i>	<i>Saesonaec</i>	<i>Walshe</i>	<i>Englyshe</i>
angenrhaid	Necessary	anobeithol	Desperate
angenoc	Nedefull	anneir treis- siad ne heffyr	A hekefer ✓
angraifdiaw	Rebuke	anhardd	Uncomly
angred wlad	Hethyn	anharddwch	Uncomlynes
angred ne engrediniaeth	Unbelefe	anras	Ungracious- nes
angredy	Unbelefe	anrasol	Ungraciouse
angrist	Antichriste	anhpf	Shamefaste
angristion	Unchristian	anhpfder	shamfastnes
angor	An anker	anweir	Unchaste, le- cherouse
angonffordd	Disconfort	anweirdeb	Lechery
angwanec	Encrease	anifal	A best <i>Beast</i>
angwanegy	Encrease	anhpdyn	Waywarde
angofus	Forgetfull	anrhaethawl	Unspeakable
angof	Forgetfulnes	anrhaith di- fwyniad	Undoyng
angyfraith	Preuarycatiō	anrhaithiaw	Undo
anllai	No lesse	disfwyno	
anllad	Wanton	anrhaithiaw	Inuade a realme
anlladrwydd	Wantōneffe	teyrnas	A present
anhael	Unliberall	anrhec	Present
anhap	Myshappe	anrhec	Present
anhappus	Unhappy	anrhydedd	Worshyp
anhaw	Uneasyer	anrhydeddus	Worshipfull
anhawster	Uneafynesse	annwyl	Dere
anhawdd	Uneasy	anhwyl	
annos ki		anthsedd	Meruaylous
✓ annoc	Tyfe	anrhyfeddot	Meruayle
✓ annogpat	Entysment	ansawd	Qualytie
✓ anobaith	Dispeyre, wanhope		A. iii.
anobaithaw	Mistruste		

¶ <i>Camraec</i>	<i>Saesnec</i>	<i>Walshe</i>	<i>Englyshe</i>
Ansuriaeth	Ufury		countre
ansir		araith	An orayson,
ansiriol	Uncherefull		an oration
antem	Antemme	araul	
antur	Auntur, ad- uenture	arab	Tryflynge
		arabedd	Tryfell
anturio	Aduenture	arabeddieith	Jape dalye ✓
anufydd	Unobedient	arafhin	Calme
anufyddhau	Disobey	arbet	Spare
anufyddtot	Disobediēce	aratr	A ploughe ✓
annudd		arch archiad	A bone, peti- cion
annuddo tan	Rake up the fyre	arch kist	An arke, chest
anudon	Periury		
anudonol	Forsworne	arch arbennic	Arche
anudonwr	A periured fe-	archangel	Archangell
annun	(lowe	arddiacon	Archdeacon
anwau		archddiacon-	Archdeacon-
anweu		dot	rye
annlon		archescop	Archebyshop
anwr	A wretche	archescopot	Archbyshop-
anwpych			ryke
anymddiriet	Mystruft	archeffeirat	Archepreest
anmywpgus	Unweldy	archoll	A wounde
A. o blaen r.		archolli	Wounde
ar tir aredic	Fallowe	ardpmer	Temperance
arr	Upon	ardpmerus	Temperate
araf	Softe	ardpmerp	Temper
arall	An other	arean	Syluer ✓
arally	Alter	arean rif	Counters
arallwlad	Of an other	areanlliw	Syluer co- lour

Ardal

*Ren-
Arm*

¶ <i>Kymraec</i>	<i>Saesonaec</i>	<i>Walshe</i>	<i>Englyshe</i>
Aredic tir	Ere lande	arglwyddes	A lady
areanoc	Monyed	arglwyddia-	A lordshyp
aren ne	Sage	eth	
ddoeth		arglwyddia-	Lordelyke
aren	The kydney	idd	
arf	A wepen	arglwyddiwr	
arfoc	Wepened	arth	A he beare } ✓
arfeu	Armes, we-	arthes	A she beare }
arfer	Use (pens	ardal	Marques-
arferedic	Used		dome
arfoel		ardalwr	Marques
argumenu	Argue	arffet	Skyrt
argument	An argumēt	arffet	
arithmetik yn	Arifmatyke	arfedatwr	An apron
or sayeth gol-		art kelfyddyt	Arte
fyddyt		ar unwaith	At ones
arlloes		ar brys	In haste
arllwy	Prepare	arwayn	Beare ✓
arllwyad	Preparyng	arwestr plws	A stryng
arnodd aratr	Ploughe	A. o blaen s.	
	beame	as	An ase
aruthyr	Wonder	askell	A wyng ✓
aruthrol	Wonderfull	askell saeth	Fedder of a
arogyl	Smellynge		shafte
arogli	Smell	askelly	Fedder
arwydd	Sygne, tokē	asworn	A bone ✓
arwy/lky-	Dole	asworn mor-	Iuery bone
wair		fil	
arwyddockau	Betoken	asworn kelyn	The back-
arglwydd	A lorde		bone
arglwyddiaw	To rule	asworn pa-	A whyrl bone

¶ Camraec	Saesnec	Walshe	Englyshe
dellec glin		atkyweiriaw	Redresse
Assen anifal	An asse	atklaf	Seke agayn
assen ascwrn	A rybbe	atklefychy	Sekyn a-
assetth		atklefyd ne	gayne
asur	Azure	atklefychpat	
astronomi yn	Astronomy	attarw	
or saith gelfyd		A. o blaen th.	
dpt		athraw	Scholmay- ✓
astromiwr	Astronomar		fter
astud	Student	athrawes	Maystres
ascyrnyc		athrawaeth	Maystry
ascyrnygy		athronddyt	Phylosophie
ascyrnygy	Fleere	athrod	
damedd		A. o blalen u.	
A. o blaen t.		au	The lyuer
at	To	aur	Golde
atchwayth	Smacke	aur y moch	
attaf	To me	aur llw	Gold colour
attat	To the	aurwy	
attaw	To him	aurych aur ne	Goldsmythe
attei ne atti	To her	arian	
attoch	To you	aurych ne din	A tynkar ✓
attom	To us	ker	
attunt	To them	A. o balen w.	
attal	With holde	awch einoch	Your
attal dylwedyt	Stutte	awch ar aryf	Kenesse
attolwr	Befeke	awchus	Kene
atkas	Hatefull	awn einom	Oure
atkasrwydd	Hatred	awch hunain	Your selfe
atter	Proppe	awgrym	Augrym ✓
attegy	Proppe	awr	An houre

Kene-ness

Bacul
Bacul = a boar

¶ Kamberaec	Saesonaec	Walſhe	Englyſhe
Alwydd	Gredynesse	baiddu llyfa	Dare
✓ atwyr	Ayer	bagad (ſp)	
atwen atwe-	Apteneſſe	Bala llynn	
nydd		balch	Proude
atwenyddgar	Apte	balchedd	Pryde
atwenyddy-	Felicitie	balchder	
aeth		balk	Baulke
atwditor	Auditor	banyw	A ſhe
audur	Auctor	banadlen	A brome
audurdot	Auctoritie	banw	Femal
auduredic	Auctorized	ban tuedd	Cost
atwyn frwyn	Reyne of a brydell	baglurun	Budde
		bagluraw	Budde
¶ B. o blaen a.		bar	
baban	A babe	bār	
bacul	A cruche	barr	A barre
bacploc		barieth	
backwn	Bacon	bara	Bred
twrch		bara gwyn ⁿ	Whyte bred
bach	A hoke	bara gwenith	Whete bred
bach ne bych-	Lytel	bara haidd	Barly bred
an		bara rhye	Rye bread
bad ^{a boat}	A botte	bara keirch	Ote bred
bado yn ne	Euerych one	bara koch	Browne bred
eb ado yn		bara meirch	Horſe bred
baeds gwr	A badge	barbio	
bonheddic		barbwr	A barbour
baedd	A bore	bardd	A poet
bai	Faute	barddas	Affayres ✓
baus	Fauty	barddonieth	Poetry
baich	A burden	barf	A berde ✓
			B. i.

brown. beret

Beard

Bas = shallow
Beisio = Shore
Beisio = wade
Ber = a spit ? spise
Beuduy = a byre
Kau = hedge

¶ Camraec	Saesnec	Walshe	Englyshe
Barfoc	Berded	beichiogi	
✓ bargawt tyn	Houfe eufing	beisio dwfyr	Wade
barn	Judgement	bele	Marterne
barny	Judge	bendith	Blessyng
barnad		bendithiaw	Blesse
barnais	Uernyshe	bendigaw	
barneisio	Uernyshe	bendigeit	Blessed
barntwr	A judge	bendigedic	Blessed
barruc		benben	
barwn	Baron	benbaladyr	
✓ bas diddwsin	Shallowe	ber	A fpytte ✓
bastio kic	Baste	berwr	Cresses ✓
rhoth		beu	
barwnes	Baroneffe	beuduy	Cowe house ✓
batio mewon	Bate	berw	Sodde
kpfri		berwi	Sethe, boyle
barwneth	Barondum	bedydd	Baptisme
battel	A batayle	bedydd escop	Bysshoping,
baud llaw	A thombe		cōfirmation } IV
baud troed	A too	bedyddpwr	Baptyste
baud	Drownynge	bedyddfaen	Fontstone
bapt	Bayte	beunydd	Dayly
bapli	Baylyffe	¶ B. o blaen i.	
✓ bas val afon	Shore	bickar	Uicare
basket	A basket	bickarieth	Uicarage
B. o blaen e.		bickre	Bicker
✓ bedw	Byrche	biff	Befe
begegwr	A drone bee	byl ne issarn	A byll ✓
✓ bedd	A graue	bil o bapwr	A byll of
beichiad moch	A swyneherd		paper
beichioc	Wyth chylde	bilwr kau	A hedgynge
			(byll)

thumls
toe

Begurn, a knuckle
Blihk = milk
Blawdel = a wolf
boch = a cheek
Brod = turn

	<i>Kamberaec</i>	<i>Saefonaec</i>	<i>Walshe</i>	<i>Englyshe</i>
	Bilio	Byll	bloyse	Lyfpyng
	bir diod	Bier	bloysci	Lyspe
	bigworn	Knoccle	blys	Lufte
	bid ne byddet	Be it	blyssic	Lycoroufe
	bidoc cleddy=	A hangre	blonac	Grefe
	fan		blonegen	
	B. o blaen l.		B. a blaen o.	
✓	blawd	Meale	bobyn	Bobbyn ✓
	blawd peil=	Floure	boch	A cheke ✓
	lieid		bod antwydoc	Beyng colde
✓	blaidd	A wolfe	bod ederyn	
✓	blaiddiast	A she wolfe	bod y gwerni	
	blawr		bod tindwyn	
Hair ✓	blew	Heere	bod ar dors	Burfton ✓
✓	blewoc	Heary	bodlaton	Content
✓	blagurun	Burgen	bodle	
	blaguraw		bolwtram	
	blino march	Tyer a horfe	bol/bola/	Belly ✓
	blin	Wery	bolp/	
	blinder	Weryneffe	bola croen	
✓	blith bal bu=	Mylche	bogel	Nauyll
	wch		boldyn	
	blowdlyd		bolgryn	
	blas	Taft, rellyshe	bolwst	Tympan
	blasy ne da=	Tafte	haint	
	blodeun (stio	Bloffom	bollt	A bolte
	blotio	Blotte	bordyr	Border
	blodeu helic	Palmes	boreu	Mornyng
✓	blwch	A boxe	bore ne gy=	Yerly
✓	blwng	Soollen	nar o ddydd	
	blyngder		boreufwyt	Brekefafe
				B. ii.

✓ Sullen

Ben = stump

Bowlph = dirty

Brad of Irish Bradach

Bras = fat of Brazil also coarse see Brathyn

¶ Camraec	Saesnec	Walshe	Englyshe
Bodd	Pleasure	brakio	Brake
boddhan	Pleafe	brad	Treason
boddi	Drowne	bradoc	Trayterouse
bottwm	A button	bradychy	Betray
boss ffrwyn	Boffe	bradwy	
✓ { bost	Boft	bradwyoc	
bostio	Boft	bradfas	
bostiwr	Bofter	brag	Malt ✓
both melwn	Nath	bragot	
olwyn		braith	Pyed of Braach
bon pren	Bodye of a tree	braich	An arme
bongtoliwn		bram	A farte
bonglymp		bran ederyn	A crowe ✓
bolwyc	Quycke	bras	Fatte ✓
bolwycgrw:	Quyckenes	braster	Fatneffe
ydd		brassau	Wax, fatte
bolwyd kyn:	Lyuelod	brat	
heilaeth		brath	
bolwyd eini:	Lyfe	brath ac arf	Foyne ✓
oes		brathy ac	Foyne
bolwyd	Bowed	aryf	
bolwyd	Dyrty	brathy a	Byte
bolwling	Bowleyne	daint	
llong		brathy bal	Styng
bolwl ne bolw:	A bowle	pryf ai golyn	
ling i chware		brau	Bryttyl
a hi		brauder	Bryttylneffe
		braw	
		brawd	Brother
B. o blaen r.		brawd barn	Dome
brack	Brake	braynedic	Rotten

Braynar = Jaws

Brainl = freedom
cf Brigantes
Brained
Iwerddonic = Irish

Bro = coast
Brock = wrack

	Kymraec	Saesonaec	Walshe	Englyshe
	Brayny	Rotte	bríbrí	Brybrie
N.	braynar	Falowe land	breuan	A querne ✓ Note
	braynary	Falowe	bríc	
	braint	Fredom	brígalwns	Brigandins
	brainio		brík	Bricke
	brec	Breke	bríl	
	breki	Wort	brisc	
	bretheirio	Belche	bríw	Hurte
✓	brefy dal	Lowe	bríw o llyssau	Choppe,
	eidon		potaes	fhredde
{	brethyn	Wollē clothe	bríwedíc	Hurte
	brethyn say	Say clothe	bríwfwyt	Brokē meate
	brethyn aur	Cloth of golde	bríwydd	Styckes
	brethyn arian		brí	
	brethyn kri	Raw clothe	bríth	Pyed
✓	brethyn bras	Course clothe	bríthoc	
	brethyn spltty		bríthyll	A troute ✓ speckled
	brethyn car-	Home made	bríthell yr	Fylme
	tref	clothe	emennydd	
N	brethyn wer-	Iryfthe	bríth y bu-	
	ddonic	rugge	ches ederyn	
	brethyn bríth		bro	Cost Coast
	bresych	Coleworte	brodrer	Brodrar
	brein heli	Bryne	bron	Brest
	breiniol	Fre	brondupr	
	breuddwyt	A dreme	twyne ederyn	
	breuddwydo	Dreme	brock mor	Wrake of ✓ the sea
	breib	Brybe	brocken	
	bríbio	Brybe	brodrío	Brauder
	bríbíwr	Brybour	bronrhuddun	Roben red-

Kay = hedge

Bronwen = a weaver

Brwynen = a Rush

Brych = ~~meat~~? a mote or
Bryn = a hill

Camraec	Saesnec	Walshe	Englyshe
	Brest	bual	Bugle
✓ Bronfraith	Threstyll	buan	Swyfte
broitsio	Broche	budyr	Foule, fylthy
bronwen	A wesyll	budredd ne	Fylthe
✓ bron alarch	Scuttel bone	budreddi	
✓ bru	Wombe	budreddi	Fylthynesse
✓ brut	Walsh prophesies	budroc	A drabbe
		budd	Profyt ✓
Brutus	Brute	buddelw	
brudwer	Brewer	buddugolia	
✓ brwd	Hotte	buches (eth)	
? Brush ✓ brwes	Brewes	bugad	
brwplio	Broyle	bulw/bulwch	A cowe
✓ brwyniad	A smelte	bulwch blith	A milche cow
pysc		bulwr	
✓ brwynen	A rushe	buddeu	A cherne ✓ <i>A churn</i>
brwydyr		bustach	A bullocke ✓
brwysco		bustach ych	✓
✓ brwis	A brushe	bustyl	The galle -
brydanieth	Heate	buarth	
brych		buarth i war	Pounde
✓ brych ne brychewyn	Mote	chau	
brych y kay	A hedge spa-	burym kwr	Barme N.
brychder	(rowe	wf	
brycheulpd		B. o blaen w.	
✓ bryn	A hyll	blwa	A bowe
brys	Haste	blwa croes	A crosse bowe
bryssio	Haste	blwa mayn	An arche
brych		ar bur	
B. o blaen u.		blwa llygot	? = Eye-brow

Bwlech = a gap

Bwllh = worth

Byr = short

	<i>Kymraec</i>	<i>Saesonaec</i>	<i>Walshe</i>	<i>Englyshe</i>
✓ <i>Rainbow</i>	Bwa ne gyn- ne tan		bwlglymp bald wr	Bobyll ✓
	bwbach bw-		bwler	Butlar
	bwch (gan	A bucke	bwt	Butte
	bwi a bydd	Boy	bwngler	A bungler
	wrth ancor		bwth	Cottage, coffe ✓
✓	bwla tarw	A bull	bwtri	Buttrye
	bulan		bwriasen	A boote
✓	bwlech	A gappe	bwtti	Boty
	bwriad	A cast	bwpt	Meate
	bwn ederyn	A bytter	bwpt y llyffa-	Paddocke ✓
	bwng	Bung	bwpta (int	Eate
	bwngler	Bunglar	bwptkin	A bodkyn
✓ <i>E. Dick</i>	bwnn bara	A bunne	buptsiet	A bougette
	bwriadp	To forcaste	bwpsiel	A buffhell
	bwriedydd		B. o blaen y.	
	bwriadp o	Conspyre	bychan	Lytell
	ddrycdynion		bychander	
	bwriad dryc-	Conspiracie	byd	Worlde ✓
	ddynion		byda	Honny combe ✓
	bwriw	Cast	bydawl	Worldly
	bwrn ne ba-	Burden	bydroc	A flutte ✓ <i>cf Budroc</i>
	bwrdeis (ich	Burgeffe	bygwith	Thretnyng
	bwcklet	A bockler	bygythio	Threthen
	bwcket i godi	A bockette	byr	Short
	dwr		byrder	Shortnesse
✓	bwriw dwr	Renge	byrhau	Shorten
	dros lestr		byrllpsc	A wande
	bwckyl	A buccle	bys llaw	A fynger
	bwsman	Busherent	bys troed	A too
✓	bwlas eirin	Bolas	bystwn	
	gapaf			

in live
for alive

Cenedyl

ce + ce-an

fa

Camraec	Saesnec	Walshe	Englyshe
Byddar	Deefe	cnaseiddr	Knauysshe-
byddarwch	Defneffe	wydd	neffe
bystain	A hore	cnawd kic	Flesshe
bysteintwr	A hore hūter	C. o blaen o.	
bysth	Euer, aye	colofn	Pyller
bysthatwl		colomben	Doue
bystw	Quycke, on lyue	colombin	Columbyne
bystw yn htwy nac arall	Suruyue	C. o blaen r. cra	
bystwyd	A lyuynge	cras	Dry
C. o blaen a.		cred	Belese
caban	Cabbyn	cref	Bygge
cadeir	A chayre	crib	A combe
calch	Chalke	cribin	A rake
canu	Syng	croch	Lowde
cantor	Syngar	crochan	Potte
casul	Chesfyle	cruc	Impostume
caturfa	Company	crucun	
catwl llyseun	Colworte	crws	A croffe
C. o blaen e.		crwth	A croude
cene ki	A whelpe	crwth halen	
cenedyl	Folke	C. o blaen u.	
cerennwyd	Kynred	cudd ne cu-	Cubyte
C. o blaen i.		fydd mesur	
ci	A dogge	cuddfa	A hoorde
cian	A litel dogge	C. o blaen w.	
cimb	Cymbal	cwd	
C. o ulaen n.		cwl	Cull
cnaf	Knaue	cwllo	Cull
cnaseidd	Knauysshe	culbren	
		C. o blaen y.	

Columnna

X

X

✓ N.

lyt

Chwynn = a weed

¶ Kamberaec	Saesonaec	Walshe	Englyshe
✓ Cyl	A stocke	chwi ne chw=	You
cyffyon	Stockes	chwi	
cyffloc	Wodcocke	chwibany	To whystell
Ch. o blaen w.		chwibanogyl	A whystell
chwa		chwidyr	Rasshe
chwaen		chwidredd	Rasshenesse
chwaer	A fyfter	chwil	
chwalp	Sprede	chwiln	
chwanen	A flee	chwilio	Serche
chwanoc	Couotoufe	chwimwth	Nymble
chwant	Couetoufnes	chwimp	Touchyng
chware	Play	chwitio	Quyte
chware hudo	Jogle	chwit	Quytte
lieth		chwitans	Acquytaunce
chwarel	Quarry	chwithic	Awkwar
chwaren		chwip	A whyppe
chwarfan	A wharue	chwipio	Whyppe
chwart	A quart	chwissogyl	
chwarter	Quarter	chwissoglyd	
chwech	Syx. ui.	chwital at	
chwedyl	A tale	chwypd	A vomyte
chwedyl oe	Circūstance	chwith	Uncouth
ben	of a mater	chwypd a wpr	Sterre flyme ✓
chwertw	Bytter	chwypdy	Spewe ✓
chwerwedd	Bytterneffe	chwypdd	Swellyng
chwerpdd	A player	chwypddo	Swell
chwerthyn	laughe	chwyl	
chwerthin	Lawghe to	chwyn a	Fayre and
gwatwor	scorne	chwyn	softly
chwerstan		chwynn	A wede ✓
chwerthinoc	Laughyng	chwynny	To wede

Chwyrn = round

¶ Camraec	Saesnec	walsh	Englyshe
Chwynnogyl	A wede hoke	dafyn	A droppe
chwyrli gw- gon	Whirly- gigge	dagyr	A dagger
✓ chwyrn	Rounde	daiger	A teere ✓
chwyrny	To rowte	dakw	Yonder
chwornolad		dal sids wrth	Affege
chwys	Swette	dref	
chwysigen	Bladder	dalen	A leafe ✓
chwyrthat	Blaft	dala ar y	Take tarde
chwyrthy	Blowe	gamfa	
chwintyn i	A quyntyne	dala	Holde
daro wrthei		daly kyngw-	Lay a wager
chwinsa	Soone	estyl	
D. o blaen a.		daly ppsc ne	Take
da	Good	adar	
daddigon	Goodynou-	dall	Blynde
dadyl	plee (gh	dallineb	Blyndneffe
da iawon	Uery good	bally	To make
dadlew	Pleate		blynde
dadmerth o	Dawe	daly yn ai la	Take with
lewy		drat pny law	the maner
✓ daered	Mortuary	ne ar y wei-	
dadmet o	Thawe	dam (thred	Dame
rew ne eiry		danillewychy	
dachan ne	Prayfe	damwain	Happe
gammol		damunaw	Desyre, wysh
dachany	Prayfe	damuned	A wysshe
dafad ar	A warte	danadyl	A nettyl ✓
gnawd		danaf	Under me
dafad anifal	A shepe	danei	Under her
✓ llonydd		dano	Under hym
		danoch	Under you
		defeisio	Deuyfe

Dassworn = a heap

¶ Kamberaec	Saesonaec	Walshe	Englyshe
Donom	Under us	dassworn	A hepe ✓
danat	Under the	dassply	To grounde
dangos	Shewe	datcan	Declare
danunt	Under them	datkeiniad	Declarer
dangosiāt	A shewe	dattot	Unbynde,
dan	Under	kwlwm	lowfe
daneddoc	Toothye	dattot gwaec	Unbuckell
dans geifyr		dattroi	To turne
dāt ne ddaint	A tothe		backe ward
dant y llygat	Eye tothe	dattot o bly-	Unfolde,
dant yllew		gion	unwrappe
llysseun		dattot gwre-	Ungyrde
dannot		gys ne gengyl	
darfot	Peryffhe	dattod kreie	Untey
darfot	Confume	hosane	
darfodediga-	Undoyng	¶ D. o blaen e.	
eth anrhaith		debiti swyd-	Debytie,
darfodediga-		doc	depute
eth ne lesmeir		debre	Harken
darllaw kw-	Brew ale,	dean	Dean
rwf	masshe	deanieth	Deanry
dallein	Rede	declario	Declare
darlleydd	A reader	decum	Tythe
darlleat	A redyng	decymy	To tythe
dar ne dder-	An oke	dechreu	Begynne ✓
darstain (wen		dechreuad	Begynnyng
dart	A darte	dechwelyd	Bow, decline
darystwing	Subdue	defeys	Deuyfe
darystwinge-	Subiection	defnydd	Matter
digaeth		defnyddiaw	
das	A stacke	defosiwn	Deuotion

Read X

Deinkod = Edgel
Dewr = handy

¶ Camraec	Saesnec	Walshe	Englyshe
Deffroi	Waken	deirpdy bod	To be of
deffrciol	Defectife, lackyng	o gerennyd	kynne
degle	Herken	deinkod ar	Edge
✓ deheu yn o be	The southe	dannedd	
dwar ban byd		deinkod me-	Core
✓ deheu dichwi	Ryght	wn afal	
thic		deinkryd	A trembe- lyng
dehu gan ddi	Pante	demtio ac arf	Dente
fic onadyl		denu	Entyse
deheui		deol	Banysshe
deddf ne gy-	Lawe	deor	To hatche
fraith		derwreini	Ryng worme
deddfol	Lawfull	der	Dodgged
deheuad	Pantyng	destrywyo	Destroy
✓ deheulaw	The ryght hande	destrywiat	Destruction
✓ Deheubarth	The southe parte	derwen	An oke ✓
deheuro		dethol	Chose
dec	Ten. x.	detholedic	Chosen
delifro	Delyuer	deudder	Twelve. xii.
del	Stubburne	deugain	Fourty. xl.
deilen	A leafe	deunaw	Eyghtene xviii.
deilioc	Leauyssh	delwr	Doughtye, ✓ hardy
deirpdy	Perteynyng	delws	Deux
dellten		dedwydd	Happy
deisio	Synge	dedwyddwch	Happyneffe
delltenny		delwin wrth	A palmeester
dellpaw	Procede	edrych llaw	
deirpdy per-	Owe, perteyne	delwin	A sothe fayer
thpny			

¶ <i>Kymraec</i>	<i>Saesonaec</i>	<i>Walshe</i>	<i>Englyshe</i>
Deuinddeb ne duwolder	Diuinitie	diāfol dieſlic	The deuyll Dyuellyſſhe
deuīs	Chofe	dial	Reuenge, ✓
deuīſol	Chofen		wrake
deuīno	Dyuyne	diawt	Drynke
deuīnieth	Palmeſtrie	diotta	
llaw		diottwr	A dronkarde
deuīnieth	Phyſiogno-	diowty	An ale houſe
wyneb	mie	dialayth	Uengeaunge
D. o blaen i.		dialbren ne	A gibette
diameu	With out doubt	grocpren diarchenad	
Diana geud-		dianck	Scape
duwyes		diacon ne	Deaken
dianaf	Unmaymed	dekyn	
debursio rho-	Diſburſe	diſbpl	Daggyng
ddi arian al-		diſbyn	
lan o bwrrs		diacondot	
diſben ar chw	Concluſion	diſblygy	Unfolde
edyl ne ddadyl		dichlyn	
diſbenny chw	Conclude	dichwel	A looke
edyl		didda	Wyth out
diſbenny	pen Make an ende		goodes
diareb	A prouerbe,	diddatwn	Ungraciouſe
	fawe	dichell	Dryft, policy
diarebol	Paffyng	dichon	May
diareby		diddim	Hauyng no- thyng
diarebwir	A ſothe fayd	diddimiaw	Bryng to nought
	fawe		Unlerned
diarſtwyd	Unarffrayed	diddysc	

Lade water

¶ Camraec	Saefnec	Walshe	Englyshe
Diddic		diffoddi	Quenche
diddan	Confortable	diffaith	Deserte
diddafny	Weane a	anialwch	Wylderneffe
dyn bach	chylde	diffaith koec	Leude
diddanwch	Conforte	diffaithwch	Lewdnes
diddany	To comforte	diffydd	Unfaythfull
diddos	Stanche	dig	Angre
diddarwybod	Unaduyfed	digon	Ynough
diddwyl	Not false	digondeb	Sufficient
diuenedd	A diuine	digoni	Suffice
didro		digenny pps	Scale a
difanny kol	Uanesche a	codyn	fyfthe
li ymaith yn	way	digio	Be angre
ddisymwch		digllawn	Angry
dienbyd	Undaunge- rouse	diffoddi tan	Sleke fyre
X diflan	Faade	digryf	Mery
diflanedic		digrifwch	Myrth
val pryda gw-		digibo pps	Shale pefen ✓
edd ne vlodeu		digwilydd	Shamelesse
difany		digwydd	Chaunce
difri	Ernest	digwyddo	To chaunce
difrydio	Chafe	dihir koec	Naughty
difrawd	Wyth out regarde	dihir ne byr	Not long
		dihirwr	A naughty knaue
diffic	Defalte	dihiroc	A drabbe
difyr	Pastyme	dihirwch	Lewdenesse
difyrwch	Pastyme	coekni	
dipstyr	not regarded	dihyspyddy	Lade water ✓
dipstyrwch	Dispyfing	dwfyr	
diffoddi tan	Slecke fyre	dil	Hony combe ✓
ne calch	or lyme		

Shall pence

✓

✓ ¶ <i>Kymraec</i>	<i>Saesonaec</i>	<i>Walshe</i>	<i>Englyshe</i>
✓ <i>Dilesc</i>	Unfoble	<i>diras</i>	Un gracious
<i>diliw ne</i>	Noes flood	<i>dirwy</i>	
<i>dilif</i>		<i>direid</i>	Unnecessarie
<i>dillwfwr</i>	Not cowarde	<i>dirmyc</i>	Dysdayne
<i>dilpu</i>	Delaye	<i>dirmygus</i>	Disdaynous
<i>dillad</i>	Clothyng	<i>dirwyn eda-</i>	wynde yarne
<i>dillady</i>	Clothe	<i>fedd</i>	
<i>dillin</i>	Mignyon	<i>dis</i>	A dye
<i>dim</i>	Nothyng	<i>disieu</i>	Dyce
<i>dimeí</i>	Halfe penny	<i>discin</i>	Discende
<i>dimewerth</i>	Halfe penny- worthe	<i>dirysclo pren</i>	Barke of a tree
<i>discleinió</i>	Shyne	<i>discyn val</i>	Lyght
<i>discleir val</i>	Glytteryng	<i>ederynoehedic</i>	
<i>mettel</i>		<i>ne ddyn o par</i>	
<i>discleirio</i>	Glytter	<i>barch</i>	
<i>dinam</i>	Certes	<i>diryfedd</i>	Unmeruay- loufe
X <i>dinas</i>	Cytie	<i>distaw</i>	Styll
X <i>dinessyd</i>	Cytizen	<i>distawrwyd</i>	Stylneffe
<i>dinerth</i>	Impotent	<i>distyll</i>	Distylled
<i>dinoethi</i>	Unbare	<i>distyll y</i>	
<i>dinwyf</i>		<i>karegyll</i>	
<i>diweir</i>	Chaste	<i>distyll bor</i>	
<i>diweirdeb</i>	Chastitie	<i>distyllio</i>	Dystyll
<i>diogel</i>	Certayne	<i>diwedd</i>	An ende ✓
<i>diogelwch</i>	Certayntie	<i>diweddi</i>	Fynysh, ende
<i>dinauwed</i>		<i>diweddar</i>	Late
<i>dinessau</i>	To drawe	<i>diwyllpaw-</i>	A husbande
✓ <i>diosc</i>	nere	<i>dir tir</i>	man
✓ <i>dir</i>	Doof <i>Dove</i>	<i>diolch</i>	Thanke
	Must	<i>diolchus ne</i>	Thankfull
		<i>ddiolchgar</i>	

*Dol = a dale
Vay = a dale*

Drws = a gate

¶ Camraec	Saesnec	Walſhe	Englyſhe
Dŵreiddio	Plucke up by the roote	dof dofi	Tame Tame
D. o blaen l.		dosparth	Reason ✓
dlet	Dette	dosparthy	To reason
dleu	Owe	dotiedic	Dotinge
D. o blaen o.		dotio	Dote
do ie	Yea	down ne	Downe
doctor ne	Doctour or a	banblu	
ddyscpawdyr	techer	downsiwr	A dauncer
dodi ne roddi	Geue	dowkio	Douke
dockio ne do	Docke	dowt	Doubte
ry kynffon		dowtus	Doubtouse
X doe	Hester day	D. o blaen r.	
dodwi wy	Lay an egge	draen	A thorne ✓
47 Dofydd Duw	God	draenen	A lytell thorn ✓
dognedd	Quantitie	draenblu	Downe
dogyn		draenoc coet	An yrchen ✓ N.
✓ dol ne bay	A dale, vale	draenoc ppsc	A baſe
dol ych (nol	Oxe bowe	dragwn	A dragon
dol styck		draenet	A drawenet
dolen llyfyr	A leaf of a boke	draeneta	
dolen dylaith	Staple	dragio	Rente
dolef ne le	Crye	draic wybrol	A drake
fain		drewi	Styncke
dolefain val	Yell	dropsi haint	Dropſy
kwn		drud	Deere
dolur	Dolour, ſore	drudanieth	Dereneſſe
dolurio	Sorowe	drudbryny	Ouer bye
donieu	Graces	drwc	Naught,
✓ dor tyn	A dore	drws	euyll, wycked A gate ✓

¶ Kamberaec	Saesonaec	Walshe	Englyshe
Drych	A glasse,	D. o blaen w.	
	myrour	dwbio	Daube
drychioleth	A vysion	dwbiwr	A dauber
drygioni	Wyckednesse	dwbing	Dawbinge
dryc dyb	Mystruft	dwbyl ne	Double
drycdybio	Mystruft	ddyblyc	
dryll	A pece	dwbyl meton	Lyuyng
dryllio	Breake	siadach	
dryllioc	Broken	dwfyn	Depe ✓
drycnaww	Euyl Com-	dwfyr	Water ✓ N
	plexcion	dwfyr iar	A coote
✓ drycnawwsus	Fumesshe	dwfyrduw	Dye ✓
dryntol	Eare	aber	
dryssawr	A porter	dwfyrgi	An ottre ✓
drythyll	Wanton	dwol ne hurt	Dull
drythyllwr	Wantenes	dworn	A fyft
dryw ederyn	A wrenne	dworn dra-	Hande to
hysbysol		dworn	hande
D. o blaen u.		dwyp	Two, ii.
✓ du	Blacke	dwyprain	The Eest Note
duc	A duke	dwyprein	The eesterne
duer	The splene	wynt	wynde
dul		dwys	
dulio ne curo	Beate, punne	dwysaw	
dulas		dwysder	
dulwyd		dwyn ne ar-	Beare ✓
dull plygiad	Playte	wayn	
dulluan	An owle	dwyn yn	Steale
dur	Stele	llatrat	
Duw	God	dwyn i drais	Rauyffhe
✓ durun	Snowte,	dwyn i lath-	
8	nolle	D. i. lut	

¶ <i>Camraec</i>	<i>Saesnec</i>	<i>Walshe</i>	<i>Englyshe</i>
Dwyn yn echwylff	Borowe	ne byscod hallt dphunaw	Wake
dwyn tysto- laeth	Bear wyt- neffe	dydd gwyl dydd gwaith	A holy day A werke day
dwyn i ben	Bryng to passe	dyddgwaith dyfod	Come
D. o blaen y.		dyfod i dir	Take lan- dyng
dpall	Under stāde		
dpblic	Double	dyfodiat	Comyng
dpbligy	To double	dyn	
dydd klyfa- redd	A loue day	dynawl	Humayne
dydd	Day	dychymic y- madradd	A riddle
dyddio	Day	tywyl	
dyddbrawd	Domesday	dychymic ne	An inuētion
dybryd	Fowle	ddychymyriad	
dyddhau	Adawe, dawne	ar beth oe newydd	
dyfyrhau	Water	dychymygy	Rede
dyfyrllpd	Waterysshe	dychymic	
dychwelyd	Turne backe ward	dychymygy	Inuente
dyfal		peth oe newydd	
dyfaly am- kany		dychymygus	Inuentiue
dygyn	Aume	dylif	
		dylifo	
dygnedd	Irkesome, tedyoufe	dyllyf y gen	Yane
dyfyn ir gylf- raith eglwys	Cyte	dylpsc	Tang
dyfynnol	Irkesomnes	dyre ne ddyret	Come
dyfyrhau kic	Cyted	dyrnaid	A handfull
	Stepe	dyrnaid o sawtheu	A sheffe of arrowes

Steap

✓

✓

Yawn
Pulse

¶ Kamberaec	Saejonaec	Walshe	Englyshe
Dyrnot	A stroke	ir gpyddydd	day yn the lēt
dyrnodio	Stryke	dylwgtwyl	Saint Geor
dyrchafy	Lyfte	sain Sior	ges day
✓ dyrnny	Thresshe	dylwgtwyl	S. Marke
dyprys	Wylde	bark efāgelwyr	the Euangeli
dyprys si ne bi	Breres		stis day
dystlyd (eri	Dustie	dylwgtwyl	Philippe &
dystreulio	Wynche	Phylip ac Fa	Jacobes day
hal kephyl		co ar ddylw ka	upon May
dystreulio ky		lan mai	day
dacheu		dylwgtwyl Fe	S. John bap
dyrnfol	A mytayne	uā baddyddwyr	tistis day yn
Dylw	God	hanner haf	Mydfomer
dylw kalan	Newe yeres	dylwgtwyl pe	S. Peter &
	day	ter a Phawl	Paules day
✓ dylw ystwyll	Twelfth day	dylwgtwyl ha	Mary Mag
dylw gtwyl	Hyllarys day	ir bagdalen	dalenys day
Elia		dyddgwtwyl	S. James
dylw gtwyl	Paules day	Faco	tyde
Bawl		dylw Alwst	Lanmas day
✓ dylw gtwyl	Saint bri-	dylwgtwyl	S. Laurence
fred	des day	lowres	day
dylwgtwyl ha	Candelmas	dylwgtwyl ha	The forther
ir y cantwyllau		ir gyntaf	our lady day
dylwgtwyl ha	Mathy thapo	dyddgwtwyl	Bartholeme-
thias abostol	stolys day	Bartholome-	wes day
dylwgtwyl	Dauyds	us	
ddelwi	day	dylwgtwyl	Saynt Gyl-
dylw gtwyl	Patrikes	Silin	dis day
patric	day	dylwgtwyl	The later
dylwgtwyl ha	Our lady	vair	our lady day

D. ii.

Jaco N^o
Jevan

Sain Gylde

¶ Camraec	Saesnec	Walshe	Englyshe
ddiwaethaf	Lady day	Domas	mas day
Dylwgiwyl y groc	The holy rode daye	dylw Nato lic	Christmas day
dylwgiwyl bathew	Saynt ma- thewes day	dyddgiwyl Stephan	Saynt Ste uens day
✓ dyddgiwyl bithacael	Mychael- masse day	dyddgiwyl Fe uan Eſange-	Saint John the Euange-
dyddgiwyl s. Edward	Saynt Ed- wards day	lwr	lifts day
dyddgiwyl Luc	Saynt Lu- kes day	dyddgiwyl y bil beibion	Chyldremas day
dyddgiwyl Simon a sud.	Symon & Judas day	dywsul	Sunday ✓
dyddgiwyl yr hollſaint ne	All Sayntes day or all	dywsul pnyd dywsul hefyd	
ddylw kalan gapaf	Halowes	dywsul a ddaw	
dydgwyl y meirw	Halowes	dywsul gar- llaw	
dyddgiwyl ſaint Katerin	All Sowles day, foulmes daye.	dywsul y blodeu	Palme fon- day
dyddgiwyl Andreas	Saint kathe- rines day	dywpasc	Easter
dyddgiwyl s. Nicolas	Saynt An- drewes day	dywpasc by- chan	Lowe ſonday
dyddgiwyl ba ir Pan gad	Saint Nico- las day	dywsul y sulgwyn	Wytſonday
dyddgiwyl Leuki	Saint Nico- las day	dywsul y Trintot	Trinitie fon- day
dyddgiwyl	Conception of our lady	dywsul y kreirie	Relyques ſonday
	Saint Luci- es day	dywllun	Monday
	Saint Tho-	dywllunpasc	
		dywmowrth	Twyſday

¶ <i>Kymraec</i>	<i>Saesonaec</i>	<i>Walshe</i>	<i>Englyshe</i>
Dydw mer- chur	Wenefday	ebillwydd ron fbod	Horfe donge ✓
dydw mer- chur y lludw	Ashwednys- day	ebodni bal march	Donge
✓ } dydw merchyr y brad	Tenebre- wednyfday	ebol eboles	A colte ✓ A fyllie ✓
dydw Fou	Thurfdays	ebolydd	Sone ✓
dywiau ca- blyd	Shere thurs- day	ebrefygy ne ellwng dros gof	Forgette
dywiau dyr- chafael	Holy thurs- day	ebrefygyys ne emryfys	Forgetfull
dydw gwener	Fryday	ebron	
dydw gwe- ner y croglith	Good Fry- day	ebwydd	Anon
dydw satwrn	Saturday	Ebryw	Hebrowe
dydwedyt	Say	ebwch	Gronyng
dydwedyat	Sayeng	E. o blaen ch.	
dydwyr		echdoe	The further day
dydwyrwys	Weldy		An axiltre
dydwyrwydd		echel	
¶ E. o blaen a. eang		echryn	
¶ E. o blaen b.		echrys	
eb	Wyth out	echryshaint	
eb ado yr vn	Euery one	echwydd	
ebester		echwyn	
eb yr mi	Quod I	echwyno	Borowe
eb yr ef	Quod he	echydic	A lytell
ebill	Nauquayre	echydic bach	A lytell tyne
ebilliaw ne	Bore	E. o blaen d.	
dyllp		edau	Threde
		edau gyfrod-	Twyned

a pony ✓

Edenyvel = Edmund

¶ Camraec	Saesnec	Walshe	Englyshe
det		eflo	
Edenyfet	Edmunde	efidens ne	Euidente
ederyn	A byrde	eglurwch	
ederyn y to	A sparowe	efident eglur	Euident
ederyn y	A skrytche	efory	To morowe
kwrfpyw	owle	Efropa	Europe
ederyn y blwn	A bytter	efrydd	Lame, cryple
ederyt	Iter	efre	
edifar	Sory	efydd	Mastline
edifary	Repente, for-	efyddden	
	thyncke	E. o blaen ff.	
edifeirial	Contryte	effeirad	A preest
edliw	Upbrayde	effeiradaeth	Preesthod
edling mabe	A prynce	effeiradaidd	Preeftlyke
hynaf brenhin		efferen	Masse
edling y bren	Dolphyn	effro	Waken
hin ffrencie		effroi	Wake
edlaes		E. o blaen g.	
edyn	A foule	eginaw	Spring ✓
ednogyn	A gnatte	eginin	
edrych	Loke, behold	eglur	Clere ✓
E. o bloen dd.		egluraw	To manifest
eddestyl		eglurdeb	Clerenesse
eddi	Thrum	egni	Strength ✓
¶ E. o blaen f.		egnius	Coragious
ef neur	He	egored	Open
Efa	Eue	egori	To open
efo	He	egoriad	Openyng
efangelwr ne	Euangelist	egoriad ne	A key
efangelystor		allwedd	
euengel	Euangell,	egroes	
	gospell		

Eidnal = July 1710

¶ Kymraec	Saesonaec	Walshe	Englyshe
Egwyd	Fote locke	eiddof	Myne
march		Eiddew ne ei-	Juy <i>Juy</i>
egwyd		ddiorwc	
egwyddor	An A. b. c.	eiddil	Small
egyr	Aeygre	eiddilwch	Smalnesse
egry	To eygre	eiddom	Oure
¶ E. o blaen h.		eiliad	
ehagyr	Foule	eilio	
ehagrydd	Foulnesse	eigian	Yelke
ehebawc	A gofhauke	eigion dew-	Depnesse
ehedec	Flye	fynder	
ehedydd	A larke	eilun	
ederyn		eiliw	
ehediat	Flyght	eilwers	Eftesones
ehelaeth	Large	eilliaw	Shaue
ehelaeth	Largenesse	eira ne epyr	Snowe ✓
rwydd		eirioc	Ful of fnows ✓
eheng	Wyde	eiriach	Spare
ehengdwr	Wydnesse	eiddoch	Youre
ehengy	To make	eiddot	Thyne
E. o blaen i.	(wyde	eiddaw	Hys
Eidal gwlad	Italy	eiddunt	Theyre
rufen		eingion gof	A stethy <i>a stethy</i>
eilcwrwf	Penny ale	eingion	A bycorne ✓
eidon		gyrioc	
eiddic	A ialoufe mā	eirian ne	
eiddigedd	Geloufy	eirioes ter	Fayre
eiddigus ne	Ialoufe	eirias	
eiddigyddws		eirinen	A plome ✓
eiddiges	A ialoufe	eirimbren	A plome tre
	woman	eiriol	Exhorte

¶ <i>Camraec</i>	<i>Saesnec</i>	<i>Walshe</i>	<i>Englyshe</i>
Eirial		eleni	Thys yere
eirionun	A lyfte	elin ne ben	An elbowe
einoch	Youres	elin	
eino	Hyfyn	Elis	
einunt	Theires	elor	A beere
✓ eisenn	A lath	elusen	Almesdede
eisiu		elw tan	Yfyle
eisinyn		elw ne ennill	Gayne
eisoes	Semblable	efydyn ne	Brasse
eistedd	Sytte	efydyr	
eisteddfa	A seate	E. o blaen ll.	
✓ eisteddfod	Session	ellyll	A goost
eisteddle	A seate	ellyn	A rafour
eisteddwr		ellynedd	The last yere
eithaf	Uttermoft	Elmpyn	Almaynes
✓ eithinllwyn	Fyrfbuffhe	E. o blaen m.	
eithinfyw ne		em	
eithin yr iaîr		emyn	A hymne
E. o blaen k.		emendau	Amende
ekil	Sydelynge	emenyn	Butter ✓
ekiliaw	Go a fyde	emenynpaw	To butter
eklypsys	Eclipse	emenydd	Brayne
diffic		eminioc ne	Thresholde
E. o blaen l.		hinioc	
el mesur	Elné	E. o blaen n.	
elech llech	A slate	enait	A folle ✓
elein	A fawne	ennaint	Bathe
Elen hentu	Helene	endentur	Indenture
merch		enneinio	To bathe
eli	Salve	enbyd ne en-	Dangerouse
eliaw	Anoynt	bydus	

¶ Kymraec	Saesonaec	Walshe	Englyshe
Enbydrwydd	Leoparde	a gan y nos	tyngale
✓ enfys	A raynbowe	¶. o blaen p.	
enifail	A beest	eppa	An elfe ✓
enifal brut	A brut beest	eppil	Of spring
enhyd ne en-	A whyle	eppiliaw	Brede
kyd		eppystyl lly-	Epyftle
enkwest	Enquest	thyr anfon	
enllyn		¶. o blaen r.	
ennyl		er	Though, for
✓ ennply	Bende	erbyn	Agaynst ✓
ennplyad	A bendyng	erbynieit	Receyue
ennyd	A whyle	eredic	Plough, ere
ennyll	Wynne	erchwyn	
ennyll plant	Be gette	erchwyn	Bedstocke
entri kyth-	Entry	gwely	
wynpad		erinen	A plome
entw	A name	ergit	A cast
entrio	Entre	ergydiaw	To cast
entwedic	Namely	erlit	Folowe
entrio bal	Entrefyer	ergit saeth	A bowe shote
march		erllpriat	
entwoc	Renomed	llyseun	
	famoufe	eres	
entwir	Wycked	erwydd ne	By
entwired	Wyckednes	erbyn	
✓ entwyn	Cherned	erwydd	
	mylke	eryr	An egle
entent ne	Intent	er ystalym	Long ago
amkan		erthyl	
¶ ¶. o blaen o		erthylly	
eos ederyn	A nygh-	¶. o blaen s.	
	9 ²	¶. i.	

Escair = the leg

¶ Camraec	Saesnec	Walshe	Englyshe
Esampyl	Example	E. o blaen th.	
esane	Hofes	ethinen	
✓ escair	The leg	ethol ne dde-	Chose, electe
escelly saeth	Fedder a	thol	
	fhafte	etholedic	Chosē, elected
escop	Bysshoppe	etholiad ne	Chose,
escopaeth	Bysshoprike	ddetholiad	election
escopty		E. o blaen u.	
escyn ne	Afcende	eu ne eiddaw	Hys
ddryngo		euddon	Mytes
escusot ne	Excuse	euawc	Gylty
escus		eulun	A patern ✓
escusotol	Excused	eur ne aur	Gold
esecusiwon	Execution	eurlliw	Gold colour
essetwyddy	To want	eurait	Gylted
esecutor	An executour	ewrawc	Of gold
esimwyth	Eafy	E. o blaen w.	
esimwythdra	Eafynesse	ewic	A hynde ✓
esimwythau	Eafe	ewin	A nayle ✓
esponiad ne	Exposition	ewinor	A whet-
ddeongliad			blowe
estrawn	Estraunger	ewinalwc	
estronol	Straunge	ewybyr	
estorsiwon	Extortion	ewyllps	A wyll ✓
estyny	To stretche	ewyn	Frothe ✓
espi	A spye	ewyllpsy	Wyll, lyfte
espio	Espye	ewyllpsgar	Wylling
¶ E. o blaen t.		ewythyr	An uncle, eme
etton ne etto	Yet	E. o blaen y.	
✓ etewyn ne	A bronde	eyncyon	A stedy
bentewyn		eyry	Snowe

fer = ancle

¶ <i>Kymraec</i>	<i>Saesonaec</i>	<i>Welsh</i>	<i>Englyshe</i>
<i>Cyriaw</i>	To snowe	feffment	Feoffement
<i>ſ. o blaen a.</i>		fer	An ancle ✓
✓ <i>faen</i>	A bene	ferm	A ferme
<i>fayl</i>	Fayle	fest ne ar	Yn haſte
<i>faelio</i>	Fayle	brys	
<i>faeliedic</i>	Fayled	fest ne wledd	A feest
<i>fals</i>	False	fermy	Set to ferme
<i>falster</i>	Falſeneſſe	fermyr	A fermour
<i>falsedd</i>	Falſhed	ferdot	
<i>fagot</i>	Faget	ferry	
<i>faeth val</i>	Melowe	ferry rhac	Starue for
<i>afal</i>		andwyd	colde
<i>faethder</i>		fenicpl	Fenell
<i>faſyr</i>	Fauour	fenics ederyn	Phenix
<i>faſrio</i>	Fauour	bnic	
<i>ſardial</i>	A ſardell	fenestyr	A wyndowe
<i>ſair</i>	A ſayre	fens	Fence, deſece
<i>ſaket ne</i>	A poſſet	fenti	Fent
<i>boſſel</i>		feutyr metel	Pewter
<i>ſar</i>	Fare	fet	Feate
<i>ſarſion</i>	Farſion	fetus	Fayctouſe
✓ <i>ſatwydd pren</i>	Beche tree	fel	Fell
<i>ſatwt bai</i>	Faute	felder	
<i>ſayntio ne</i>	Faynt	felni ne	Felony
<i>loesuno</i>		ffelnieth	
<i>ſayntiedic</i>	Faynty	feloniapthus	Felonouſe
<i>ſ. o blaen e.</i>		ſettan ne ſach	A ſacke
✓ <i>ſector i ddan</i>	A feſtue	<i>ſ. o blaen i.</i>	
<i>gos llythypren</i>		ſi ne ffei	Foy, fy
<i>ſeigyſſen (neu</i>	A ſygge	ſidyl	A ſyddle
<i>ſeigyſ</i>	Fygges	ſigyſſen	A ſygge
		E. ii.	

*Jordal
305*

¶ Camraec	Saesnec	Walſhe	Englyſhe
Fygys	Fygges	fol	Foolyſhe
filet	A fyllet	fold	A fold
✓ filoc	Fyloke	folder ne ffo:	Folyſhneſſe
fin	A fyne	lineb	
finio	To fyne	foon	A faune
fired	A feret	fon	A ſtaffe
fis	Fee	fon vacylor	A crotche
fiſoedd	Fees	fons bedydd:	Font ,
fiol	Uiall, a dyſhe	fan	
fioleir	A diſhfull	fonwayw	Sperestaffe
ſ. o blaen l.		forch	A forke
fladpr	Flatter	forchor	Forked
flair	Fyeſt	fordd	A way ✓
flaw brec		forddio	To make a way
flaw baner	Flag		
flawn	A flaune	forddrych	
flur tegwch	Fayrneſſe	forio	Go à fora- gyng
fleitsier ne baledrydd	Fletcher	fos	A dyche, dyke }
flamm	Flame, a blaſt	fossaſwd	
		drynnot	
flamio	To flame	fossſwr	A dycher
fleirio	Fyeſt	ſolwſet	A faucete
fluwet	A flute	ſolwtws ne	Faulty
flwiſſ	Fluſhe	beius	
ſ. o blaen o.		fortun	Fortune
fo	Fle	fortunus ne	Fortunate
foadur	A fugitiue	ffortuniol	
foadurus	Fugitiue	ſ. o blaen r.	
fog		frae	Affraye
fogo		frael	A frayle ✓

N. frwd = a rind

¶ Kambraec	Saesonaec	Walshe	Englyshe
fraeo gwn=	Make an	frwyn	A brydell
euthur ffrape	affray	frwyno	Brydle
fraeo val	Fownder	frwyth	Fruyte
march		frwythlaw	Fruytfull
fraeth	Sharpe	frwd ar bor	Streme ✓
fraethder	Sharpnesse	ne dwr arall	
frentic	Freneticke	f. o blaen u.	
fridwm	Fredome	fuc	A faynyng
frio	Frye	fumer simnai	A chymnay
frith	Frythe	funen	A heed bande of hat furis
✓ Fred santes	Saint Bride	furfafen	Firmament
freiss	Fresshe	furf	Forme
fresder	Freshnesse	furfol	Formable
fretio	Frete	fust	A flayle ✓
fretiedic	Fret	fustio ne	Thresshe
froen	Nafe thryll	ddyrny	
froes kic ac	Colloppes &	fusto kuro	Beate
wie	egges	fustion	Fustian
frind kydy=	Frende	fustwial	A fwyngell ✓
maith		f. o blaen w.	
friendsip	Frendshyppe	fwl ne ynfyd	A fole
Frengic	Renche	fwrmentí	Furmente
from	Fumeshe	fwlc hendw	Fulke ✓
fromder	Fyerfnesse	map	
frock	Frocke	fwlbert	A fulmarde
frontlet	Frontlet	fwr	Furre
frowyll	Scourge	fwrn ne	A ouen
✓ frustial	A myse, mase	pgpty	
fruter	A frutar	fwrneis	Fournesse
frwd ne ason	A ryndel	fwyn brath	
vach		ac arpf	Foyne ✓
		E. iii.	

*Gafyr
Gafyr
Gafyr* } *Qual*

¶ Camraec	Saesneec	Welshe	Englyshe
F. o blaen y.		gagen	Chyne ✓
fyr	Faynyng	gagenoc	
fyrpol	Fayned	gageny	
fydd	Fayth	galar	Mournyng
fylbert	Fylberde	galingal lly-	Galingale
fynniant	Prosperitie	seun	
fynnedic ne	Prosperouse	galawnt	Galawnt
fynnadwy		galaeth	Moone ✓ N
fynny	Spede, thryue	galw	To call
fynny doliwad	Achyeue	galwyn	A gallon
ben		galw o bethe-	Halowe
fyrf	Substantial	ieid	
fyrchau	To be of	galwynaid	A galion
	substance	gallu	Power, ✓
fyrddra	Substancy-		puissant
	alnesse	galluus	Myghty ✓
fyrlling	A farthing	gamboc trei-	Gambaulde
G. o blaen a.		gyl wrth chw-	
Gabriel	Cabrell	are dawns	
gabyl rhaff	Gable rope	gann ne genn	Scale of
gadael gadu	Leaue	pysc	fyfthe
gaddaw	To promesse	gar ne gar-	Before
gaddewit	A promesse	llaw	
gaeaf	Wynter	gar y tu ke-	Hamme
gafael	A gryp	fyn ir glin	
gafaely	Grype	garbron	Before
gafyr	A gote	garlant	Garlande
gafyran	A lytell	garlaw	Ayenste
	gote	gard	A garde
gafyfra		gadd	A garden ✓
gafyr y dwr	Water spider	garddwyr	A gardynar

garw = rough

gelyn = an enemy

*glan clean
glann = refer
genfa? an opening place*

¶ Kambraec Saesonaec Welsh Englyshe

Garán ederyn A crane gelyniaeth Enemytte

garhir A pere

garan hwyad A ducke of gellycpren A peretree

the ryuer gem carrec Preciouse

garllec Garleke wyrth bawr stone

✓ garw Roughe gen A chynne

garwbysc genni melon Go yn

✓ garwflewc Rugged peth

garfwydw Groffe meate geni Borne

garwedd Roughnesse genedigaeth Byrthe

garsion Garison geneu A mouthe

gartys A garter geneu goec A lyfarde,

garth a newte

✓ gast A bytche genfa

✓ gast gynaic A faut bitche geometri yn Gemetry

gat y gat Almost or saith gelfyd

gau Fault germain (dyt Yell

G. o blaen e. gerwin

✓ gefel hayn y Pynsons gerwindeb

dymp hoel allā geuoc Gylty

✓ gefeil ne we- A smethy G. o blaen i.

eithduy gof gibwn

gefeill A twyndling gida Wyth

gefeilleid Twynnes gild Gylde

gefyn yw roi Gyue, gildio taly Pay the

ar ddwyplaw manacle siot shotte

gel pryf Horfe leche girad

gelding A geldyng G. o blaen l.

geldingwr A gelder glan Cleane

geldingo Gelde ⁿⁱ glann afon Shore

✓ gelyn An enemy ne bor

*Note non-latin
name for pear*

cf Geneva &c

nyf = worn

Rygge = back
 Glas = here
 clais = clais

glo-bull (?puel) = a coal-pit
 glyn = a valley

	Camraec	^{note} Saefnec	Walshe	Englyshe
	Glann y mor	Sea banke	glo	Coles
	glanhau	Clenfe	globwll	A colepytte
<i>note</i>	glain	A bede	globun	A globe
	glain nod ar	The pater	gloic	
	badere	noftre	gloforio	Slauer
✓	glain keſyn	The rygge- bone	gloforion	Slaſeryng
✓	glaif	A gleue	gloun	A cole
	glas	Blewe	gloun dutw	A butter flye
	glas val llŵ	Blo	gloſys	
	clais ar		gloſysio ne	Spewe
	gnawd		chwydy	
	glas val lly:	Gray	gloſys aneu	Panges of dethe
	gant ne barch		gloſysion lle:	The fallynge
	lgas		wyr ner gloſy:	ſekeneſſe
	glas val wy:	Pale	sion mawr	
	neb dyn		gloſyw	Ryght <i>Bryght</i>
	glas y ne bla:		gloſywder	Bryghtnes
	ſy danedd ani:		gloſwy	Waxe bright
	ſal		glud	Byrdlyme
	glaw	Rayne	glndio	
	glawoc	Rayny	glwfer	A glouer
	glawoſo	Rayne	glwferieth	Glouers- craſte
	glawogydd	Ranny we- ther	glwth	Glotton
	glapad		glwys ter	Fayre
	glendet	Cleneſſe	glyn	
✓	glesyn y koet		glyn	A valley ✓
	llyſſeum		glyn	Cleaue to
	glewe		glythineb	Glottony
	glin	A knee	G. o blaen n.	

*gobant = Dale
(? go pant)*

¶ Kymraec	Saesonaec	Waishe	Englyshe
Gnawt	Wont	gofalus	Carefull
gnottaf	Most wont	gofalussaw	
gnotau	Be wont	gofer	
G. o blaen o.		gofwy	
gobaith	Hope	gofyn	Afke
gobeithio	Hope	gofyn gway-	Defye
✓ gobant	Dale	thaf vn	
gobet	Cobbe iron	gogan	Blame
gobrwv	Rewarde	gofid	
gobrwpatw	A rewarde	gofidiaw	Be wayle
gobryn	Mete, merite	gohoetial	loytre
gobyr		gogonedus	Glorioufe
gochel ne	Beware	gogoned	Glorified
gochelyd		gogoniant	Glory
✗ godart	A godart	gogany	To reprove
note godech	Lukre, loitre	goganus	Shamefull
godechwr	A loytrer	gogleis	Tyklyng
godro	Mylke	gogleisio	Tykell
goddef	Suffer	gogwydd	Leanyng to ✓
goddefus ne	Pacyent	gogwyddo	To leane
goddefgar		gogyr ne	A cyue ? sure
goddefaint	Passyon,	gwagar	
	suffryng	gogrynnv	To cyft
goddefyat	Sufferance	golck	
goddiwes ne	To ouertake	golchffon	A waffhyng
goddiweddyt			betyll
gof	A fmythe	golchi llestyr	Swyl, clenfe
gofanieth	Smythes	golchi	Waffhe
	crafte	golchpad	Waffhyng
gofal	Care	goleu gole-	Lyght
gofalu	To care	uad goleuni	

gordd = a mallet

*gorwys - fa
= powysfa*

*fa
Juelius
West*

¶ Camraec	Saesnec	Welshe	Englyshe
Golchwraic	A launder	gorddwyr	A betyll
gold mair	Mary golde	goreu	The best
goleuo	To lyght	gorffwys	Rest
✓ { golud	Welthe	gorwysfa	A restynge ✓
goludoc	Welthy		place
golwe	A fyght	gorffwyl	Raginge
Golwe Crist	Occulus Christi	gorffwyllo	Rage
✓ golwrch ne	A boxe	gorwyn o lŵ	
blwch		gorchymyn	A cōmaunde- ment
golwyth	A colloppe	gorchymynp	To cōmaūde
golosci		gorllanw	Full sea
golosci gwia-		gorllenwi	To be full fee }
len		gorllewin llei	The west
gollwng	Lowfe	machlut haul	
✓ gollwng o	Affoyle	gordddech	A lemman ✓
pworth bechot		gordddechp	To do ad- uoutre ✓
gollwng trw	Leeke		
yddo hal lle-		gorddechiat	Aduoultrie ✓
styr anddiddos		gorwedd	To lye
gollwng	Forgette	gorweddiat	Lyenge
dros gof		gorafyn	Forbyd
gollyndgdot	Abfolution	gorawen	
ne absolusion		gortho diodde	Pacyence
gomedd	Refuse	faint	
gor o yssic ne	Mattre	gortho	
brw		gorthrech	
gori putry	Matre	gorfod	Uanquyshe
gori hal ede-		gorfod	Ouercome
ryn ar wie		gormeilo	
✓ gordd	A mall	gorfod	

N. Gosper = Vesper

	¶ Kymraec	Saesonaec	Welshe	Englyshe
<i>Too much</i> ✓	Gormod	To moche	gradell	A gyrdyron ✓
	gormlwyth	Colde	gradd	A gree,
	pranlwyd			degree
	gorwyn	Whytyfſhe	graddol	Graduate
	goryn haint	A puſſhe	graen	Grayne
	dinelwit		graynio	Grayne
	goseil		grafel	Grauell
	goseilio		grafaelio	To grauell
	gosot	Sette	grafio	Graue
✓	gosper	Euenfong	grain patell	Steale
	gostec	Audience	ne ratell	
	gosip	Goffyppe	grammatec	Gramer
	gosipieth		bnor saith gel	
	gostegy ne	Geue ſilence	fyddyt	
	roi gostec		grammatec	Grammarion
	gostlwg	Bowe	clwr	
	gostlwg ar	Knele	grawon yd ne	Grayne
	linieu		ne goet	
	gostyngpad	Bowyng	grawon ppscot	
	gostyngpad	Knelyng	grayns llys	Graynes
	ar lin		gratur (seu	A grater
	gostlwg	Strike fayle	gratio ne	Grate
	hwyl llong		graturio	
	gostlwg	Swage	grawntwin	A grape
	chlypdd		grawps	Lent - Quadrages
	gown ne	A gown	grawps apaf	Aduent
	gowni (gwn	Baſtyng	grawpsfwyd	Lentē ſtuffe
	gowt haint	Goute	griff	Polet
	G. o blaen r.		grwgnach	Grutche
	grabys	Grapes	grydyan bal	Grunt
	grawntwin		llwdyn hwch	

want = mole 7 sea
 grym = strength
 gwaelot = bottom

gwal moch
 = vallum force

gwara = Hey

Camraec	Saesnec	Walshe	Englyshe
Grydwst	Grone	gwaell neidyr	
grym	Strength	gwaeth	Worse
grymhau	To be strong	gwaeth af	Warst
grymus	Stowte	gwaew ffon	A spere ✓
gryngpan	Grooue	gwaew dolur	Stitche
gryr	A herne	blaynllym	
G. o blaen w.		gwagar ne	A cyue
gwac	Uoyd, empty	gogor	
✓ gwachelut	Shonne	gwahadd i	Bydde to
✓ gwachul	Leane	gino	dyner
gwad	Denyeng	gwahan	Sondryng
gwady	Denye	gwahan-	The lypre
gwadyn troed	Sole	glopf	
ne eseit		gwahanedic	Sondrede
gwadny	To sole	gwahany	Sonder
gwadd ne	A mole, want	gwahardd	Forbyd
thorch dypar		gwahardde-	Forbydden
gwaddod		dic	
gwaddot		gwain	A shethe = vagina
gwin		gwair	Hey
gwaddodlyd		gwaisc	
gwaddol ky-		gwatio	Wayte
nyscedd		gwaith	Werke
gwae	Wo	gwaith y	Checker
gwaed	Blode	gwenyn	worke
gwaedling	Bleding	gwaithio	Worke
gwaedlyd	Blody	gwal moch	Swynsty
gwael	Uyle	gwal paret	A wall
gwaedy	Blede	gwal saythu	A butte
gwaelot	Bottom	gwala digon	Ynoughe
gwaell	A pricke	gwalab	Gallope

gwalch = falc - ou

*gwarh = neck
l_i was glan*

gute

¶ *Kambaraec* *Saesonaec* *Walſhe* *Englyſhe*

Gwalabyr

gwalch

A hauke

Gwalchmai

Gawen

gwalcke

Walke

gwalet ne

A wallet

ciwt daupen-

noc

gwalt

A welte

gwaltio

Welte

gwallt

Heere *Heere*

gwallt gossot

Counterfayt

heere

gwalltoc

Heary

Gwalter he-

Walter

nw mab

gwamal

Malepert

gwamalder

gwan

Weyke

gwander

Weykneſſe

gwanhau

To make

weyke

gwanychp

To waxe

weke

X

gwanwyn

Spryng of

the yere

gwanck

Gredyneſſe

gwankus

Gredy

gwaar si-

Ware

opur

X

gwar ne ddof

Tame, mylde

gwarant

A warant

gwarantp

Warant,

upholde

gwarantp yn

Upholde

dda

gwarh

Necke

gwarhoc

gwarſengi

Subdue,

bryng

under fote

gwarchad

gwarchau

To kepe yn

gwarcheid

A kepar,

wad

warden

gware

Play

gwared

Deliuerance

gwaredatwc

Souerayne ✓

gwaredy

Deliuier

gwart

Garde, ward

gwarth

Reproche

gwarther

Kene ✓

gwarthafyl

A ſtyrrope

gwas glan

A good

felowe

gwas delwr

A valyaunt

ne was gwyth

felowe

gwas

A ſeruaunt

gwasgwyth-

Hardyneſſe

ter

gwassaaidd

Seruaunt

lyke

gwasaneth

Seruyce

Kine

Gwasarn = letter
gwastat = level
Gwasarn = letter
Gwasarn = letter
Gwasarn = letter

Gwasarn
= Varn ? of cog.
with Vanta
cf Irish
Eama.ch
for Geana.ch
Vearna
English
Gen

Camraec	Saesnec	Welsh	Englyshe
Gwassanaethgar	Seruiable	gwatiworus	Scornfull
gwassanaethgarwch	Seruyable- neffe	gwaun	Mareffe ✓ Marsh
gwassanaethgarwch	A feruyng man	gwalwn	Goffommer
gwast siacket	Waste	gwalwr	Daunying of the day
✓ gwasarn	Lytter	ddydd	Dawe
gwassarny		gwalwrio	A wyth ✓
gwast maen		gluden	Toughneffe
gwascar	Spredying	glwddiwf	Throte
gwascaredic	Spred	glwddi/hoc/ ne bllwr	A hedging byll
gwascary	Sprede	glwe	A webbe
gwascawt	A shadowe	glweddy	After
✓ gwascoti	Shadowe	glweddy alw	Called
gwasc	Joynying	glweddy brofi	Proued
gwascy	Thrust, ioine	glweddy curo	Beaten
gwascy hal	Wryng	glweddy daro	Stryken
gwascy dlyp		glweddy ddodi	Gyuen
law ne gadach		glweddy eni	Borne
gwascy cosyn	Presse	glweddy bwrw	Caste
gwascy r mel		glweddy ffynny	Sped
gwastat (gyrn)	Playne, euen	glweddy ge	Blamed
gwastatau	Eeuen	ryddy	
gwastadfod	Stedfastnes	glweddy honny	Declared
gwastad	Stedfast- neffe	glweddy ladd	Kylled, flaine
rwydd		glweddy lloscy	Brent
gwastradaeth		glweddy marw	Deed <i>Pied</i>
gwatiwor	To mocke	glweddy peidio	Ceffed
gwatiwor	Mocquery	glweddy	Torne
gerdd		rhwygo	
		glweddy suddo	Sunken

¶ Kambraec	Saesonaec	Welſhe	Englyſhe
Gwedp treiglo	Turned	gweirio	
gwedp	Turned	gweis tent	Tent
threiglo		gweithio	Worke
gwedp bſyd=	Humbled	gweithwr	A warkman
dhau		gweithydd	A doer
gwedp wadp	Denied	gweled	Se
gwedd	Shape	gweli ne	A wounde
gweddi	A prayer	archol	
gweddiaw	To pray	gwellw	Wanne
gweddp	Be cōme	gwell	Better
gweddus	Becōmyng	gwell genyf	I had leuer
gweddus=	Comlyneſſe	gwellaad	Amendment
rwydd		gwellt	Strawe
gweddill	leauyng	gwelltpn	A ſtrawe
gweddillaw	To leaue	gwelltglas	Graſſe
gweddww	Wydowe	gwelltoc	Ful of ſtrawe
gweddwt	Wydowhod	gwen	Smylyng
gwefus	A lyppe	gwenp	Smyle
gwefyl	A lyppe	gwenith	Whete ✓
gwefylboen	lyplabour	gweniaith	Flateryng
gwefyr	Gōme	gwennol p	Martynet
gweheu	Weue	dwr	
gwegi	vanytye	gwenfol ede=	A ſwalowe
gwegil	Noddle	rpn a nytha	
gwegilſp̃th	Myſproude	pñp tai	
gwau	Webbe	gwenn	Whyte
gwehydd	A weyuer	gwendit	Weykenes
gwei	Webbes	gwenfa ne	Bridle
gweiddp	Howle, crye	genfa	
	out	gwennol kpf=	Shuttel
gweinidow=	A druge	fur i weheu	
gferch			

Vernum = a moor

¶ Camraec	Saefnec	Walshe	Englyshe
Gwenieithus	Flateryng,	gweryd ne	Earth
	glofyng	ddapar	
gwentwyn	Venym	gwerypry	Nye
	poyfon	gwesyn	A flaue
gwentwisc	An albe	gwest	
gwentwynic	Venemoufe	gwestfa	
gwenku ne	A wefell	gwestai	
brontwen		gwstle	
gwentwyn	Poyfonfull	gwestwr	An un byd-
llpt			den ghest
gwep		gwebyr	Throwes <i>throes</i>
gwepia ne	A sparowe	klwyf	
llymysten	hauke	gwog	Glumme,
gwer	Talowe		lowring
gwerchyr ne	A lydde	gwialen en-	An angle
gapad		weir	rodde
gweren	A tolow cake	gwial ne	A rodde ✓
gwerin gwyr	Men	gwialen	
gwerllpt	Talowye	gwiala	To gather
gwermod	Wormwode		rodde
gwern ne	More	gwialen alw	A gode <i>good</i>
wernlle		ne irai	
gwern	<i>alder</i>	gwib	Wandrynge
gwernen		gwiber	Vyper, a <i>Viper</i>
gwers	A verfe		snake
gwersic	A verficle	gwibio	Wander
gwersyllt	Tente	gwibyrwr	A wanderer
tent		gwibddyn	A vacabond
gwerth	Pryce, value	gwichiad	Pyrwynke ✓
gwerthfyd	A spyndell	pysc	
gwerthp	Sell	gwichio	

a moor ✓

¶ <i>Kymraec</i>	<i>Saesonaec</i>	<i>Welshe</i>	<i>Englyshe</i>
Gwichel y cor		gwinllan	A vyneyarde
gwidraws	Ouerthwart	gwinsang	
gwidddan		gwinwydden	A vyne
gwidddid	Wodbynde	gwir	True
gwif	A leuer	gwirio	Verifie
gwiffrwm		gwirod	
gwiffr ede o	Wyre	gwirion	Innocent
betel		gwirionder	Innocency
gwilff		gwis	
Gwillim	William	gwisc	Wede,
gwilun yn o			garment
adar y mor		gwiscad	Clothyng
gwiloc ne	A mare	gwiscadur	Shoyng
caser		escit	horne
gwilio	To watche	gwiscaw	Go on, cloth
gwilwst		gwiscaw gw	Gyrde
gwillpad		regys	
gwinbill ne	Wymble	gwisci	
gwinlet		gwiw	Vouche faue
gwin	Wyne	gwlad	A countre
gwingo bal	Kycke	gwladaidd	Countrelyke
march		gwlan	Woll
gwingo bal	Struggel	gwladwr	
dyn		gwlanen	
gwinegyr	Veneygre	gwllw	A nocke
gwineu o lŵ	Bleke	gwlyb	Wete, moyst ✓
	browne	gwlybanieth	Wetnesse
gwineuder	Blekneffe	gwlybwr	Moysture
gwindas	A wyndace	gwladychy	Reygne
gwindio	Wynde	gwledd	Feeſte
gwinben	A wynde	gwlyddaidd	Lithe, ſouple
	beame	G. i.	

vindlas

¶ <i>Kambaraec</i>	<i>Saesonec</i>	<i>Welſhe</i>	<i>Englyſhe</i>
Swlith	Dewe	gŵneuthur	Makyng
gŵlltio	Waxe wylde	riad	
gŵlltio tarſy		gŵniadur	A thymble
gŵlltineb	Wyldneſſe	gŵniadw-	A fewſtar
gŵm	Gumme	raic	
gŵn ne goŵn	A gowne	gŵniedydd	
gŵnn yn o	A gonne	gŵngalchp	Whyte lyme
offer Rpfel		gŵp	Snoute
gŵnnod	Whyt mete	gŵr wrth	A mynſtrel
gŵnn ne	I wotte	gŵr (gerdd	A man
medraf		gŵradwydd	Confuſion
gŵniad pſc	A whytyng	gŵradwyd-	Confounde
gŵniad no-	A feame	gŵra (do	Mary
dydd ddur		gŵrach	A trote
gŵniaw a	Sowe	gŵrach y llu	A fowe
nodwydd		diw prpf	
gŵniaw ne	Ake	gŵrachā pſc	
ddoluriaw		gŵraic ne	Woman
gŵneuthur	Make	berch	
gŵneuthur	Adubbe	gŵraic gŵr	A wyſe
marchoc ur-		gŵrdd	Stoute
ddol		gŵreiddin	A rote
gŵneuthur	Make a-	gŵreiddio	Take roote
ialwn	mendes	gŵreika	Mary
gŵneuthur	Coyne	gŵr priawd	A huſbande
arian	money	gŵreicnith	
gŵneuthur	Make at one	gŵres y lle-	Leuke
yn dda ne		gŵres (frith	Heate
comodi		gŵresoc	Hotte
gŵneuthur	Auowe	gŵreinyn	An hāde wor-
yn dda ne		gŵreng	A yomā (me
ciwplau		gŵrengŵr	A yeman

Pen y ffeir

¶ <i>Camraec</i>	<i>Saefnec</i>	<i>Welſhe</i>	<i>Englyſhe</i>
gard	of the garde	gwybodaeth	Knowledge
gwrengyn	A fory yeman	gwybodus	Knowyng
gwr rhydd	A freman	gwybodus	Manerly
gwr caeth	A band man	medrus	
gwrŵ	Male	gwybedydd	
gwrŵcath	A he catte	gwybedyn	A flye
gwrol	Manfull	gwyf	
gwraidd ne	Manly	gwyfch	Gay
wrawl		gwyfchder	Gayneffe
✓ gwraidd lly-	Rotes	gwyfchyr	
seu ne goet		gwyd bai	Vyce
gwrŵgalon		gwydus	Vyciouſe
kalon mowriō		gwydyn	Toughe
gwreichionen	A ſparcle	gwydynedd	Tougheneſſe
gwreichioni	Sparcle	gwydyr	Glaſſe
gwrŵchyn	A bryſtell	gwydrŵr	A glaſyer
gwrthban	A blanket	gwydd edyn	A goſe
gwrth dren-		gwydd yngŵ	Openly
nydd		ydd neu gar-	
gwrthun	Uncomly	bron	
gwrthmin ar		gwydd aratyr	A ploughe
bach		ne penffestyr	
gwrthminioc	Barbed	gwydd ne	A weyuer
gwrthod	Forfake	gwehydd	
gwrthladd	Put of	gwydd i wau	Lome
gwrthwneby	To contrary	ynto	
gwrthwyneb	Aduerſytie	gwydd lysſeu	The ſtalke
gwyrd	A fathome	gwydd tŵp	Tymbre ✓
gwrth	Thruſtyng	gwyddwydd	Wodbynde
gwrthio	Thruſt	ne gwyddfid	
gwybod	Knowe	Gwyddel	An yryſhe mā

¶ <i>Camraec</i>	<i>Saesfneec</i>	<i>Welshe</i>	<i>Englyshe</i>
Gwypddeles	A irysfhe- woman	gwynfydedi- grwydd	Blyffulneffe
Gwypddelic	Irysfhe	gwyn dolur	Ache, rage
Gwypddelaec	Irysfhe	gwyn med- diwl	Affection
gwyl ne by- silia	Vigyll	gwyngalchp	Whytelyme
gwyl sant	Fest of a faynt	gwynn llw gwrthwyneb	Whyte
gwyl anhyf	Abasshed, shamfast	i dduy gwynhau	To make whyte
gwyl ne edrych	Se	gwynn wi	Whyte of an egge
gwylan	A femewe	gwynnt	Wynde
gwyllder	Shamfast- neffe	gwyntoc	Wyndy
gwylfa	Watche	gwyne gam	Croked
gwylpaw	To watche	gwyr kroyw	Fresshe
gwyll a ble- tha dwng ke- phyl	Nyght mare	ne ir gwyrn ede- ryn gwylt	A bernacle
gwyll egin mes		gwyrennie gwyredd	Grene
gwyll		gwyreddling	
gwylt	Wylde	gwyryng	
gwyltynneb	Wyldneffe	gwyreddter	Greneffe
gwyltio		gwyryf bal emenyn	Fresshe
gwynlet	A gymlette	gwyryf ne borwyn	A virgyne
gwynmon	Poppes	gwys gwa- hadd	Lathyng, byddying
gwynfyd	Blyffe		
gwyfydy	Bleffe		
gwynfydedic	Blyffed		

of Pwll ake

¶ <i>Kambraec</i>	<i>Saefonaec</i>	<i>Welſhe</i>	<i>Englyſhe</i>
Gwypſtſyl	A pledge, a gage	haern	Yron
gwypſtleideth	Pledgyng	haeddy	To deferue
gwypſtlo	Pledge	hael	Fre, liberall
gwypſtil ne	A beest	hael byrlllo-	Prodigall
bwypſtuil		wior	
gwypw	Wyddred	haelioni	Liberalitie
gwypwder		haelioni byr-	Prodigalitie
gwypwo	Wydder	llowpoc	
G. o blaen y.		haf	Sommer
gyd ne gyda	Wyth	hafaidd	Sömerlyke
gylfin	Becke	hafar	
gylfinhir ede-	A curlewe	hafarch	A fömer
ryn			nagge
gylfinhir koer	The cur-	hafod	Deyrie ✓
	lewes knaue	hafodwr	
gynt	Somtyme	hauodwraic	Deywyfe
gyr o warthec	A droue	hafgan	
gyrfa	Race	hafren afon	Seuerne
gyrry	Dryue	hafwraic	
gyrry ofyn	A ſtraye	hafyn	A hauen
gyrry allan o	Wrenche	haffle	
gymal		hagen	
gyrrpad	Dryuyng	hagyr	Fowle
H. o blaen a		hagyrwydd	Foulneſſe
habersſwon	Haulbergyn	haha	
lluric		hakio brüwo	Hacke
hacknei	Hackeney	hai	
had	Sede	haid wenyyn	A ſwarme of bees
had y gry-	Gromell fede	haidio	To ſwarme
mandi		haidd	Barley

¶ Kymraec	Saesonaec	Welsh	Englyshe
haidd colioe		harstain	
haillio llenwi	Fyll	harstein=	
haint	A dyfeafe	hau (rwydd)	Sowe
haint y geneu		haul	Sonne
haint y my=		haulaw	Set a fōning
nydd		haw	Hawe
haint gwres	Hotte feuer	hawdd	Eafy
haint calon	Flyre	hawdd ama=	
hair	Hayre	haw (wr	An action
haits	Hatche	hawnt	Haunte
haitsiet	A hatchet	harn	Yron
hanfod		harn	A bytte of a-
han		ffrwyd	brydell
halen	Salte	harn	Threpe
hallt	Salte	harn kan=	
hallty	Salte	wylle	
halltedd	Saltneffe	¶ h. o blaen e.	
hanppych	Haylse	heb	Wyth out
hanne	Halfe	hebdaw ne	By
hanner nos	Mydnyght	heibiaw	
hanner haf	Mydsomer	hebdaw heb	With out it,
hannery	To yte halfe	i gael	by fyde
hanner	Mydday,	heibiaw	By
	noone	hedec	Flye
hap	Happe	hedd ne hed=	Peace
hapio	Happen	dych	
happus	happy	heddych	Pacifie
hardd	Semely	heddyw	To day
harddwch	Semelyneffe	heffer	Hecforde ?
harnais	Harnoys	heidio	Swarme
harri	Hary	heilio	To fyll
harneisiol	Harnessed	heislan ne	A hetchell ?

Hal- = Sal-ine
 Hel- = Bruna
 of Sol in Sol was
 + in Solent
 Sill
 confus
 with Hel
 to him

flurry

heli = bayne

✓

<i>Camraec</i>	<i>Saesnec</i>	<i>Welsh</i>	<i>Englyshe</i>
heispllt		herlod	A boy ✓
heislany	Heckell	herlotyn	Boykyn ✓
heinus	Dyfeafed	herlodes	A wenche ✓
heini	Joly	herrwm	
✓ hela ne hely	Hunte	hesp	Baren <i>Note</i>
helaeth	Large	herkpt kyr	Reche
✓ heli	Bryne	heuddyt	
✓ heliwr	A hunter	hespen	A haspe
✓ helyc	Wyllowe	hespui	
heu ne heheu	Sowe	het ne hed	A hatte
helltni	Saltneffe	het gwlen ne	A felte
hemm	Hemme	hed lom	
hemmio	To hemme	het wellt	A strawe hat
hen	Olde	heulo	
hen val bara	Stale	heuloc	Sonny
ne ddiod		heusor moch	A fwyne herc
hen ddiareb	An old fayd	h. o blaen i.	
	fawe	hi	She
henaint	Oldneffe	hidyl	A strayner
henaint ne	Olde age	hidlo	Strayen,
hen oes			fethe, fye
hendref		hiddygyl	Soote
hedad ne daid	Graut father	hiddyglyd	Sooty
henuriad	Senatour	hil	Of spryng
hendaid	Graunt fa-	hil llaith	Moyste ✓
	ther's father	hiliogaeth	Issue
heol <i>s road</i>		hin	Wedder
heppyan	Nappe	hindda	Faire wedder
hepcor	Forgo	hir	Long
hepcor e	Forde	hiraeth	A longyng
gwerth		hiraethawc	Longyng
		hirio	Prolong

¶ Camraec	Saesnec	Welshe	Englyshe
hirwst		hangian val	Rele,
hsbydd		dyn meddw	staggar
hisleuen		yn profi kerdd	
¶ h. o blaen o.		det	
hob ne hwch	A fowe	honfel	Hansell
hobel		honni	Tell
✓ hob ne hobeid	A hope	hoppys	Hoppes ✓
hobi	A hobby	hoppian	Hoppe
hobi hors	hobby horse	hopperan	The bynne ✓
hobely	Hoble	hort	Sclaunder
hoc		horen	
✓ hocfaen ne	A gryndyng	hortio	Sclannder
vaen hogi	stone	hoffan	Hofe
hocked	Gyle	hoyd	
✓ hockedy ne	Hucke	hoydwym	Leuke ✓
ymlwydny		hoyl hayarn	A nayle ✓
hodun lly-	Robyn	hoyl bren	A pynne ✓
senw		hoyryn	A snare
hogi	Whette	hoyw	Joly
hogi ar vaen	Grynde	h. o blaen u.	
llifo		huad ne be-	A hounde ✓
hogsed	Hogges	thpad	
	heade	huadwyl ne	Wellspoken
hoedyl	Age	ymadroddus	
hoedloc	Agey	huc	A coule ✓
holi gofyn	To question	hud	Illusion
holli	Cleaue	hudo	Jogle
holli a chylllell	Slytte	hudol	A iogelour
✓ holtt	A clyfte	hudoliaeth	Jogelyng
holtt	A ilytte	hufen	Creame ✓
hon	Thys	huloc	Hyllocke ✓

¶ <i>Kymraec</i>	<i>Saesonaec</i>	<i>Welshe</i>	<i>Englyshe</i>
✓ hulio	Hyll	hwyad	A dücke ✓
huling	A hyll yng	hwyl	
human		hwylbren	Maste ✓
✓ humic human	Stoole balle	hwyl llong	Sayl clothe ✓
hun	Slepe	hwyllo dal	Sayle
hundy	A dortoure	llong	
✓ hungos	Nyght galle	hwylps	
huplaeth		hwylbwyt	
hupynt		hwynyn	A snare
hur		hwyr	Euenyng
hurt	Dull	hwyrchau	
hu tio	Loute	h. o blaen y.	
hust distewi	Hushte	hy	Bolde
husting kyfri-	Rounde	hwalwyl	Welspoken
nachy		hyd atto	Untyll hym
husting	Whyster	hyd pa hyd	Untyll howe
hustingwr	A whysterer		long
Hugh ne huto	Hughe	hyder	Boldnesse
h. o blaen w.		hyderus	Bolde
hwh	A swine, sowe	hydyr	
hwde	Holde	hydyraf	Rather
hwn	Thys	hyddgen	A hartes
hwnnw	That		hyde
hwp i hwny	Up	hyfeder	Connyng
hwr	A Hore	hyhud	Fallible
hwrswn mab	Horesone	hwlbobyn	A pymple
putain		hwllo	Couer
hwsmon	A husbande	hwlatw	handsome
hwswif	A huswife	hwlywdd	Spedy
hwswiaeth	Huswyfery	hwll ne ana-	Fewe,
hwy	Longer	myl	shyre

h. i

¶ <i>Kamberaec</i>	<i>Saefonaec</i>	<i>Welſhe</i>	<i>Englyſhe</i>
hſldrem	Staryng	ialwn am	Amendes
hſpus	Certayne	gam	
hſpſpſp	Certyfie	iar nad	A boue ✓
hſpſpſrwydd	Certayntie	ialw ndda	Indifferent
£. o blaen a.			good
ia	Yfe	i ba le	whether
£aco	Jacob	¶ £. o blaen d	
✓ iach peticruw	Petygrewe	i danad	Bynethe
iach diglwyf	Hole	£ddew	A iewe
iachau	Waxe hole	£ddelwaidd	Iewyſſhe
iachaid	Healthe	£. o blaen e.	
✓ iachus	Hole	ie	Yea
iad		£efan ne	John
ial		£euan	
✓ iangwr		ieſank	Yong
iar	A henne	ierthy ne irai	A gode
iar orllydd	A broude henne	£eſſhu	Jefus, Jefu
		ieufſtus	A iuſtice
iarwydd		£. o blaen m.	
iarll	An erle	imp impin	An impe ✓
iarlles	A counteſſe	impio	Graffe
iarlleth	An erldome	£. o blaen o.	
ias		ion ne ior	A lorde or
iaſſu	To foudet		liege
iau i roi ar	Yoke	£ork	Yorke
war anifal		iolwnder	Ryghtuouf- neſſe
iauo	Yoke		
iau ne ian-	Yonger	iolw ndda	Metely good
gach		ink	Inke
ialwn ne	Ryght, iuſte	inkwm	Incōme
gſfiaw		£. o blaen r.	
		ir digrin	Quycke

¶ <i>Camraec</i>	<i>Saesnec</i>	<i>Welshe</i>	<i>Englyshe</i>
Er dihallt	Fresshe	kadi	Kate
irai gwialen	A gode	kadw	Kepe ✓
alw		kadwedic	Kepte, faued
iraid	An oyntment	kadwypd ka-	
iraidlud	Greefy	dio o adar	
iraid	Fresshe	kadw o dde-	A flocke of
irder anhalter	Fresshenesse	feit	shepe
E. o blaen s.		kachp	Shyte
✓ is	Lower	kachlyt	Beshytten
issel	Lowe	kachat digalō	False herted
✓ ister	Lowenesse	kadwyn	A chayne
✓ iscell	Brothe	kadwynoc	Chayned
isop	Isope	kadpr	
E. o blaen t.		kadnatw llwy	A foxe ✓
Ital	Italie	noc	
E. o blaen v		kadell	
i vyny	Up	kae ne dlws	An ouche ✓
E. o blaen w.		kae/ kaead	A hedge
✓ i wared	Downwarde	ynkylch yd	
✓ iwrch	A rhoo	kaead ne	A lydde
iwmon	Yoman	gwert	
iwrth	From, fro	kaead caregyl	A paten of a
k. o blaen a.			chalyce
kably	Backebyte	kael	Get
kabledigaeth	Backe-	kaenet llw	Kenet
	bytyng	kaer	Chester ✓
kadach	Clothe	kaer gwdion	The fosse
✓ kad	A batayle	rhesfa oleu or	
kadach gofal	A care clothe	y ffuruauen	
✓ kadarn	Strong	kaer lleon ar	Chestre // of the sea
kadarnhau	Strengthen	ddwfyrdulw	
kadernit	Strength	h. ii.	

	<i>Camraec</i>	<i>Saesnec</i>	<i>Welshe</i>	<i>Englyshe</i>
	Kaerynarfon	Carnaruan	Adda	
	Kaer lud ne	London	kais	Serchyng
	Lundain		kaissio	Sertche, feke
	Kaer efraloc/	Yorke	kaissiad	
	ne Forke		kaits ederyn	A cage
	Kaerkent	Caunterbury	kakynen	
N.	Kaer goran-	Worcester	kakynen p	Bombyll
	con		teuolaeth	
✓	Kaer gloyw	Glocestre	kakynen p	A waspe ✓
✓	Kaer gwent	Wynchestre	kwn	
✓	Kaer grauwnt	Cambrydgc	kakynen p	A hornet
	ne Cambrids		meirch	
	kaeth	Bonde	kaken	A cake
	kaethiwed	Boundage	kalan	Kalend
	kafod	A shoure	kal ne cala	A pyntyll
	kafodoc	Shoury	Kalais	Cales
✓	kafyn	Trough	kaled	Hard ✓
	kafyn by-	The boxe	kaledi	
	chan		kaledrwydd	Hardnesse
	kassael	Haue	kaledwch	
	kassaeliad	Hauyng	kalkio llong	Calke'a
	kagal			shyppe
	kagal defit	Turdyll	kalm	Calme
	kaib	A mattocke	kalan bara	Wafyr
	kaibio	Delue	ne bara miod	
	kail ne cordd-	Thepecote	kalon	A hert
	lan defeit		kalonoc	Herty
✓	kaill	A codde	kalondit	Hertlynesse
	kaillioc	Stoned	kall	Wylve
	kain	Galant	kallter	Wyle, sleight
	Kain bab	Cayn	kallestyr	A flynt stone ✓ N.

kamfa = a stile

¶ <i>Kamberaec</i>	<i>Saesonaec</i>	<i>Welshe</i>	<i>Englyshe</i>
✓ <i>kam gwyr</i>	Croked	<i>ne wyro</i>	
<i>kam wrth</i>	A stryde, a	<i>kamwri</i>	Iniury
<i>gerddet</i>	pase	<i>kamwedd</i>	Myfdemea- nour
<i>kam trowster</i>	Wrong		
<i>kam adnabot</i>	Myfknowe	<i>kainc</i>	A branche ✓
<i>kam unly-</i>	One eyed	<i>kangen</i>	A bough ✓
<i>geidioc</i>		<i>kangor</i>	Branched
✓ <i>kamder</i>	Crokedneffe	<i>kankyr</i>	Canker
<i>kamec ollwyn</i>	A camocke	<i>kanel</i>	Synamon
<i>kamor</i>		<i>kanel kion</i>	A kennell
✓ <i>kam arfer</i>	A bufion	<i>kan ne ka-</i>	A fong
✓ <i>kam arfery</i>	A buse	<i>niad</i>	
<i>kamber eil-</i>	Camber	<i>kan paam</i>	Bycause
<i>mab Brutus</i>		<i>kantor</i>	A fynger
<i>kamberaec</i>	Welshe	<i>kany</i>	Syng
<i>kammedd</i>	Crokedneffe	<i>kany yn iach</i>	Bydde fare well
<i>kamedd gar</i>	Hāme		
✓ <i>kaniglo</i>	Tarryers	<i>kany corn</i>	Blaste a horne
✓ <i>kambren kic</i>	A gambrell		
<i>kambry y</i>	Wales	<i>kany cloch</i>	Ryng the bel
<i>wlad einym</i>		<i>kany ne</i>	For
<i>kambry</i>	Walffhmen	<i>herwydd</i>	
<i>ddynion</i>		<i>kanwyll</i>	A candell
<i>kamel</i>	A cāmel	<i>kany telyn ne</i>	Play
✓ <i>kamfa</i>	A stile	<i>bath offer</i>	
<i>kamp maes</i>	Campe, a felde	<i>kany bal</i>	Crowe
		<i>keiloc</i>	
<i>kany yn</i>	Steppe	<i>kaniat y</i>	Cocke crowe
<i>kerdet</i>		<i>keiloc</i>	
<i>kany droffod</i>	Stryde ouer	<i>kanwyllbren</i>	A candel- stycke
<i>kany plygy</i>	Bende		

¶ Kymraec	Saesonaec	Welshe	Englyshe
✓ kanwpll	A pares	kard i	A carde
baris	candel	chware	
✓ kandell brw	A ruffhe can-	kard i gribo	A carde
kanwpr (yn	(dell	kard llenn	A carde
kant o rifedi	A hundrede	karedic	Loued, kynd
kant troel	A whele	kare digrwyd	Kyndnesse
kantel	A cantell	kareuddyt	Reche
✓ kanol	Channell	karr	A carre
✓ kanol	Myddle	karh kerddet	
kanolic		karh calws	Chese rake
kan mawl	A song of	karl	A carle
	prayse	karlaidd	Carlyfthe
kan moledic	Prayfed	karlwonck	Stote ✓
kanllaw	A rayle	karlwl tref	Carleole
kann ne kan-	Whyte	karn anfal	A hofe ✓
naid		karn bal i	A hafte ✓
kanny lliain	Bleche	gyllell	
kap	A cappe	karnnymod-	Ouer reache
kapan	A bonet	diwes	
kapio	To cappe	karol	A carole
kapel	A chappell	karpet	A carpette
kaprwn ne	A capone	kartot	An almes
kapwld		kartota	Begge
kappldio		kartotaid	Beggerly
kapten	A capytayne	kartotyn	A begger
kar	A frende	kartotwr	A begger mā
karwr	A kynfman	katot wraic	A begger
kares	A kynf-		woman
	woman	kartref	Home ✓
karedd		kartrefic	Homely
		kartrefig-	Homelynesse
		rwydd	

¶ <i>Camraec</i>	<i>Saesnec</i>	<i>Welshe</i>	<i>Englyshe</i>
karth	Heerdes	kasau	Hate
karth bren	A plough	kasec	A mare ✓
aratyr	staffe	kasec yddrick	A nycke hole ✓
✓ karthen	A twyll shete	hin ederyn	
karthsyth		kasgyl	Gatheryng
karthy	Purge	kasgly	Gather
karthedic	Purged	kast ne ergit	A cast
karw	A hart	kascet	A casket
karw r gwellt		kastell	A castell
karp o ga-	A ragge of	kastelly bal	
dach	clothe	paun	
karpior	Ragged	kasul	A chefyble
kario	Cary	katror	Embryng ✓
karias	Carriage	kato ddoeth	Cato the
karridwr	A carriar		wyfe
karridwrch		kattel	Cattell
karrey	A poynt	kattelus	Cattalled
karhei blethe-	Brayded	kater pedwar	Quatre,
dic	poynt		foure
karreu escit	A lachet	katerfa neu	
karrei leder	A thong	katurfa torf	✓
hep poyntle		kath	A catte
kary	Loue	kath goet	A wylde catte
kary merch	Wowe a	kath or my-	
	woman	kathyl [nydd	A dytee
kariad	Loue	kau cae	Hedge ✓
kas kasder ne	Hatred	kau drws	Shyt
ddigasedd		kau llygaid	Wynke
kas wenwyn		kau ne ffau	Holowe
llyseum		kandot	Holownesse
kas gan gy-	Veruen	kaul	Rennet
braul llyseum			

¶ Camraec	Saesnec	Welshe	Englyshe
kalu	A tayle clout	keilogwydd	A gander ✓
kalode	A caudell	keiloc hwyad	A drake, ma- ✓
kalwc	A bafyn		larde
kalwl llyseun	Cole	keiloc koec	A pheasaunte ✓
kalw poteas	Pottage	keiloc bron-	Thrustell
✓ kalwnen	Benet	fraith	cocke
✓ kalwr	A giaunt	keiloc rhedyn	A greshopper ✓
kalws	Chese	keiloc mwy-	
kalwffestyr	Chesefat	alch	
kayth	Thrall	keinbadaeth	Mufyke
kaythiwt	Thraldome	music	
k. o blaen e.		keinmidy	Graut
ked		keinior	A penny ✓
kedor		keiniogoc	Pennyed
kedo y		keiniocka	
wrachllyseun		keiniockwr	
✓ kelyn	A backe	keipyr	
kelyn o dir	A but	keirchen	Ote ✓
kelynrhwd	Galled	keirch	Otes ✓
kelynrhydi	Galle	keircha	
✓ kelyngrwm	Croked back	keispwl	Catchepole
kegin	A kechyn	keisiat	
kegindderw		keisw	Seke
kegiden ne		kel	
kekypfen	Keckes	kelain	Corps deed ✓
kekreth	A bragge		body
kekry	Bragge	keli	
kehpr	Braune	kelky	Kepe close
keidwad	A kepar, a	kelwydd	A lye
	fauyour	kelwyddoc	Lyeng
keiloc	A cocke	kelwyddy	Lye

	¶ Camraec	Saesnec	Welſhe	Englyſhe
	kely	Kepe secrete	kenfigenny	Enuye
Holly ✓	kelynen	Holy	keppystyr	A halter ✓ <i>Capestrum</i>
✓	kelwrn	A payle	kephyll	A capull ✓
✓	kell	A bowre	ker	Gere ✓
	kellwair	Bourde	kerdd dafod	Mufike
	kellweiriaw	Jeste	ne danneu	
	kemp		kerddet	Goe
		Scales of	kerddet dan	Go darke-
	ken piſcot	fyfſhe	ddwyllo	lyng
	ken y koed		karddetwr	Goer
	ken ne groen	A hyde	kerddor	A mynstrell
	ken y keric		kerddwr	
	kenad	A meſſager	kerennydd	Kynred ✓
	kenna		kerfer	A caruar
	kenadwri	Meſſage	kern	A cheke
	kenau ki	A whelpe	kernod	A blowe
	kenau kaeth	A ketlyng	kernodio	Cuffe
	kenau pſcyfar	A leueret	kerydd	Blame
	noc		keryddy	Blame
	kenaw kwni-	A rabet	keryddus	Blamed
	cen		kersi	Kersay ✓
	kenau llwy-	A cubbe	kert	A carte
	noc		kerwyn	
	keninen	A leke	keſſail	Arme hole
	kengyl	A gyrthe	keſſailwrn	
	kengyl eda-		keſſair	
	uedd		keſt	
	kengleuadur	A rele	kethin o lſw	Roen ✓ <i>Roan</i>
	kengly	Gyrde	bal march	
✓	kenfigen	Enuy	keu	Holowe
	kenfigenus	Enuyouse	keuheu	Make holow

note fact for fa

¶ Kamberaec	Saesfonaec	Welfhe	Englyfhe
¶ k. o blaen i.		kilfach	A corner ✓ —
✓ kī	A dogge	kimb	A tombrell
✓ kī coec ppsco-	Dogfyfſhe	kiniaw	A dyner
dyn		kino echwydd	Nonemeat
kiaidd	Doggyfſhe	ne pyrnhaton-	
kiefeddtra	Doggednes	fwyt	
kian	A lytell	kiniaw	Dyne
	dogge	kipio	Snatche
✓ kibin wi	An egge	kiprys	
	ſhell	kist coffyr	A cheſt, a
kibws	A kybe		cofer
kic	Fleſſhe	kift y ſtyphy-	Hutche
kic llo	Vele	loc	
kic hel	Venyſon	k. o blaen n.	
kica		kladd	
kic mollt	Mutton	kladdp	Burye
kicwen	A fleſſhe	kladdp bal	Spawne
	hoke	ppſcot	
kic eidon	Befe	klaer	Clere
kigydd	A bocher	klaerwyn	
kigyddieth	Bochery	klafſerch	Louesycke
kicfran	A rauen	klaf	Seke
kidyffen	A kydde	klai	Clay
kil		klafp	
kil y lleuad	The wane of	klais	Wemme ✓
	the mone	klais y dydd	Breke of the
kiliaw			day
kilkin bara	A cantel of	klap	Clappe
	bred	klapp melin	Clapper
kildynny	Draw a ſyde	klaret	Claret
kilwc		klaim	Clayme

✓ = a breach

¶ <i>Camraec</i>	<i>Saesnec</i>	<i>Welshe</i>	<i>Englyshe</i>
klaspyffen	A claspe	klera	
klaspps neu	Claspes	klers	
claspyffeu		klerfiach	
klau		klerfio	
klawr capad	A lydde	klerwr	
klawr	Corrupt	kllickiet drws	A latche of a
kled	Warme		dore
kledypren	A sparre	klipio arian	Clype money
✓ kledyr y llaw	The palme of	klir	Clere
	the hande	klippiedic	Clypped
kleddyf	A swerde	klo	A locke ✓
kleddyf		klo llyffant	A padde lock
yspodol		klo march	A horse
klefychy	To be feke		locke
kleddyf bis	The mylte	klobos	Cloddes
weil		kloch	A bell
klefyd	Sekeneffe	kloch aberth	A facryngbell ✓
klefychkpan	To be sekely	kloch suddas	A clapper
klefri	Skurfe	ne clapper	
klefryd		klocheu dw	Bubbles
N ✓ kleidir	Clay groude	fyr	
kleio	Clay	klochydd	Parysshe
kleimio	Clayme		clerke
kleinsio pen	Clenche	klochdy	Bellhouse, ✓
hoyl			steeple
kleirych ne	Decrepite,	kloc	A clogge
hendwr	an olde man	klod	Fame
kleirychy	To be very	klodforus	Famouse
kleisio	olde	klodfori	To laude
klem		klodfawr	Renomed
kler		klos llyffeu	Cloues

¶	<i>Kamberaec</i>	<i>Saesonaec</i>	<i>Welſhe</i>	<i>Englyſhe</i>
✓	klos hoſſane	A breche	klymp	Knyt
	klos ne gapað	Cloſe	klytio hen	Patche
	kloſſet	Cloſet	gadach	
	kloy	Locke	klytio eſcit	Clout a ſhoo
	klud	Carryage	klywed	Here
	kludaw	Carye	klywedigaeth	Heryng
✓	kludas	A hepe	k. o blaen n.	
	kludair		knaf	A knaue
	gynud		knafaidd	Knauyſſhe
	klun	Hyppe	knafeiddrwy-	Knauyſſh-
	kluft	An ere	ydd	neſſe
	kluftir		kneuen	A nutte
	kluftioc	Ered	kneuen ffran-	A walnut ✓
	kluftoc pen	A pyllowe	cec	
	kluftoc parth	A quyſſhen	knewillin	Curnell of a
	klwt	A clout	kneuen	nutte
✓	klwyd	Hyrdell	knaif	
	klwppa ne	A clubbe	knaifſiedic	Shorne ✓
	baſtwn		knafio	Shere,
	klwyf	Malady		clyppe
	klwyfo	Sekyn	kneifwr	A ſherman
	klwyfo march	Cloy	knap	A knoppe
	a hoſl pny-		knawd	Fleſſhe
	byw		knawdol	Carnall
	klwyf y bren-	The kynges	knawdolieth	
	hin	euyll	knipws	A fillippe ✓
	klwyf mawr	Lypre	knockio	Knocke
	neur klwyf		knofa	
	gwhan		knoi bwyd	Chewe
	klyd	Warme		chāme
	klydwr	Warmeneſſe	knodic	Fleſhie

¶ <i>Camraec</i>	<i>Saefnec</i>	<i>Welſhe</i>	<i>Englyſhe</i>
knoi aſcurn	Gnawe	kodí	Ryfe
knoi kíl val aníſal	Chawe the cudde	kodí val ffy- non oer	Spryng
kníchtan	Whymper	kodí pſcyfar-	Starte a hare
knu o wlan	A fleſe of wol	noc	
knucho	Swyue	kodí ancor í	Hyce up an ✓
kníth		byny	ancre
kníthío val	Grate	kodíat	A ryfyng ✓
durarhaparn		kodwm	A falle
ll. o blain o.		koddíant	
kob	Cobbe	koec	Leude
kobler a gly-	A cobler	koecní	Leudneſſe
tia pſcidíe		koec ddall	Sandblynde
koblyn	A goblyn	koecleityr	A mecher
kobío		koegwr	A leude
✓ koob	A cope		felowe
koc ne keth-	A cuckowe	koel	
lydd		koelkerth	
koc a gyweira	A coke	koelfan	
bwyd		koelio	Gyue
koch	Reed		credence
korhdduy		koſ	Remembrāce
kochí	To be reed	koſadur	Remembrer
kochí rhac	Bluffhe	koſyl	
kwilydd		koſylaíd	An armefull
koſyl	A cloke	koſleídío	Clyppe,
kod	A bagge		embrace
kod bwa	A bowe caſe	koſſa	Remem-
kod krib	A caſe		braunce
kod telyn		koſſau	Remembre
kodpis	A codpece	koſſyr kiſt	A cofer

*Koret = a wear
Koro = a fern
Korsen = a reed*

¶ <i>Kymraec</i>	<i>Saesonaec</i>	<i>Welsh</i>	<i>Englyshe</i>
✓ kogel	A distaffe	kordd i goord	Cherne staffe
kokian bal	Cacle	di	
iar		korddi	Cherne ✓
kol		korddian de	A shepecote
✓ kol yd	Ayles	feit	
✓ kolofyn	A columnne	koret	A were ✓
✓ koll pren	Hafyll	korf	
koll		koryf kpf	Saddell ✓
kollen		rwyf	bolle
kolled	Loffe	kord	A chorde
kolledy	Hynder	korddyn	
kolli	Lefe, lofe	koriar ne	A partryche
kolli bal kolli	Shede, spyll	betris	
dwr dros		kordref	A vyllage ✓
lestyr		kork	Corke
kommandio	Cōmaunde	korn	A horne
gorchymyn		koron	A crowne ✓
komyns kpf	Cōmones	koron ne ko	A preeftes
fredin		ryn effeirat	crowne
komwynas	Commoditye	korndwyd	A byle
konfeio	Conuay	kors	Fenne ✓
konstrio	Constrewe	kors hwyad	
konfurio	Coniure	korsen	A rede
kopa	Polle	korsfrwyn	
koprps	Copras	kosi ne crafy	Clawe
kop	A cope	kospí	Correcte
koppr	Coppar	kospedigaeth	Correction
kor mewon e	A quere	kost	Coft
glwys		kostio	Coft
✓ korgi ne go	Acurre dogge	kostus	Coftyouse
stoc		kostrel	

¶ <i>Camraec</i>	<i>Saesnec</i>	<i>Welsh</i>	<i>Englyshe</i>
kot		krafy llythy-	Race
kotwm	Coton	ren y maes	
✓ kotchwen	Cotequeane	kraff	
✓ kowain	Carrye	kraffter	
✓ kowen	A polet	kraffy	
kwraint	Connyng	kraknel	A cracknell
kwydd		kraic	A cragge
koyff	A coyfe	kraic lafar	
koyten	A coyte	karec lefain	
koytio	Coyte	kraigatdd	Craggy
koyth	Coy	krair	A relique ✓
koythi		kraith	A scarre
k. o blaen r.		kraith bnnos	Selfe heale
kra dynion		llyseum	
kra r geifyr		kraithio	
krach	Scalled	krank ppsc	A crabbe ✓
krach ne gra	A scabbe	kras	
chen		krafy fychy	Drye
kratell	A gyrdyron	krafter fych-	Dryneffe
krafanc	A clawe	dwr	
✓ krafanc y	Crowe foote	krankleuen	A partnyt
bran llyseum		krau nod-	The eye
krafangoc	Clouen	wydd	
	footed	krau bwpall	Socked
krafanc pr	The egle	krauen	A crufte
✓ eryr	foote	kraueny	
krafell		krech	
krafell y-	Sholder	krechwen	
sgwydd	plate	krechweni	
kraflech		kred ne credi-	Credence
krafy	Scrape	neth	

¶ <i>Kymraec</i>	<i>Saesonaec</i>	<i>Welshe</i>	<i>Englyshe</i>
kred wlad	Christen dome	kribau sant ffred	Betany ✓
kredy	Beleue	kribau	Cardes
kredo	Crede	kribdeiliaw	Robbe
krededyn	Faythfull	kribin	A rake
kreddyf	Religion	kribinio	Rake
kreddyfus	Religiouse	kribo gardio	Carde
kreddyfwor	A religiouse man	kribo pen	Combe
kreddyfwraic	A religiouse woman	kribo brethyn	
kreff	A crafte	krickiad	A criket
krefftus	Crafty	krickieth	
krefftwor	A craftesman	krimoc	A fhynne ✓
kreffwraidd	Craftesman-lyke	krimp	
kreffyn		krimprew	
kreg	Horfe	krin ne wylw	Wyddred ✓
kreglais	A skrikyng	krin bal pren	Seare
krest	Crest	krino	
krestenny		krinder	
kreth		krio	Crye
✓ kreydd	A shomaker	krio ar bythe	Halowe
krepren	A brese	eieid	
kri	A crye	kripio	Scrape
krib	A combe	kristion	Chrysten
krib keilloc	Cockes combe	krist	Chryste
✓ krib tup	Crest of a house	kroc	
kriban	A lytell cōbe	krocpren	A galowe ✓
		kroch	lowde
		krochan	A potte ✓
		krog ne croes	A croffe
		kroesaw	Welcome

House

Krown = round

¶ Camraec	Saesnec	Welſhe	Englyſhe
kroesaſwy	Welcōe	krws croes	A croſſe
✓ krogen	A ſhell	krwth	A croude
kroen	A ſkynne	krwydyr	Wandryng
kroen anſal	A hyde	krwydratw	Stray,
krogenydd	A potter		wander
gweithydd pot		krwys croes	A croſſe
tiau pridd		krybach	
krogenlas	A muſcle	krybychp	Shryncke
	ſhell	krych	
krogen wen	A cocle ſhell	krych bal	Curled
kroth ne bola	A wombe	gwallt	
✓ krothell	A menewe	krychín ar	Curledneſſe
krogi	Hang	wallt	
✓ kroth eſcair	Calfe of the	krychín ar	A wryncle
	logge	wyneb dyn	
krogwydd	Hangyng	krychías ne	Boylynge
kron		berwedic	hote
N✓ kronglwyd	Roufe of an	krychwenni	
tup	houſe	krychp	Wrynkell
kruc	A impoſtume	kryd kryny	Axes, ague
kruc	Brede an im-	kryd kymaleu	
	poſtume	kryd melyn	Yelow
kruc lwyth			iaundice
krudwet	A crewet	krydd	A cordwa-
krwck ne ps	A payle		ner
twck lleſtyr		kryg	Horſe
krud	A cradell	krygín	Horſenes
krwm	Crobed	kryeren ne	A gad flye
✓ krwn	Rounde	bry llwyd	
krwyper poſto	A croper	krygy	
lwyn		kryman lſſyn	A hocke

K. i.

¶ *Kamberaec* *Saefonaec* *Welſhe* *Englyſhe*

krymā garw	A fyckell	kul kyfing	Narrowe	✓
krymy go-	Stoupe	neu dilytan		
stlung		kuman		
kryufa	A ſhakyng	kun		
krynhau	Rounde	kunn		
krynedic	Shaken	kunoc llestyr	A canne	
kryny	Shake	kur	Cure	
krypyl	A crypple	kurat	A curate	
krys	A ſherte	kurio	take thought	
krys merch	A ſmocke	kus		
kryw i ddall	A weele	kusan	A kyffe	
pyſcot		kusany	Kyffe	
k o. blaen u.		kut moch	Swynecote	✓
ku		kwbyl	Hole	
kuch		kwch llong	A botte	
kuchio kydu-	Frowne	kwch gwenyn	A Hyue	
cho		kwllwm	A knotte	
kudun gwlan	A locke of	kwdd	A poke	✓
	wolle	kweryl	A quarell	<i>Cod of pen</i>
kuddiatw	Hyde	kwestlon	A queſtion	
kuddiedic	Hydde	kwmpas	Compas	
kuddfa	Hydyng, a	kwmpaſſy	To compaſſe	
	hoorde	kwest	A queſt	
kuddugyl	A cottage	kwllwm dalen	A bowe knot	
bwth		kwllwm kare-	A true loue	
kuficul ſiam	A chambre	dic	knot	
bpr		kwllwm	A dale	
kufydd rhan	A cubyte	kwmbrio	Comber	
or braich		kwmbrians	Combraunce	
kul difras	Leane	kwmpetini	A company	
kulhau difra-	Waxe leane	kwmpetinius	Compenable	
sau				

N ✓

Cubiculum ✓

Cubhorde

¶ Camraec	Saesnec	Welshe	Englyshe
k'wondit	A condyt	ydd kyn i hidlo	cornes
k'weifyr	A queuar	k'wrwfydd	Alebrewar
sayethe		k'wrwgyl ne	A corougle
k'wnic	A cony	hola kroen	
k'wnkwest	Conqueste	k'wrfyr	Courfewe
k'wnkwerio	Conquere	k'wrt	A courte
k'wngyr	A congar	k'wrten gwely	Curten
k'wnffwrth	Conforte	k'wrteifi	Courtesy
k'wnfwrddio	To connforte	k'wrtiwr	A courtyer
k'w rhes		k'wrteis	Courtesse
k'wntyr	Countre	k'wrlid	A couerlet
k'wnterfetio	Coütrefayte	k'wrlidwr	
k'wnstabl	A constable	k'wstard	A custarde
k'wnstableth	Constable-	k'wyl	A quyll
	shyp	k'wylt	Quylt
k'wpan	A cuppe	k'wstwm	A custome
✓ k'wphwrdd	A cuphorde	k'wstomer	A customer
k'wpyl	A couple	k'wstymol	Customable
✓ k'wpyl tyn	The rafter	k'wt moch	Swynsty ✓ N
k'wplys	Couples	k'wotta	Cuttayled
k'wplyffy	Couple	k'wtio ne dwc	Tucke
k'wrh ne	A kyrtell	k'io gwisic laes	
paic merch		k'wttys	A cutte, lotte
k'wrr ki tom	A curre	k'wyp	A falle
k'wr emyl		k'wypmo	Fall
k'wrs redfa	A course	k'wyn	A playnt
k'wrfi	A kerchef	k'wyno	Playnt
k'wrsi llaw ne	A handker-	k'wyr	Waxe
napkyn	cher	k'wyrk hofan	A clocke
k'wrwf	Ale	k'wyrk llain	A pece
k'wrwf new	Newe ale in	k'wys	A forowe

¶ <i>Kamberaec</i>	<i>Saesonaec</i>	<i>Welshe</i>	<i>Englyshe</i>
kwpset	Guffet	kpfathrach	Alyaunce
kwpso		kpfathrachp	Alye
k. o blaen p.		kpferbyn	Agaynst
kyboly	Polysshe, slecke	kpfeyr dal ewic	Bagged
kybolfaen	Slycke stone	kpferbiniet	Mete
kybydd	Couetouse	kpfion	Ryghtuouse
kybyddtot	Couetouf- neffe	kpfionwnder	Ryghtuouf- neffe
kybyddy	Couete	kpfellt	A felowe
kybi		kpfellach	Felowshyp
kyd	To guyder	kpfetieth	Of one language
kydfod	Agree	kpfelorn	Stray
kydwybot	Conscience	kpfanedd	Furnysshed
kydwybodus	Cōscionable	kpfelorni	Stray
kydio medlio	Medyll	kpfedd	
kydio o gi a gast	Lyne	kpflo	Yncalfe
kydio o darw	Bull	kpfloc	Hyre, wages
a bulwch		kpflogi	Hyre
kydsynnio	Consent	kpfleith	Confection
kyfa ne kpfan	Hole	kpfraith	Lawe
kyfar		kpfreithiwr	A lawer
kyfarwydd	Experte	kpfri	Reken
kyfarwyddyt	Experience	kpfriinach	Secrete
kyfarwyddo	Instructe	kpfriinachp	
kyfarfod	Mete	kpfriwr	A rekener
kyfarfodiat	A metyng	kpfroddet	Twyned
kyfarch	Salute	kpfrodeddy	Twyne
kyfarchwyl	Custodye	edafedd	threde, twyst
kyfarth	Barke	kpfriwys	Slye

Whole

*Kyff = a
note Kyf*

¶ Camraec	Saesnec	Welshe	Englyshe
kyfrywyster	Sleyght	kyffyr	An engyn
kyfrywng	Intercession	kyffysseu	Cuffes
kyfrywyr	A fadler	kyhuddedic	Accused
kyfiwr		kyhyr	Brawne
kyfwlch		kyhwfan val	Swagge
kyfym	Nymble	knaud ar ani	
kymlwynder	Quyckneffe	falo dra thew	
kyfng ne an- eheng	Narrowe, strayte	dwr	
kyfng gyn- gor	Proplexitie	kylafaredd	Arbitrament
kyfngdra	Narrowneffe	kylafareddy	Arbitrate
kyfryw	Suche		cōpounde
kyfryw gwr	Twylyght	kylafarwr	Arbitratour
a llwyn		kylennic	Newe yeres
kyff	A stocke		gyfte
kyffaith		kylmy kw- lwm	Knytte a knot
kyffeithio		kylit brenhin	Kynges rent
kyffelyp	Lyke	kymberaec	Walshe
kyffelypp	Lyken	kymbraes	A Walshwo- man
kyffelyprw- ydd	Lykelyneffe	kymbro	A Walshman
kyffes	Confession	kymbry blad	Wales
kyffesol	Confessed	kymbry bobol	Walshmen
kyffestp	Confesse, shryue	kympell	Compell
kyffro	Sterryng	kymedrol	Moderat
kyffroi	Moue	kymmedrolí	Moderate
kyffrous	Moued	kymeredic	Acceptable
kyffoden	A wymple	kymeryd	Take
kyffploc	A wodcocke	kymwedd	Bourde
		kellwair	
		kymeryd	Enterpryse,

Kym = 0

¶ <i>Kymraec</i>	<i>Saesonaec</i>	<i>Welshe</i>	<i>Englyshe</i>
arnaw	take upon	kynnef	Er whyle
kymeryd ana	Take a	kynffon	A tayle ✓
dyl	brethe	kynnffonnoc	Tayled
kymeryd kys	Take herte a	kynneu tan	Kyndell
fur oe newyd	gceffe	kynnddeiroc	Woode = <i>mael</i>
kymrwod mor	Cyment	kynddaredd	Woodneffe
ter		kynnddeirogy	Rage
kymen	Discrete	kynenid	Natiue
kymendot ne	Discretion	kynnen	Contention
ddoethineb		kynneny	Contende
kymeny		kynflith	
kymperfedd	The myddell	kynor	
kymmyr	comunyg	kynoc	The princi
kymmunedic	Comuned	kynogni	(pall <i>of Cymrym</i>)
kymmyr neu	Bequest, be-	kynгалws	
kymmyrnaeth	quethyng	kynгор	Counsayle
kymmyr	Bequethe	kyn gynted	As sone
neu roddi drwy		kynгорwr	A counsayler
lythyr kymyr		kynга llyseun	Burre
kymhwyslo	Coüter poyse	kynганedd	Concent
kymyrdor	A hewar		concorde
kymyry	Hewe	kyngladur	Rele
kymmysc	Mingled	kynгwystyl	A wager
kymmyscy	Mengle	kynгwystlo	Lay a wager
kymmysclyd		kynwyn	Frowarde
kyn	A wedge	kynwynrw-	Froward-
kynhaparn	A chefell	ydd	neffe
kynfas	Kanuas	kynrthonun	Maggotte
kynn/orblayn	Before, er	kynrthonllyt	
kynbryt sant	Sāct cutbert	kynlyn	Folowe
kynndedyn		kynllaeth	

nodd. fa = Sanchion

¶ Camraec	Saefnec	Welshe	Englyshe
kynllwyn	To dogge	kyscy	Slepe
kynllpfan	A leafsh	kyscadurus	Slepy
kynllpfany		kystadyl	Comparable
kynprh		kystadly	Compare
kynprchpol		kystudd	
kynprchy		kythraul	A fende <i>= fende</i>
kynt		kythreulic	Fendysfhe
kyntaf	Furste	kythreulies	A fhe fende
kyntaid		kythruddo	Chafe
kynnwys		kyw	A chekyn
kynnwysso	Compryse	kywain	Carye
kynnydd		kyw gwydd	A goselyng
kynnyddy	Thryue	kywen	A henne
kynnyddwest	Cryfome		chekyn
kyr	Brawne	kyweir kywei	Reparation
kyreuddyt	Areche	riad	
kyflegyr	Confecration	kyweir neu	Dole
kyflegyr neu	Sentuary	arwyl	
noddfa		kyweir llaeth	Rendles
kyflegredic	Confecrate	kyweirgorn	A wrest
kyflegry	Confecrate, halowe	kyweirio	Repayre,
		henbeth	dressse
Lyfswllt	Joynyng	kyweirio	Curry
kyfswllty	Joyne	lleder	leather
kyfswlltiad		kyweirio	Set a harpe
kyflegry	Dedicate	telyn	
eglwys		kyweirio	Make a
kyfsecrat ar	Dedication	gwely	bedde
eglwys		kywayth	Richeffe
kyscot gwas	Shadowe	kywaythoc	Ryche
kyscoty (cot	Shadowe	kywaythogi	

¶ <i>Kymraec</i>	<i>Saesonaec</i>	<i>Welfhe</i>	<i>Englyfhe</i>
kylwilydd	Shamfast- neffe	ledio ne dy: wys	Lede
kylwilyddus	Shamefaſte	leſtenant	Lefetenante
kylwilyddio	Be aſſhamed	lefel	Leuell
kyltgam	Haunt	leuein	Leuen
kyltgam kell: wair	Bourde	letus llyſeun	Lettes <i>Lettes</i>
¶ L. o blaen a		leysens kened	Licence
labet	A labell	lifrey	Lyueray
labyr poen	Labour	likores	Lycoryce
labrys gwei: thio	Laboure	lingrio tario yn ol	Lyngar
<i>d</i> lachdwn	Dofke	liker	Lycoure
ladyl	A ladell	lili	A lyly
laïſſ	A laſſhe	loydsio	Lodge
laſtrwyn		Lorans / low: res	Laurence
lamp	Lampe	lowlatw	Hande to Hande
lamprei	A lamprey	lowyo ne ba	Alowe
lanter	A launterne	tio	
larwm	Larme	lowyedic	Alowed
laſer i ymol: chi	Lauoure	kymradwy	
las	A lace	lowyo ne bod	Alowe
laſio	Lace	pngymradwy	
latys	Lattes	Luc efange:	Luke euan-
lappio	Lappe	lwr	gelifte
lawrwydden	A laurell tree	lur	Lure
layſer	Leyfer	lwt	A lute
latymer		luſer twll y	Louer
latymery		mw	
lawnt	Launde	lwbpr	A lubber <i>X</i>

*llac = lake
Pwll - it*

*llaiith = mist
llamforch = a ship*

Camraec	Saesnec	Welsh	Englyshe
Lwck	Lucke	farnoc llyseun	
lwckus	Lucky	llaetha	
lusty	Lusty	llafaffy	Dare
Lytter	Lytter	llafaffus	Bolde
ll. o blaen a.		llafyn kyllell	A blade of a
lla ne llaw	A hande		knyfe
llabi llabwst	A lobbye	llafur	Laboure
llabyddio ku	Stone	llafuriaw	Laboure
ro a cheric		llafurwr	A labourer
llack nid	Slacke	gweithwr	
tynn		llafurwr ar-	A husbände
llac pwll	A lake	ddwr	man
llad		llai llaw ar-	Dunde
lladin	Latine	barch	
lladinydd	A latiniste	llai bycha	Leffe, fewer
lladrat	Thefte	nach	
lladrat o	Sacrilege	llaib	
gyslegyr		llaibio	
lladrata	Stele	llaidd ne sucyn	Quycke
lladd	Kyll	draeth	fandes
lladd a phla-	Mowe	llain	A pece
dur		llaith	Moyste
lladd a llif	Sawe	llaithaw	Waxe moyst
lladd a llif	Fyle	llall	The other
ddur		llam	A skyppe
lladdfa	Slaughter	llamp	Leape
llaes	Syde	llamforch	A style
llaesder	Sydeneffe	neu camfa	
llaespy		llamiddpydd	A lopstar
llaeth	Mylke	pyse	
llaethoc		llan	
llaeth pr yscyp			

*sun, dusky
dark grey*

lackness

¶ Kamberaec	Saesonaec	Welsh	Englyshe
Llanw	A floode	llechen	A lytell sclate
llath		lled lydanach	Broder
llath llatdeid	A yarde	lled llydander	Brede, bredth
neu llathen		lledfegin	
llathen o	A gad of	lledael	
ddur	steele	lleden	A playce
llank ne rho	A gorrell	llediaith	
kas		lleddyf	
llattai	A baude	lleddfy	
llawer	Many	lledholtt pren	A clyfte of a
llaw	A hande		tree
llawn	Full	llednais	Demure
llawr tŷ	Florthe of a	lledneisrwydd	Demurenesse
	house	llednoeth	
llawn lloneid	The full	lledpai	
ar y lleuad	moone	lledpeirwydd	
llawoc		lledtraws	
llawes	A fleue	lled egored	
llawrydd		lleder	Lether
llawryddioc		lledryn braich	A bracer
llaswyr / vair	Our ladies	lleddf	
	psalter	llebau gosod	Place, fette
ll. o blaen e.		llef	A voyce
lle	A place, a sted	llefrith	Swete milke
lleban		llefain	Crye
llebanaid		llefrithen	
llech ne ysclat	A sclate	haint	
tyssen		llefether	Shaccle
llechwedd		llebach ddyn	A drye feloee
llechweddiat		lleihau	Lessen, dimy-
llecheden			nysshe

floor

*Llettyr = a letter
of Llettyr = an*

¶ Camraec	Saefnec	Welfhe	Englyfhe
	Make a	din	
Lleisio	noyfe	Lletywr	An hofte
Lleitho	Waxe moyfte	Lletydraic	Hostes
Lleithion		Llethy	Ouerlye
Lleithic		Lleuki	Lucy
Lleisw	Lye	Lleuad	The moone
Llem	Sharpe	Lleuad ar gil	
Llemain	Skyppe	Lleuer	Lyght
Llen		Lleuen	A louce
Llen amdo	A wyndyng	Lleuoc	Lowfy
	fhete	Lleuocka	A lowfyng
Llenlliaín	A fhete	Llew	A lyon
Llenwi	Fyll	Llewyc	Swonyng
Llepian val ki	Lappe	Llewycg	Swoune
Ller		Llewes	A lyoneffe
Lle r gwre-	Gyrdell ftede	Llewych	Glymring
gys		Llewenychy	To be gladde
Lles proffyt	Profyt	Llewypard	A lyparde
Llesaad	Profette	Lleyc	A lay man
Llesc	Feble	Llepyr	A thefe
Llescedd	Febleneffe	Llepyrn	A mecher
Llesmeir	Fayntneffe	Ll. o blaen i.	
Llesmeirio	Faynte	Lliaín	Lynen clothe
Llestair	Lette	Lliaín amdo	A wyndyng
Lludd			fhete
Llesteirwydd	Hynderaunce	Lliaín bwyd	A meate
Llestyr	A vessell		clothe
Lletup	A lodge, hor-	Lliaws	meyny
	borowe	Lliosawc	Many
Lletyp	Lodge	Lliosolwgrw-	Pluralytie
Llety kyffre-	An ynne	ydd ne lawero-	

edd

L. ii.

Lleuoc. n

elo = a.

¶ Kamberaec	Saefonaec	Welshe	Englyshe
Llid	Wroth	Uliosdyblyggy	Multiplie
Uldialw	Angre	Ullith gwars	A lesson
Uldialw	Angry	Ullith	
X Ullif Ulfetraint	A floude	Ullithio	Allure
Ullif i lifio	A fawe	Ullithiedic	Made
coet		Ullithiedic ual	
Ullif ddur	A fyle	ki	
Ullifddwr	Flowyng water	Ullithric	Slypper
		Ullithro	Slyppe
Ullifaid val		Ulliw	Colour X
arf		Ulliwpydd	A dyer
Ullifo hogi ar	Grynde	Ulliwio	Dye
baen breu an-		Ulliwduy	
Ullif		Ulliw dydd	Daylyght
Ullifo	Flowe	Ulliwpyant	Umbray- dyng
Ullifo a Ulliw	Dye		
Ullifio pren	Sawe	Ulliwyo	Umbrayde
Ullifio haparn	Fyle	Ulliwys da i	Well co-
Ullifianp		lliw	loured
X Ullillen gafyr	A gote	Ull. o blaen o.	
Ullin	A lyne	Ulllo	A calfe
Ullin Ulyseu i	Lyne, flaxe	Ullloegyr	Englande
Ulloneuthur Ull-		Ullloffa yd	Glene corne
ain o honun		Ullloft	A lofte
Ullindro		Ulllog kpfloc	Wage
✓ Ullinin	A lyngell	Ulllog o dir	
Ullinynio	Lyne	Ulllogi kpflogi	Heyre
Ullindagy	Strangle	Ulllogwrn	
Ullinor	A whele	Ulllokio	
Ullinos ederyn	A golde fynche	Ulllon	
		Ulllong	A shypppe

Ullfyrand
24/1000

lluch =
llwch =
llwm = bare
llwybyr = a path

¶ Camraec	Saesnec	Welsh	Englyshe
Lloneid	Fylled, full	Lluniedydd	
Llongtwr	A shypman	Llunietidd	Shapen
Llonder		Llunio	Shape
Llony		Llundain	London
Llondwi ne	Fyll	Llus	
Llondwi		Ll. o blaen. w	
Llonydd	Styll	Llw	An othe
Llonyddwlch	Rest	Llwch	Dufte ✓
Llonyddy	Pacifie	Llwdyn	
Llorf		Llwdyn dafad	A weder
Llorfdant		Llwdyn y	Belweder
Llorp		gloch	
Llosc	A burnyng	Llwfwr	Cowarde
Llосcedic	Brent	Llwgyr	Corruption
Lloсcy	Burne	Llufyn diarw	Smothe
Ll. o blaen u.		Llwfyn	
Llu	An hofte	Llwm	Bare ✓
Lluched mellit	Lyghtnyng	Llwy	A spone
— Lluchfa eira	A dryfte of	Llwybyr	A pathe ✓
Lluchio	Dryue (snow	Llwybratw	Make a path
Lludw	Affhes	Llwybyr	
Lludlyd		aratr	
Lludlyd		Llwyd llw	Ruffet ✓
Lluest		ar brethyn	
Llugorn ne	A lampe	Llwyd bal	Moldy, mu-
lamp		hen bara	stie
✓ Luman ma-	A baner	Llwydo bal	
ner		bara	
Llumbren		Llwyd bal	Hoore
Llumeid		blewne wallt	
Llun	Shappe	pen o henaínt	
		L. iii.	

llwyfen = an Elm

llydan = broad

¶ Kymraec	Saesonaec	Welsh	Englyshe
Llywyddaw		Llygadwyr	Squynt eyed
Llywyddaw	Prosper,	Llygadfrith	
	spede	Llygadfas	
Llywyddiant	Prosperitie	Llygadtraus	Gogle eyed
Lluddiannus	Prosperous	Llygadrwth	
✓ Llywyfen	An elme	Llygeidioc	Eyed
Llywygaw	Swoune	Llygatkoch	Bleare eyed
✓ Llywygy		Llygadtyn	Forſpeke
Llywyn coet	A groue	Llygadrhyth	Gafe, ſtare
Llywyn ar gic	A loyne	Llygadgamp	Wynke
Llywyn hidydd		Llydan	Brode ✓
Llyseun		Llydan y ffo-	Plantayne
✗ Llywynoc	A foxe	redd Llyseyn	
Llywynoges	A ſhe foxe	Llydander	Bredthe
Llywyth	A lode	Llydany	Make brode
Llywytho	Lode	Llyfy	Lycke
Llywythoc	Laden	Llyfyn	Smothe ✓
Ll. o blaen y.		Llyfynhau	To make
Llyc diyscoleic	Laye, leude		smothe
Llyc pryf		Llyfyn ac oge	Harowe
Llygad	An eye	Llyfyr	A boke
Llygad ar ga-	Aſe	Llyffant melin	A frogge ✓
rd neu ddis		Llyffant dup	A tode ✓
Llygol	Of the laye	dafadenoc	
	tee	Llyffantes	
✗ Llygad y dydd	Dayſy	Llyfether	A payre of
Llygad my	Horſe muſcle		fettars
heryn pſyc		Llygoden	A mouſe
Llygad iar		Llygoden y	Woodpecker
haint		derw ederyn	
Llygadoc		Llygoden	
		goch	

*llryw = a
of flowers*

¶ Camraec	Saesnec	Welsh	Englyshe
✓ Llygoden francet	A ratte	Llyfseu pen- ner tai	Houselyke
Llygry	Corrupte	Llysseu meir	Mary golde
✓ Llym	Sharpe	Llyseu iefan	Mug worte
Llymder	Sharpneffe	Llyseu gwyd- delic	A pafneppe
Llymesten	A sparow- hake	Llyseu siop- peu ne speisys	Spyce
Llym yn llyga id llyseun		Llyseur hidil	
Llyma	Here, lo	Llyseu llyw- dion	Mugworte ✓
Llyn ne ddiod	Drynke	Llyseua	Gather her
Llyn o ddwfyfyr	A ponde	Llysy gwr- thot	Refuse (bes
✓ Llynger	The wormes	Llysygwrthod	Chalence
Llynges	A nauy	yn enkwest	
Llynu	To infecte	Llyssowen	An ele ✓
Llynky	Swalowe	Llyw ne ar- glwydd	A lorde
Llynckwlwm	A drawyng knot	Llywpatw ne	Gouerne ✓
✓ Llys plas	A courte	Llywadrayth	
Llys ne llys- nafat	Slyme	Llyw ppsco- dyn	
Llys ne lly- siant	Refuse	Llyw llong	The sterne ✓
Llysentw	A nyckname	Llywadraeth	Gouernaūce
Llysentwi		Llywodray- thwr	A gouernar
Llysdad	A stepfather	Llywadray- th	Rule
Llysfam	A stepmother	Llywydd	
Llysiant	Refusyng		
Llysseun	An herbe		
Llyseun ne blodeun	A floure		

Irish plant

mach

¶ <i>Kymraec</i>	<i>Saesonaec</i>	<i>Welshe</i>	<i>Englyshe</i>
ſt. o blaen a.		mae	
mab	A fonne	maeddy kuro	Beate
mab maeth		mael	Auayle
mabiaeth		maelio	Auayle
mabolaeth	Chyldehode	maelerieth	
mabawl	Chyldyſſhe	maelys	Mayles
✓ macul brych	A ſpote, blemyſſhe	maen	A ſtone
mabaidd	Chyldyſſhe	maen gwyrtth	A preciouſe ſtone
maculy / brychy	Defyle	maen melin	A mylſtone ✓
machwyp		maen mynor	
✓ mach	A fuertie	mayre	A mayre X
machlut haul	The fonne fette	maes	A felde
machluta	Sette	maesa	To walke un to the feldeſ
bal haul		maeth	Noryſſhemēt
mad da	Good	magyl i dda-	A ſnare
X madarch	Tode ſtooles	la peth	
madarchen		magwrieth	Noryſſhyng
madwys	Conuenient	magy	Noryſſhe, foſter
madyr i liwo	Madder	magy ne ym-	Brede
madyr gor	Mattre	ddwyn	
madryo pu-	Matty	magod mage	Noryſſhed,
try gori		dic	bredde
madrondot	Aſtonyſſhed- neſſe	maharen	A rāme, tuppe ✓
madrondot o	Swymynge	ſlai	May
ben	in the hed	maidd	Whey
maddau	Forgyue	mail	
maddeuaint	Forgyueneſſe	mail	
		main ampraf	Small

¶ Camraec	Saesnec	Welſhe	Englyſhe
✓ Main val lli- ain	Fyne	mamwys man	
mainhau	Waxe ſmal	man geni	Mole, hony ✓
X maink	A benche		ſpote
maip erſin	Turnep	manec llaw	A gloue
Maïr	Mary	manec	
maïth	Ample	manecp	Declare
maïts	Matche	mandwiaidd	Fyne
makrell	A mackerell	mandwl	Fyne
mal megys	As	Manaw ynys	The yſle of
mal i arwain	A male		Manne
peth yntho		mansier	Manger
malais dry-	Malyce	march	
gioni		manson	Patter
X malweden ne	A ſnayle	mant	
malwen		mantach	Totheleſſe
an oven? malkyn pop-	A malkyn	mantachedd	
ty		mantais	Auauntage
maly	Grynde	manteisio	
mall		mantel	A mantyll
mallt	Mauld	maran	
mallter		marbwl kar-	A marble
mam	Mother	rec	ſtone
X mam ecleis	A mynſter	Marc efan-	Marke the
mamaeth	A nouryce	gelwr	euangelifte
mamolieth	Moderhede	marck ne nod	A marcke
mamoc	Moder	markio nodi	Marcke
mamoc kllw-	The moder	march	A horſe
pf		march dis-	A geldyng
mamwys ne	The damme	padd	
vam anifal		marchaidd	Horſelyke

Note

¶ i.

Mawr - on.

¶ Kambraec	Saesonaec	Welshe	Englyshe
Marchoc	A ryder	masarn	Masar ✓
marchoc br-	A knyght	masw	Lyght
ddol		maswedd	Lyghtneffe,
marchogaeth	A rydyng		tryfelles
marchfieri		mastyff	A mastife
✓ marchnat	A market	mater	A mater
marchnata		matery	Make a
marchwr			mater
marchw-		material	Materiall
raidd		mattrys	A mattres
marchwri-		Mathew	Matthewe
aeth		Mathias	Matthye
marchwraint		mau	Myne
marchwial		Maidd henw	Maude
marl	Marle	merch	
marlio		maidd	
Mar's planet	Mars	maidd	Prayse,
marſiand	A marchant		laude ✓
marſiandwr	A marchant	maiden	A turfe
	man	maur	Greate
marſiandi	Marchandife	maurſyduſ	Hardye
marſiandia-		maurhau	Magnyfie
eth		mauredd	Greatneſſe
marw	Dye	mauredd	Kynges ma-
marwar		brenhin	ieſtie
✓ marwydos	Embres	mayntuniad	Maintenaūce
marwaidd	Deedly	mayntumio	Maynteyne
marwol	Deedly	Al. o blaen e.	
marwdon	Scurfe	mebyn	
marwlanw		medel	
marwnad		medellwr	A repar

¶ <i>Camraec</i>	<i>Saefnec</i>	<i>Welſhe</i>	<i>Englyſhe</i>
M edi	Repe	meddyllo	Mynne
medpat	Repyng	meddylia	A thought
medlei	Medley	meddtot	Dronkenefſe
medlio	Medyll	meddylgar	Thoughtfull
medry	Can	meddwaint	Dronkenefſe
medry o ywre	Can ſkyl	mefyl	
th beth		mefys ne ſyfi	Strawberies
medrus	Wel manered	M egen	Megge
medſyn	A medycyne	megis	Euen as
medd diodd	Mede	mehin	
meddyglyn		meigrym	Migrym
meddal	Soſte	waylo	
meddal bal	Reere	meillion	Thre leaued
wy			graffe
meddaf	Quod I	meinwen	
meddi	Quod thou	meipen	
medd ef	Quod he	meithring	Fofter
meddic	A leche, a	meiſtyr	Mayſter
	furgion	meiſtres	Mayſtreſſe
meadiginia-	Surgery	meiſtri	Mayſtry
eth		meiſtrola-	Mayſterſhype
meddygyn		eth	
llyſeun		meiſtrolli	Mayſter
meddy med-	Enioy,	mel	Hony
dyanny	poſſeſſe	melin baly	A myll
meddyant	Poſſeſſion	melin ban	A fullyng-
meddiannol	Poſſeding		myll
maddeuant	Forgyuenes	melin beirch	A horſe myll
meddw	Dronken	melin wynt	A wynde
meddwi	To be dronke		myll
meddwl	Mynde		

men = a wagon

K Kambraec	Saesonaec	Welfhe	Englyfhe
M Melina		mesur	Mefure
melus	Swete	mesuro	Mefure, mete
meluster	Swetneffe	metel	Metall
melynllwyd	Roen	metelus bal	Free
llw ar barch		arf	
melyn o llw	Yelowe	methy	Myffe
melyn wy	Yolke of an egge	methyant	
		meu ne eid-	Myne
mellten	Lyghtnyng	dosi	
melltenny	Lyghten	meuon	Wythyn ✓
membran	Parchement	meuwyd	
men	A wayne	M . o blaen i.	
menegy	Tell	mi ne myfi	I
menybry	Helue	mic	
M er	Mary	M ichael ne	Michael ✓
mer helic	Redde wyl-lowe	M ihancel	
		mil dec cant	A thoufande
merf		mil milfyw	
merlys		llyseun	
merwino	Chyll	mieren	A brere ✓ <i>Prima of Mer</i>
rhac anwyd		mierinllwyn	
merwindot	Smartyng	milain	Rude
merch	A woman	mileindra	Rudeneffe
mer yw	A iuniper tree	milidw de-	A million,
merthyr	A martyr	cant mil	x. M.
merthyrdot	martyrdome	milfyw	
merion kw-		milgi	A gray hunde
arch		milast	
merlidw	A merlyon	milwr	A champyon
mes	Maste	milwriaeth	Chyualry
mesen	An okecorne	milltir	A myle

Camraec	Saesnec	Welfhe	Englyshe
Milltir ffren- cic min min arpf minoc mingam mingamy minial symu do gwesle bal yn dywedyt mintys mintag mirain mis mis Jonawr mis chwefror mis mawrth mis ebrill mis mai mis myhefin mis gorffen- na mis Awst mis medi mis hydref mis tachwedd mis rhacfyr min M. o blaen o.	A leage Edge Edged Wrye mou- thed Mowe Patter Mynthes Lampyffe Monethe Moneth of January February Marche Apryll May June Julye Auguste September October November December Mewe	moch moch bychain ne pryfed pen- frithion modfedd modrwy modrwi eiddic modrwyoc modrwyoc bal gwallt pen modryb modd moddus moddgar moel eb wallt moel ne eb- gyrn moel ne copa mynydd moeledd moelystot moelystodi moelrhon mogelyd mol molet ne gpf- rsi	Swyne An ynche A ryng A mase ryng Decked with rynges Curled, cryspe An aunte Facion Facioned Well fa- shioned Baulde Hornelesse A hyll Bauldnes Go a gad- dyng Porpas Exchewe A kercher

✓
Note
Cof Note

✓ = Hawken Seal

¶ <i>Kymraec</i>	<i>Saesonaec</i>	<i>Welshe</i>	<i>Englyshe</i>
Moli		ffonwayw hir	
moli canmol	Prayfe	mort	A morte
moliant	Laude	morter	A mortar
moliantus	Prayfed	mortgaeds	Mortgage
moliannp	Prayfe	ne brid	
mold	A molde	mortais	Mortefse
moes ne	Maner	rhwyll	
arfer		mortaisio	Mortayfe
moes dyro a	Gyue a	mortraws	Mortefse
bynpyh	courtesy	rhwyd bwyd	
morkio gwa-	Mocke	ffl. o blaen u.	
twor		muchudd	Gette
mor y weilgi	The fee	mud dyma-	Dombe
mor dda	So well	drodd	
mor alawnt	Howe galant	mud ne dre-	Househoolde
mordwy	A fea	kys tyn	stufte
morfarch		mudan	Mute
morfa	Marthe	mudanieth	
morfil pyse	A whall	mudo	Remoue, flete
mor borwyn	Mearmayde	mul	Spechelesse
mork wyth-	A marke	mules anifal	A mule
ugain o arian		mulwel	Myllwell
morkath	A thornbacke	mynut afor	A mynut of an houre
morlo	Secole	munutun	A becke
morwyn	A mayde	munutie pr	Cerimonies
morwynaid	Maydenly	eclwys	
morwynndot	Maydenheed	mur	A wall
	virginitie	murmur	Murmuring
morwynol	Virgins	mursen	A calat
morys peik	Morespycke	mursenrwydd	

mwyar = black

mwythie Isel = Shrewesbury

Camraec	Saefnec	Welfhe	Englyshe
Muscrell	Slothfull	mtwlel	Moteley
muscrellni	Slouthe	mtwyn dian-	Gentell
music yn or	Mufike	fwyn	
saith gelfyddyt		mtwyn i lŵo	
✓ musocul	Moffe	mtwyn metel	Myne
¶. o blaen w		mtwyniant	Fruition
mtwd bch ben	A volte	mtwynder	Gentelnes
✓ mtwdwl gw-	A cocke of	mtwynhau	Ufe
air	hey	mtwys	
✓ mwr	Smoke	mtwythe	
✓ mwll	Smoldery	¶. mwythie dref	shrewesbury
mtwmblio	Mumbyll	¶. o blaen y.	
mtwn lle me-	The foket	mydyr	Meter
nybr		mydyrwr	A verfyfyer
mtwnei	Money	mydwraic	A mydwyfe
✓ mtwntwyl	Throte	mysyrdawt	Memorie
✓ mtwntwyl	The instep	mefyrrio	Muse, studye
troet		mygy bal	Smoke
mtwntwylw	Coller	tan ne beth	
air ne byn		gwresoc	
waír		mygy rhac	Smolder
✓ mtwng	Maane	diffic anadyl	
mtwrdr	Murdre	mymplw	Frewyll
✓ mtwrthwyl	A hammer	mynawyd	An alle
mtwrei gwin		myned	Goe
mustard	Mustarde	myned i me-	Shryncke
✓ mtwyalch	An ofell	wn bal breth-	
mtwyalch y-	A cote	yn ne liain ne	
✓ mwyar (dwr)	Blacke bery	bren ir	
mtwstwr	Mustre	myned ar	Lyght on a
✓ mtwsel	Mousell	barch	horfe
		myned ir mor	Take the see

Nar = an
 Nawdd = Defe
 Neddwydd =

¶ Kymraec	Saesonaec	Welfshe	Englyfhe
✓ Myngoc	Meaned	napkyn	Napkyn
myngus		nar	An elfe ✓
✓ mynn gafyr	A kydde	nasitwn	Nacion
mymrpn yn	A mote yn the	naw. ix.	Nyne ix.
yr haul	fone	natur	Nature
✓ mynki	Hames	naturiol	Naturall
mymny	Wyll	nawdd	Defence
myrpydd		nawg	
myscy		nawsgio	
mysstiff	Myfchefe	nawon ne han	Noone
¶ D. o blaen a		ner dydd	
nae	Nay	D. o blaen e.	
nae ef	No	ne neu	Or
nakau	Denye	neb ne rpw	Any body
nad nae	Not	ddyn	
nad llais	A noyfe	nebun ne	Some body
nad dros	Let not	rpw un	
na ad		neddei i	An addys
nady lleisio	Showte	naddy	
naddy	Hewe	nedden	A nyt
naddpal ne	Thwyte	neidio	Leape
naddy a chyl-		neitio o stond	Junpe
lell		neidyrr	An addyr
nael	A nayle	neidyrr y dw-	A water ser-
naí	Neuwe	fyr	pente
nag	A nagge	neidrwpydd	The temple ✓
naid llam	A fkyppe	nef	Heauen
naid ne	Protection	nefatwl	Heuently
nawdd		nefolder	Heuentlyneffe
nain	Grandame	nel	
nam		nen tuy	Toppe of a houfe ✓

Her arglwydd
Comlun
Ner =
Ner =
Nifer =
nifwl =
reba
fflorin

¶ Camraec	Saesnec	Welshe	Englyshe
Her arglwydd	Lorde	nifwl	Myfte
nes	Nerer	nifwloc	Myfty
nessau	Drawe nere	nildws	A nedleouse ✓
neu	Or elles	nim ne nid	Not I
neullty		myfi	
neuadd	A halle	nith ne nid	Not thou
neulltuol val	Selfewylled	tydy	
dyn		nith o geren	Nese
neur ef	He	nydd	
newid kyfne	An exchaūge	nithio	Wynnowe
wid		nithlen	A wynwyng
newid da ne	Good chepe		shete
rad		nirwed	Scathe
newidiau	Chaunge	¶. o blaen o.	
newydd	Newe	nobyl ne ffo	A noble corn
newydd tan	Fyre newe	rin	
lliw		nod y kor	Pestilence
newyn	Honger	nwyd	
newyndot	Hongrynesse	nod marck	A note
newynoc	Hongrye	nodi	Note
¶. o blaen i.		nodwydd	A pynne
nibio	Nyppe	nodwydd	A nedyll
nick	Nycke	ddur	
nickio	Nycke	Noe hentu	Noe
nid neud	Non, not	gwr	
nid gwaeth	I had as leue	noe llestyr	
genyf bi		noeth	Bare
nid gwaeth	I care not	noeth, diddil	Naked
gennyf		lad	
nifer	A nombre	nosyo	Swynne ✓
nifery kyfri	Number	noeth lymyn	Stryp naked

¶ Kamberaet	Saesonaet	Welshe	Englyshe
✓ Nordd y gog- ledd	Northe	occupetwr ockyr llw	An occupyer Occurre <i>oebre</i>
noppyn	A noppe	coch	
nos	Nyght	ocfaynyn	Haue
nos natolic	Christmas	och	Woo
	euen	ochain	Wayle
nos pnyd	Shrouetyde	ochr	Edge — <i>Note</i>
nos pasc	Easter euen	ochroc	
noswyl Je-	Mydfomer	od glaw we-	
uan	euen	dy keulo	
nosi	Waxe nyght	odi	Snowe <i>N-</i>
N. o blaen u.		od amynifer	Odde
Nudd		od ne os	Yf
N. o blaen w.		odiaeth	Oddes
nwyf		odid	Excepte
<i>9 nutmeg</i> nwtmic	Numygge	odidoc	Exceding
N o. blaen y.		odun	A kyll — <i>N.</i>
nychdot	Cōsumption	oddwif neu	
nychy	Confume, lan gwysshe	oddyfyn	
		oddifri	Yn earnest
nychedic		oed ne ddyd-	Dayes of
nyddy	Spynne	ddieu i daly	payment
nyddy gw-	Wreth, a	oed ne oedran	Age
den	wyth	oedi am ariā	Trust
nyf		ofer	Vayne
nyth	A neste	oedi gohirio	Prolong
nythy	Neste	oferedd	Vanytie
¶ O beth	By fomwhat	oedioc	Aged
o bleit	Bycaufe	oen	A lambe ✓
obry	Benethe	oerni	Colde, cold-
ockupeio	Occupy		neffe

Camraec	Saesnec	Welsh	Englyshe
✓ Oerfel	Coulthe	ōlwyn	A whele
oenyn	A sory lambe	Olwen	
✓ oer	Colde	olrhain pscy=	Trace an
oeri	Coole	farnoc	hare
oes gwyr	A mānes age	Omer bardd	Homere the
oes ne ydyw	Ys		poet
oestyr	Oyster	onnen	An affhe
ofyn	Drede	opiniwn	An opynyon
ofynus	Dredfull	or diwedd	At the length
offer	Toole	or ne emyl	Banke
o gil dwrn	Out of hāde	or	
offer llyfyr		orayds	Orenge
offis	An offyce	or blayn	Tofore
offisial	An officyall	or ol	Byhynde
o hyn allan	From hence	ordyr	An order
	forthe	ordrio	Order
offisialiaeth		ordinans ne	Ordynaunce
offrwm	An offryng	ordinhad	
offrymy	Offer	orddwyn	A betyll
✓ ol troed	Steppe of a	or neilltu	A lone
	fote	organ	A payre of or
✓ ol	Trace		ganes
ol bodieyr		organ dan=	A payre of
wrach		neu	clericordes
ol bwyal low		organwr bn	A player at
dden		a beydyr ga=	the organes
✓ olaf	Hyndmasse	nyr organ	
o law i law	From hande	organwr bn	An organ
	to hande	a wonar orga=	maker
olew	Oyle	nes	
olwpydden	An olyue tree	orlayds clock	An horologe

✓ ¶ Kamberaec	Saesonaec	Welshe	Englyshe
Ornestwor	A champion	pafiliwn	Pauyllyon
owteri	An oute crye	pags	Paxe
✓ Owen hentw	Owen	paham	Why
mab		país dwblet	A doublet
✓ owen ne yw	Yowe tree	país merch	A kyrtell
oystreds	Oystreche	paistwyn	Chaffe
ffedder	fedder	pal o ystyllot	A pale
o yworth	Fro, from	pal	
¶ P. o blaen a		pala	
pa	What	paladyr	
paam	Wherefore	paledrydd ne	A fletcher
pa beth	What thyng	ffleitsier	
pa bryd	Whan	paly	Delue
pa yn	Whyche	palis	A palays
pabwyr	Weke	palfrei	A palfray
pack	A packe	palf	Palme, paw
packio	Packe	palmer	A paulmer
padell	A panne	palm pren	Palme tree
patell ffrio	A fryeng	palmant	A pament
	panne	palmantp	Paue
padeller glin		pall ne aball	Faylynge
pader	A pater	pally methp	Fayle
	noster	pam	Why so
padereu	A payre of	pall	
	beedes	pan croen	Furre
padriarch	A patriarke	pan y bele	Marternes
padreutw	A bedeman	pan pa bryd	Whan
padyl	A padell	panel	Pannell
payol pikin	A payle	pandy	A walkemyll
paelet		pann tewpchy	A thycknyng
✓ pafais	Panes	ad ar brethyn	

Petulo

Wesael

¶ <i>Camraec</i>	<i>Saesnec</i>	<i>Welshe</i>	<i>Englyshe</i>
¶ Panny	Thycke, full	pascal	Pascall
panier katwell	A pannyer	pascwch	Porke
panndwr	Fullar	pasc pascyat	Fedyng
panndwl		pascy	Fede
pannyloc		pasport	Pasport
pannyly		pass	Passe
✓ par ne kymar	A payre	passes	Passage
para	Lastyng	passio	Passe
parabyl	A parable	pastai	A pasty
parablys	Parabolouse	pasteim difyr	Pastyme
pardwn	Pardone	plwch	
pardyny	Pardone	pastwn	A staffe = Baston
pardynyat	Pardonyng	patrwn	Patrone
paratoi	Ordayne, pre- pare	patrwm ne bath plw ddy- lyn	A paterne
¶ Paris	Pares	paun	A pecocke
parhau	Endure	paunes	A pehenne
parhaus	Durable	pathew	A dormouse
pario	Pare	patwp	Euerychone
parion	Parynges	¶ Patwl apostol	Paul tha- postol
parlwr	A parlour	patwl cae	A stake
parot	Ready	patwlioni cae	Stake a hedge
parment	A parlyamēt	patwr	Pasture
part	Parte	payds	Page
parti	Partie	payntio	Paynte
partio	Take parte	payntiwr	A paynter
partiol	Partial	pe	And yf
parsel	Parcell	peck	Pecke
pas pesswch	Chyncoughe		
pasc ner su- lwoyl	Easter		

Penty *Always for*
hore

¶ <i>Kymraec</i>	<i>Saesonaec</i>	<i>Welshe</i>	<i>Englyshe</i>
Peckeid	A pecke	pele yw llyn	Pylles
peckyn	A fardell	ky rhac rhyw	
pechawt	Synne	haint	
pechy	Synne	pelen	A lytell ball
pechatur	A synner	pell	Farre
pechatures	A synner	pellenn	A clewe
Peder apostol	Peter apostol	pellter	Farneffe
pedestyr ne	A foteman	pen	A heed
wr traet		pen ne ddiben	An ende
pedestric		pendduyn	Blayne
pedler dyn yn	A pedlar	kornwyd by	
arwein waar		chan	
✓ pedol	A horfe shoo	penhwyad	A pyke
pedoli	Shoo	pysc	
pedoloc	Shodde	pendant gw	A pendant of
pedrain	Buttocke	regys	a gyrdell
pedwor	Foure iiii	pen kwrwf	Groute
pedwor o	Four square	pen kwlodawt	A capytayne
chroc		pen kenedyl	The best of
pedwaredd	The fourthe		the kynne
pedwerydd		pen ede	The ende of a
pefyr	Pratle		threde
pefredd		pendist	A pentys
peidio	Leue	penty	A penthouse ✓
peil	Pyle	penkerdd	The head ✓
✓ peilat llong	Pylote		mynstrall ✓
peilliaw	Boulte	penloun	A tytmouse
peilliedd	Floure	ederyn	
peiriant		pen lliain	A canope
peirsio crasy	Parche	efeirad	
pel	A ball	penllwyd	Hore heeded ✓

*Perfedd
kanol*

<i>Camraec</i>	<i>Saesnec</i>	<i>Welfhe</i>	<i>Englyfhe</i>
Penllwyd lly-		penlwac ppsc	A haryng ✓
seun		pennor llo	A mouffell
pengrych	Curle heeded	penslon	A pencyon
penguloch	The cappe	penyt	Penaunce
ffust		penytpaw	Peyne
pengalet lly-		pentref	A vyllage ✓
seun		pennic	A trype
pengaled bal	Heedstrong	peny gen	Paunche
march ne ddyn		pen beddtot	A fwymyng
anhpyfford		penfeddw	Amased
pen bryn	Hyll toppe	pentwr	
pen kais		pentry	
pendro		per	Swete
pendoll		perchen	
pendromw-	Heedlyng	perchen bwa-	Archery
nwyl		perfagyl (eth)	
penrhaith		peran gellyge	A pere
penfrag	Grout	perre diot o	Perre
penrhwyn		sucperan	
penffrwyn	Heedfall	perfedd kanol	Myddle
pen elin	An elbowe	perfedd co-	Bowell
pen elini aw	Shugge	ludd	
pennaeth	A duke	perfedd	
pennaethes	A duches	perfigedd	Chyll blayne
pennaethieth	A dukedome	perfaith	Parfyte
pennod		perer inbren	A pynaple
pennod a	A pytche		tree
throsol		pericul	Peryll, ieo-
pennodi a	Pytche		parde
throsol		peryglus	Dangerouse,
pennodi			perylloufe

¶ <i>Kamberaec</i>	<i>Saesonaec</i>	<i>Welſhe</i>	<i>Englyſhe</i>
Porthi	Feede	praffau	Waxe greate
porthor	A porter	praffler	Groſſenes
ports Rac-	A portche	pranck	A pranke
ddriws		prankio	Praunce a
porthwys	A fery man	march	horſe
potaes	Pottage	pratio	Prate
pot	A potte	pratiwr	A prater
potegari	Apothecary	praw	A profe
potten ne	A bottell	pray	A pray
pottel		prayo	
potten wen	A haggas	pregeth	A ſermon
pothan		pregethy	Preache
poſiar	A fatte henne	pregethol	Predicable
poſnet	A poſnet	pren	A tree
poſſio	Oppoſe	prennawol	A focer
poſſel	A poſſet	pren troed	A laſte
poſſwrn		prelate	A prelate
poſt	A poſte	pren bocks	A boxe tree
poſwer	Power	pren yw	An yw tree
poſwdyr	Poudre	prentys	Prentyce
poſwdrio	Poudre	pres ne eſydd	Braffe
poſwlio	Polle	pres ymsang	Preaſe
poyſn	Payne	preſep	Maunger
poynedic	Paynfull	preſident ne	Preſydente
poyni	Puniſhe, pein	lywyalwdyr	
poyri	Spyt	preſept	A precepte
poyrun	Spyttell	preſſ	Preſſe
poſtolwyn	A croper	preſſio	Preſſe
¶ Pradiwys	Paradiſe	preſtyl	
pradiwysaidd	Paradiſelyke	preſtyledd	
praff	Greate, groſſe	preſwiliaw	Inhabyte

Orul = Prum

¶ Camraec	Saesnec	Welsh	Englyshe
Presumptus	Presumptuous	printiedic	Prynted
presumio	Presume	printio	Imprint
preswmsiwn	Presumptio	priod ne prio-	Propre
prid ar dir	Pride	dol	
prido tir	Mortgage	priod wr	Bryde grome
prid ne	Dere	priod wraic	Bryde
ddrud		priodas	A weddyng
pridd	Earth	priodoldeb	Properte
pridd golch	Fullers earth	prins ne dwy-	A prynce
prif ne pen-	Cheife	soc	
prif y lleuad	Prime of the	prinsipal	Pryncypall
	mone	pris	Pryce
prifio	Thryue	prasio	Prayse
prife lle imw-	Preuy	probast	Prouost
asamaythp		proctor	Proctour
prif afon		profi	Proue, assay
prife sel	A preuy	profand	Prouender
	seale	profadwy	Proued
prifwynt	Pryncypall	proffit	Profecte
	wynde	proffitio	Profyte
prif ffordd	Hyhge way	proffitio	Profytable
prick	A pricke	promosiwn	Promotion
prickio	Pricke	proppr	Proper
pricked eda-	A quyll of	prudd ne dda-	Prudent,
fedd	yorne <i>qorn</i>	eth	saage
primas	A prymate	prudddeb	Sadnesse
prin	Scant, scarfe	pruddhau	Waxe fadde
prinder	Scarnesse	prudd difri	Sadde
print	Printe	pros	Prose
printiwr	A printer	proses	Processe
		proseffion	Proceffion

Pwll o olwoc

<i>Kamberaec</i>	<i>Saesonaec</i>	<i>Welsh</i>	<i>Englyshe</i>
Þryd teglwch	Beaultie	pumpthecnos	A fourte-
pryd o byd	A meale of		nyght
	meate	punt	Pounde
pryde gwaith		puntur	Penfyll
prydus tec	Beautyfull	pupur	Peper
prydydd	A ryme	puppun	Pyppen
	maker	rhylw afal	
prydlyfyr ne	A prymer	pur	Pure
lyfer plygain		puredd	Purenesse
pryf a blwyty	A mothe	puro	Puryfie
gadachau		putayn	A queane
pryf	A worme	pulpyt lle i	A pulpyt
pryf kada-	Palmer	bregethyn yn-	
choc		thaw	
pryf penfrith	A brocke	plwdyngen	A podyng
pryf klustioc	An erwygge	plwdyngen	A lyueryng
pryf y dail	Caterpyllers	au	podyng
pryf genwair	The reed	plwdyr	Rotten
	worme	plwff o wynt	A puffe of
pryf a bydd	The gredy		wynde
dan dafod ki	worme	plwffaid	
pryn	Sale	plwl	Blunte
pryny	Bye	plwl o olwoc	Dymme
pryny am wei	Abye	plwll	A pole
thred drwc		plwll budyr	A poddell
prynyad	Byeng	pwm garnat	A pome
pryflur	Befy		garnet
pryflurdeb	Haste,	pwmel cled-	A pomell of a
	busynesse	dyf	swerde
pryfluraw	Haste	plwmpa	Pome
pump	Fyue. v.	plwmparis	Pomepares

N +

Pool
Puddle

Orydau = a

¶ <i>Camraec</i>	<i>Saesnec</i>	<i>Welſhe</i>	<i>Englyſhe</i>
✓ Plwn ne baich	A lode	knwvdio	plyte
plwnc	A note	plwpyntyl ca-	An agglet
plwncck	A poyncte	rep	
plwnga go-	Blayne	plwpts	A pouche
run		py beth	What thyng
plwrs	A purſe	pybpr	Thryfty
plwrsifant	A purcyuaūt	pybprwch	Thryfte
kenad		pyc	Pytche
plwrcas	Purchas	pygan	A paynym
plwrcasy	Purchaſe	pyclw	Pitchecolour
plwrcpas	Purpoſe	pycloun	
plwt o ddyn	A dwarfe	pydelw	A pytte
plwy	who	pynnio	Lode
plwys	peice, a poūde	pyrhaus	Endurynge
plwpyso	Way	pyrhau	Laſte
plwpyso o vn	Leene	pyys	Pefe
bal ar i ben		pyys brychion	Gray pefe
elin		pyys glwnion	Whyte pefe
plwpyſi o lps-	A poſy	pyys gwyrd-	Grene pefe
ſeu		dion	
plwpyſi bal o	A cluſtre	pyys y llygod	Fytche
guau		pyysc pyſcalwt	Fyſſhe
plwyth o	A ſtytche	pyyscodlyn	Fyſſhepoole
wniad		pyysen ar ly-	Peerle
plwytho	Stytche	gad	
plwynt karey	A poynte	¶ Rac or	Byfore, for-
plwynt ar	Plyte	blayn	warde
gnalwd		rac o pwrth	From
plwyntio	Appoynte	rac bron ne	Before
amſer		garbron	
plwyntio	To be in	racddaw	Byfore hym

Redyn = ferns

¶ <i>Kymraec</i>	<i>Saesonaec</i>	<i>Welsh</i>	<i>Englyshe</i>
Racoddunt	Fro theim	raw hwrw	
racoch	From you	ray golsodiat	Array
racor	Preferment	ar wpr ymlad	
racorieth	Excellencie	rawpet	
racorfraint		rawt	Route
racot oth v-	A fore the	rawter	Riotter
laen		rayadpr	<i>= waterball?</i>
racot oylwr:	Fro the	raylio	Rayle
thyt		¶ Rebeliwn	A rebellyon
raclaw		un kody yn er:	
rac flayny	Go afore	byn y gyfraith	
rack popty	A colerake	rebutwk	Rebuke
rac bwa croes		rebutwkio	Rebuke
rad ne ras	Grace	rec	
rad eb werth	For nought	record	Reorde
ne diddrud		recorder	Recorder
radlaw	Graciouse	rech	
raff	A rope	redec	Ronne
raff ancor	Cable	redecoc	Ronnynge
raglaw	Shyreffe	redecfa	A ronnyng place
rai	Some		
raid	Necessary	rediad	A course
raidd gwaylw	A spere	redyn	Brake
ramant		redynen	Ferne
ran	Parte	rewoch	
ranedic	Parted	refetio	Reuet
ranp	Deuyde	refyr	Fundament
ranswm	A raunfome	refyrwm	
rascyl		reiol brenhi-	Royall
raw bal	A spade	nol	
raw ruglo ne	A shouell	reiol aur	A royall of gold

X Race

*Re arghwydd
of Pow
Hw*

<i>¶ Camraec</i>	<i>Saesnec</i>	<i>Welshe</i>	<i>Englyshe</i>
Relyw	Relese	resyfwr	Receyuer
reiolti	Royaltie	ri arglwydd	A lorde
reles yscrifen	A releace	ridyll	A ridyll
relesio	Relaxe	riein	A virgine ✓
reffyn	A smale rope	rieineidd	Virginlyke <i>rum</i>
regyn ederyn		rif	A nombre
remedi	Remedy	rifedic	Rekened
ren		rifo	Coûte reckon
reol	A rewle	Rikard	Richarde
renc	A renge	rimin	A ryme
rent ne ardi- reth	Rente	rin	
rent eglwysic	A benefyce	rinkin ne opi- nion	Opynion
rental	Rentall	rinkian dan- nedd	Gnasshe
respon	A responce	ringyll	
rescuto	Rescue	ringyll senedd	A fomner
rescutopo	Reskewe	rinior	A thressholde ✓
reudus	Pefante	rintach	
reseinio	Resygne	rinwedd	Vertue
resination	Resignation	rinweddeyr	The rightes
reudussaid	Vyllanouse	eglwys	of the holy
rew	Frost		churche
rewi	Frefe	rinweddol	Vertuouse
rewlyd	Frosty	ririo	Rere
reward	Rewarde	riscyl	Barke
rewynt		riscplyn	Rynde
resing	Reyfy n	ristyll	
res	A rowe	ristyllio	
resel	A cratche, racke	rith	Spyce, kynd
restyr	A rowe	riw	Stepneffe <i>steep</i>
reswm	Reason		

Ronell = (au)
Ros (x Rosfa)

Rota

¶ Kymraec	Saesfonae	Welshe	Englyshe
Ro ne rhyngto	Betwene	roddi yn siet	Confyske
Robert	Robert	roi kaïs ar-	Snappe,
robri	Robberye	beth ar bedyr	fnatche
roch		• kael gafael	
rod	A whele	roddi heibo	Set a fyde
rotddyn	A vacabonde	roddiat	Gyfte
rodio	Walke	roi	Geue
rodres	Pompe	roi meichie	Put in fuerty
rodresy		rol bal o ba-	A roll
rodressus	Arrogant	pyr	
rodresswr	A stately felowe	rolio	Rolle
		rolí ne ry-	Rule
rodol		woli	
rodoli		rom ne rpn-	Betwene vs
roeso	Welcome	gom	
roesawp		ronell	Tayle ✓
rodd	A gyfte	ros ne rosfa	A hethe ✓
roddi	Gyue	ros	Rose
roddi hoyl yn	Cloye	rosun	A rose
y bylw		rosmari	Rosemary
roddi alwdur-	Alledge	rost	Rofte
dot dros dda-		rostio	Rofte
dyl		rosur ne rosa	Newburgh
roddi olew ar	Aneell	ur pentref sir	
glaf		bon	
roddi sids	Besiege	ruad	A roryng
wrth dref		ruadwr	A pratler
roddi cred	Handfaste	rubald	A rybaulde
rhwng mab		ruban	A rubande
a merch	Hanfell	ruchion	
roddi honsel		rudd	

mona

Camraec	Saefnec	Welshe	Englyshe
Budd llŵ r violet	Violet co- loure	rŵd ne rŵd- ni	Ruſt
ruddion	Branne	rŵd meſur	A rodde
ruddell		rŵm ne ehen- gŵr	Roume
+ Ruſain	Rome	rŵmnaſ win	Rumney
+ Ruſeinydd	A romayne	rŵmp tara- dŵr	wine Romanes
ruglaw rhw- biaw	Rubbe	rŵmp bon kloren	Rompe
rugyl		rŵn keſyn o dir	A butte
rugyl bal	Laxe	rŵng	Bytwene
bola		rŵndel	Roundell
rugyl groen		rŵnk	
ruglo		rŵtkyn	A great wedge
X rumengest	Gorbely	rŵth	
rull		rŵygiad	Rent
ruo	Roore	rŵygo	Tere
rupai		rŵygfa	Torne
rus		rŵyd	A net
ruſiedic		rŵyd prŵ	Spynners
ruſtoc		copyn	webbe
ruſo		rŵyd adain	
+ Ruthun dref	Ruthyn	pŵſcodyn	
rut ne ruw	Rewe	rŵydo	
llŵſeun		rŵydd	Spedy
rutol	Rule	rŵyddhau	Spede
rutolio	Ruwl	rŵyddteb	Spede
rutolus	Reuly	rŵyſ i rŵyfo	An ore
rutwoleth			
⦿ Rubio	Rubbe		
rubel	Rubbel		

¶ <i>Kymraec</i>	<i>Saesonaec</i>	<i>Weishe</i>	<i>Englyshe</i>
Rwpyfo	Rowe	ryddteb	Delyueraūce
rwpyfur	A rower	ryfedd	Meruailoufe
rwplath	An ore	ryfeddot	A wonder
rwym	A bande	ryfeddy	Meruayle
rwymedigae	A byndynge	ryfel	Warre +
rwymedic (th)	Bounde	ryfely	Warre
rwymyn	A bonde	ryfelbren bwa	A bowe
rwymyn dyn	A fwadyl-	ryfic	Presumptiō
bach	bande	ryfygus	Presūptuous
rwymo	Bynde	ryfygy	Presume
rwymo dyn	Swadell a	rygyn ne	A slytter
bach	chylde	hollt	
+ rwystro	Tangyll	rygyn	
rwystyr	Tanglyng	rygyngy	Amble
rwystrys	Entangled	ryglyddy	Diferue
¶ Ry	To to	ryhwyr	To late
rybudd	Warnyng	ryn	
rybudialw	Warne	ryndot	
rybyddietic	Warned	rynny	Starue
ryc	Rye	ryngy bodd	Pleafe
rych	A furrowe	rynnyon	Grotes
rychor		Rys entw mab	Richard ✓
Rychard ne	Rychard	ryta	
ritsiard		ryw	A kynde
rychwant	A spanne	rywpor	Kynde
+ ryd	A fourde	rywogaeth	A kynde
rydit	Libertie	rywogaidd	Kyndly
+ Rydychen	Oxforde	rwpad ppsc	
rydd		¶ Sabel	Ifabell
ryddhau	Delyuer	sach	A sacke
ryddhau o ef-	Affoyle	sachait	A sackefull
feirat.		sach kwd	A poke

Sabym = a

¶ Camraec	Saesnec	Welſhe	Englyſhe
Sachlen		saffrwom	Saffron
sad	Sadde	saffrymp	To faffren
sadrwydd	Sadneffe	saffrymetic	Saffroned
sadell	A packe fadel	saic	A meſſe
sadler	A fadler	saigo	Meffe
saeds	Sage	ſail	Foundation
ſael	A fayle	ſaim	Grefe
ſaer		ſaimio	
ſaer pren	A carpentar	ſaimlud	Grefy
ſaer maen	A maſon	ſain	Sounde
ſaen kertw-	A carte-	ſainiaw	Sounde
aen	wryght	ſaint omers	Saynt ho-
ſaerniaeth	Carpentars	wſtyd	mers worſted
	craſte	Sais	An Englyſhe
Saes	An Englyſhe		man
	man	ſaith	Seuen, vii.
Saesnes	An englyſhe	ſaith ſeren	The feuen
	woman	ſeiriol	ſtarres
Saesnaer	Englyſſhe	ſaithfed	Seuenth
ſaeth	A ſhaſte	ſal ne	Sale
ſaethy	Shote	werth	
ſaethydd	An archer	ſal o waith	Sale
ſaethy-	Archery	ſalm	Pfalme
ddieth		ſalter halen	Saltfeller
ſafewndit	Sauecōduyt	ſalio	Lyght
ſafgard	Sauegarde	ſalwedd	Lyghtneſſe
ſafyn	A ſnowte	ſalpo	Make a fale
ſafynaio	A mouthfull	ſallwyr (ne)	Pfalter
ſafneidio	Monche	llaswyr	
ſafynrhythy	Gape	ſallwyr	Dauydys
ſafynrhwyth	Gapyng	daupdd	pfalter
ſafri llyſeun	Sauery		

Munge

Note

*Sarn = Sawt
Sathry = Tread
Sathryrfa = Treading
Sathryrfa = Treading*

¶ Kymraec	Saesonaec	Welfhe	Englyshe
Sallwyr dair	Our lady pfalter	sataen Sathwrtws	A chefteyne Saturnus
Samson	Samfon	planet	
sannan		sathry	Treade
sanny	Amase	sathryrfa	A treading
sannedic	Amased	sawdwst	Saweduste
sant	A fayncte	blawd y llif	
santes	A faynt	sawlt pityr	Salte peter
santaidd	Sancted, holy	sawr	Sauoure
santeiddio	Saynt, fancifie	saws	Sauce
sarn	Steppe	sawt	Affaute
sarph	A serpent	saw	Say
sarruc	Rygorouse	sawlet	A falet
sarrygrw- ydd	Rygoure	sebon	Sope
sarsenet rylw	Sarfonet	sebonllyd	
sidan tene		seck win	Secke = dry wine
sarsin	A farfyn	secker	Exchequer
sas		sech	Drye
Sason	Saxones	sechi	Sacke
sattan rhyw	Satten	sefnic	Wefant
sidan telw		sefyll	Stande
satten o	Saten of	sefyllpan	Staggar
brudsys	bruges	sefyrddan	Leude, pe- uyfthe
sat en sei- prys	Saten of Cyprys	sef yw hyn- ny	That ys to wete
Satan diawl	Satan	segur	Ydle
alwn gelyn		segurp	Ydelneffe
satanaidd	Satanlyke	seibiant	
		seidyr diod o afaleu	Sydre

Secura

Syle of

Siad

¶ <i>Camraec</i>	<i>Saefnec</i>	<i>Welfhe</i>	<i>Englyshe</i>
Seifys llyseu	Cyues	semyl	
seiliaw syl-	Grounde	semblant	Semblance
uany		sen	
seiliaw	Syle	sens	Sence
seimlud	Grefy	senser	Sencer
sein ne a-	A fygne	senedd	Seene
rwydd		serdsiant	A fergeaunt
sein ne asfein	Affyne	seren	A starre
seinio ar-	Betoken	serlopw	Sterlyght
wyddo		serfel rhywo	Cheuerell
seinio pwyn-	Affygne	geth leder	
tio		serkyl ne	A cercle ✓
seinio sonio	Sounde	amgylch	
Seiprys	Cypres	sesyn amser	Seafon
Seiprys pren	A cypres tree	kpfaddas	
seirch	Horfe harnes	setsiel	A fechell
seis	Syfe	sessiwn	Session
Seisnic	Englyshe	settio	Gette
Seisnigaidd	Anglyshlyke	settio llestyr	Launche
sekutor	Sectour	ar ddwfyfyr	
sekwens	Sequence	sew	Sewe
sel nod	A feale	serio	Seare
sel		sewer	A fewer
selio llythyr	Seel a letter	¶ Siak	Jacke
sely ne spio	Spye	siacket	Jaket
selyad		Siad sant	Saint Cedde
seldrem		siad ne iad	
seler	A cellar	siasting	A iauelyn
selsigen	A faufedge	siaggio	Jagge
Sem bab	Sem Noes	siambyr	A chambre
Noe	fonne	siamberlayn	Chāberlayne

*Silun = Gilda
Siors = George*

<i>Kamberaec</i>	<i>Saefonaec</i>	<i>Welfhe</i>	<i>Englyfhe</i>
Sialens	Calenge	sigaw	Brofe ✓
sialensio	Calenge	siglaw	Shake
siampler	Exampler	siglen	
Sian hentu	Jane	siglen denyn	Tytter, totter
merch		siglo krud	Rocke
Siankin entu	Jankyn	sil ppscatwt	
ar bab		siliad	
siarad	Chatter	Silin sant	Saint Gilde
siaradwr ne	A chatterer	sillaf	A fillable
siaradwraic	a babler	sillafy	Spell
siars	Charge	simmel teisen	A symnell
siarser descyl	A charger	o bara	
bawr		simwr	A chymer
siarter	A charter	simpayna	
sias ymlid	Chafe	simpyl	Symple
siattal	Chattall	sinder	Cynders
siaw bal nei	Hyffe	singyl siam-	Gyngle
dyr		gyl	geangle
siaw bal	Chatter	sinklys	A fyncke
sibol (adar)	Chebole	sinkio	Synke
sicker	Sycker	siol gleisiad	A iolle of a
sickrau	Affure		salmon
sickrwydd	Sickernesse	siommi	Begyle
sidan	Sylke	Sion ne ieuau	Johan
sidany		Sionun	Jacke
Sieron sant	Saynt	Sionet	Genet
	hierome	siop	A fhoppe
siet	Eschete	siopplwr	Shoppe ke-
sietwr	Eschetour		par
sietwrieth		Siors sant	Sait george
siffrwd		Siosep	Josephe

Ingyle
Jowl

¶ <i>Camraec</i>	<i>Saefnec</i>	<i>Welfhe</i>	<i>Englyshe</i>
Siopo	A fprynge, fprynce	sol ner sul yr	Sol, the fonne
— siot tal me:	A fhotte	haul bn or	
wn tafarn		saith planet	
sir ne roesaw	Chere	solas ne ddi:	Solace
sir dan siriff	Shyre, countie	ddantwch	
		somgar	Mody
sirew direid	Shrewe	somgarwch	Angre
+ sirianen	A chery	somgary	To be wroth
siriangoch	Chery red	somchwary	Gyle
shiriff	Shyreffe	sommediga:	Defceyt
sirysiaeth	Sherefwyke	eth	
+ siriol	Chereful	somp	Defceyue
siswrs	Cicers	son ne stwn	Sounde
sisel		sonio ne ym	Comen,
Sisli entw	Cecilie	ddiddan	talke
merch		sopos	Soppes
siwed	Chewet	sorod	Baggage
— siwlard ede:	Shouelarde	sort	A forte
deryn		sortio	Sorte
— siwrl	A churle	sory	To be wroth
siwrleiddtra	Churlyshnes	soriant	Wrathe
¶ Sobyr	Sobre	sos	Soffe ✓
sobrio	Waxe fobre	sothach	Tryshe trash
sockio	Soke	sothachlyd	Full of baggage
sockyflen	A focke	sowdur	Sowder ✓
+ soec	Draffe	sowdurior	Soudrer
soegen		sowdiwr	A foudyour
soeglen		¶ Spaddwr	A gelder
— sofol	Stubble	spadwr	A fowgelder
— sofyrar	A quayle	hwch	

spado

Sugindroeth = Quidd Saeth
Sud = Jude
Switan

¶ Kamberaec	Saesfonaec	Welfhe	Englyfhe
Spaddy	Gelde	sur	Sower
spas	Space	suran y gog	
speilio	Spoyle, robbe	suran yr yd	Sower dock ✓
speillwr	Spoyle	surdoes	Soure-
spelwi	Chafe		doughe
✓ spectral	Spectacles	surdrwnk	Stale
spio	Spye	suro	Waxe fower
spienmwr	A fpye	surni	Sowerneffe
spinddyn	A fpye	sut / suwt	Sute
spred		sutio	Sewe
spyrpt ne yspirpt	A fpirite	¶ Swbdia- con	Subdeachon
Spyrpt glan	Holy goofte	subdiacon-	
¶ Suc ne su- gyn	Jufe	dot	
✓ sugyndraeth	Quyck fādes	swffryngam	A fuffragan
sucno	Sucke	swch	A focke
suckan ne	Smal drinke	swga verch	Sluttyshe ✓
ddiot bairn		swga bab	A flouen
suckana		Switan sant	Saynt fwy- thyne ✓
suckanwr	A dronkarde	swckwr	Socoure
✓ Sud apostol	Jude Apostol	swllt deuddec	A thylling
suddo	Syncke	keinior	
✓ Suddas bra- dwr	Judas the traytour	swllt trysor	Treasure
sul yr haul	Sol, the fōne	swm	Summe
blanet		swmbyl	
sum ne swm	A fomme	swmblyio	Pricke
✓ sumio ne	Uewe, fūme	swm ne sain	Sounde
amkany		swnio ne so- nio	To founde

*Swp = a heape
syppyn = a fardell
= a dwarf*

Sylfan = grow

¶ <i>Camraec</i>	<i>Saesnec</i>	<i>Welſhe</i>	<i>Englyſhe</i>
Stwnio bal	Ryng	dach ne dustw	
kloch / ne beth		syflyd ne syl	Stere
llafar arall		fyd	
swp	A heape	syglaw	
swper	A foupper	sylbar	
swpery	Soupe	sylfaen	
swrplys	A furplys	sylfan	Grounderke
swrffet	Surfette	sylfany	Grounde
swrwd		sylfyd ✓	Meue
swrkot	A furcote	sylp	
sws	Souce	sylit	
swspectio ne	Suspecte	syltan	
ddrycdybio		sylly	
swspersus ne	Suspiciouſe	Symon apo-	Symon
tybus		stol	apostol
swspendio	Suspende	symud	Shyftyng
swtan		symudaw	Shyfte
swydd	An office	sympl	
swyddoc	An officer	synn	Astonyed
¶ Sp		synder	Amasyng
sybled		syn beddw	A dumpe ✓
syblwch		synfeddyllo	Muse
syph	Drye	synnediga	Astonysshed-
syphdw	Dryneſſe	eth	nes
syphn	Drought	syndal	Sendall ✓
syphet	Thryſte	synny	Astony
syphetfod		synnied	
syph	Drye	syppyn	A fardell ✓
syphedie	Thyrſty	syppyn o	A dwarfe
sydd	Ys	ddyn	
syph a cha	Wype	sypppo	

Tafolen = dock

¶ <i>Kymraec</i>	<i>Saesonaec</i>	<i>weishe</i>	<i>Englyshe</i>
Syr	Syr	dad amíual	
syrkyn	A ierkyn	tadiwypo	
syrth		tafarn	A tauerne ✓
syrthpaw	Fall	tafarmor	A tauernar
syrthi		tafarnwraic	
syth (ne) any	Starke,	tafell o fara	A shyue of ✓
stwyth	stiffe		brede
syth	Starche	tafelly	
syw		tafolen	A docke ✓
¶ Tabyl	A table	tafolen	Blode
tabler	Tables	bair	worte
tabwrdd	Atabour	tafod	Tongue ✓
tabrer ne yn	A taberer	tafod yr edyn	Chycke wede
a gan dabw-		llyseu	
rdd		tafod yr hydd	Hertestong
tack		llyseun hefyd	
takyl i say-		tafodiawc	
thy		tafyl	A flynng ✓
tacked hoyl		tafyl ben fon	
haryarn bach		taflod	
takyl llong	Tackelyng	taflodiat yn	An interie
	of a shyppe	o wythran y-	ction
Tachwedd yn	Nouember	madrodd	
or miffedd		tafly	Flyng
tad	A fader	tafly a thafyl	Slyng
tad bedydd	God father	tafly carec	Horle a
tad ysprytol	Goostly		stone
	father	taeds bach	A tache ✓
tadmaeth	Foster father	gwn	
tadoc	Paterne	taenell	
tadolieth	Faderhed	taenelly	
tadiwys ne	The fyre		

Brwyn = rushes
Tail = dung

¶ <i>Camraec</i>	<i>Saesnec</i>	<i>Welshc</i>	<i>Englyshe</i>
Taeny		taly	Pay
taeny brwyn	Strowe ruffhes	tam	A morfell
taffata rywo	Tafata	tameid	
gaeth ar sí-		tameitio	Fyre
dan		tan yn or	
tag		pedwar	
tagfa	Chokying	elment	
tagedic	Choked	tan ne ta-	Under
tagy	Choke	naw	nethe
tait	A graunt father	tan dyddd-	Untyll
		farn	domesday
✓ taidsio lleitr	Tache a these	tanbait	A balocke ✓
		tankwt	A harpe ✓
taitsment	Attachement	tant telyn	strynge
tail	Dunge	tany	Sprede
tailo	Donge	tany	
tair	Thre, iii.	tanyad	
taith ne	A iourney	taran trwst	A thonder ✓
siwrnai		wybroi	
taithio	Iorney	tarandda	Metely well
takyl		tardd	
takly		tarddy val	Budde
tal talken	A fore heed	pren	
tal ne taledi-	A payment	tarddy val	Sprynge
gaeth		ffynnon	
talch ne sí-	Shillynge	tarddy	
liad		target	A target
talym		tarfy	
talmy		tarlais	
talwas ne		tarlaisio	Chyne ✓
bwckled			

¶ <i>Kymraec</i>	<i>Saesonaec</i>	<i>Welſhe</i>	<i>Englyſhe</i>
Taro	Smyte, ſtryke	Tecla ſantes	
✓ taro arian ne	Coyne	teglwch	Fayrenesse
bathp		tegyrchp	Make fayre
tario trigo	Tarye	teilo	
tarlwnk	Suppyng	teilwng	Worthy
tarlynkp	To ſyppe	teilyngdot	Worthyneſſe
task	Taſke,	teilyngp	
taskp	To taxe	teim llyſeun	Tyme
tawdd	Melt	teimlad	Handlyng
taffel ne ſio:	Taſſell	teimlo	Fele
bun		teimlo pal:	Handle
tawedoc	Styll	falp	
tawni	Uawny	teim gwpllt	
taplwor	A tayllyour	teid	Tyde
taplwrieth	Taylers	teisen	A cake ✓
	craſte	telyn	A harpe
tawel		telynior	A harper
tawel bal pr	Calme	templ	A temple
adympr		temest	A tempeſt
tapnell		Temps prif a:	Thames
tapnelly	Scatter	fon	
tapnelly du:	Sprenkyll	temptio	Profe
fyr		temmer	Tempre
tapnp	Sprede	tempery tem:	Tempre
tapr	Importu- nate	prio	
tapr'wch		teneu	Thynne,
tapry	Threpe	teneuder	Thynneſſe
¶ Tec	Fayre	teneuheu	Make thinne
tecan	A ouche	tenis	Tenyſe
		tenn	Strayte

Camraec	Saesfnech	Welſhe	Englyſhe
Tennyn	A halter	brenhin	
teins pſco-	A tenche	¶ Ti	Thou
dyn		tick gwely	Tycke
tent	A tent	tid	
tentur bret-	A tentar	tido	Tye
tep (hyn	A typpe	timpan	A tympan
tepps	Typpes	tin drosben	Upfyde
terch	Bung		downe
terfyn diw-	An ende	tin ſigyl ygw	Wagtayle
edd		ys dderyn	
terfin ar dir	A meyre	tin	An ars
terfyniad	Endyng	tinbaïs	A furcote
terfysc		tinker	A tynker
terfysky		tinkio ſlonio	Tynke
teric		bal metel	
terwynny	To be ſeruēt	tir	Lande
tes	Heet	tippet effeirat	A preeſtes
tesach	Wātonneſſe		typpet
tesoc	Hote	tirawol	Landyſſhe
teſc iddal lly-	A deſke	tirio	Lande
teth (fyr	A tete	tirioc	Landed
teulu	Meyny	tirif	
teuluaidd	Homely,	titio	Endyte
	famylier	titment	Endytement
teu dideneu	Thycke	tisio	Nefe
teu ne bras	Fatte	tityl	Tytle
teu dwr	Thyckneſſe	titen bron	A tete
teuwy		gwraic	
teyrn		¶ Clawd	Poore
teyrnaidd	Royall	flodi	Pooreneſſe
teyrnialen	A ſceptre		pouertie

*Tom = m...
Torch = Colles*

Towarch-en

<i>Kamberaec</i>	<i>Saesonaec</i>	<i>Welshe</i>	<i>Englyshe</i>
tlws	A iewell	tordyn	Surfet
tlws		tori ac arpf	Cutte
T To		tori eb arf	Breake
to tuy *	Thacke of a house	ne ddryllio	
tobren	<i>= wood holder</i>	tori pen	Beheed
tokyn	A tokyn	tori pen ka-	Snuff a
toddi	Melte	nwyll	candell
toes	Doughte	tori capwld	Breake vp a capon
toeslud		toriad	
toesdw		tori knau	Cracke nut-
toll	Tolle	tori bal ar	Launce (tes
tolli	Tolle	gorndwyd	
tom	Myre	toriad kerfiad	
tomen	A donghyll	tori gwalle	Rounde
tomlud	Myry	tor mayn	Saxefrage
ton ne tun	Tune	torth o bara	A lofe of
ton ar bor	A wawe		bredd
ton	<i>= buttock</i>	torts kwy	A torche
tonnen		torstain	
top neu brie	Toppe	tost	Sharpe
top i stoppio	A stoppe	tost ne bara	A tooft
toppn		cras	
tor torun	<i>to break</i>	tostfrwyn	Bull ryfthe
torch	A wrethe	tostedd siarp	Tartnesse
torch milgi	A colar	rwydd	
torch	Wrethe	tostedd haint	The stone
torch llewys	Flype vp	towarchen	A turfe, fodde
i bwny	fleues	towr	A thacker
tor toriad	<i>to break</i>	townyn	
toraith		Towyn	

+

N

wave

Toast

¶ Camraec	Saesnec	Welshe	Englyshe
Towpny bal	Shyne	trang	Traunche
haul		trengi	
X top ty	Thack a hou-	tranket kyll-	Trenket ✓
¶ Tra kphyd	As longe (fe	ell krydd	
tra da	Very goode	tranoeth	The day
trachefyn	Agayne		after
traeth neu	Wharfe	trallot	Trouble
veiston		trallodus	Troublouse
traeth	An order	¶ Trallwng tref	Walshe
trefyn		ymptows	poole
traethy	Declare, tell	trapp	A trappe
traha	Pryde	traping ma-	
trahaus	Proude	tras (rch	
trahausder		traul ar dda	Spendyng
trafayl	Trauayle	traul ar	Weryng
trafaylio	Trauayle	ddillad	
traí	Ebbe	traulio ne ps-	Were
traio	Ebbe	traulio (sy	Spende
trais yspeil	Robbery	treulio bwyd	Digeste
trais ar	Rape	wedy bwyta	
berch		trawst i rod-	A perche
traisio	Robbe	di gwalch arno	
yspeilio		trawst ar	A beame
traisio merch	Rauyshe	gwppl	
traflwng	A draught	¶ Trebedd	Treuet ✓
traflyngy	Swalowe	trebhl	Treble
trafferth		trebelyd	
trafferthy	Toyle	trech	
trafferthus	Toylouse	tref	A towne
tramgwydd		trefan bach	A vyllage
tramgwyddo	Ouerwhe-	tref tad	Herytage
	lme		

*Treains } = a trench
Cloddys }*

*Treg-fan = dwelling
man*

¶ Kamberaec	Saesonaec	Welsh	Englyshe
Tref tad	Patrimonie	trempat	Nesying
tref tadol	Patrimonial	¶ Tri	Thre
✓ treflan	A village	triakyl rhac	Treacle
trefyn	Order	gwentwyn	
trefnus	Decked	tridyblygy	Make thre
→ trefny	Decke		folde
trefnid		tri diblyc	Threfolde
trekyn teklyn		trigaw	Dwell
— treisiad heffyr	Heffyr	trigfan	A dwellyng
treio mynny	Trye		place
gwybod y		trin	
glwir		trino	
→ treio val dwr	Ebbe	Trindawt	Trinitie
trekyn fust		trip	A tryppe ✓
teisio morw-	Deuoure a	trippio	Tryppe
pn	mayden	trist	Sorowfull
trem		tristit	Sorowe
tremyn		tristwch	Heauynesse
tremyg	Despyte	tro	Turnyng ✓
tremygy	Despyce	trochi	Dyppe
✓ treins clodd-	A trenche	trochiad	Dyppyng
trenydd (fa		trodwen	A stare
+ trental	Trentall	troed	A fote
tres	A tresse	troetroet	Euery fote
trespas	Trespase	troediaur	A foteman
trespasy	Trespase	gwr trayd	
trestyl	A trestyll	troetfust	The hand
tretis	Treatyse		stafte
tretio	Entreate	troednoeth	Barefote
treulgar		troedoc	
trewi	Nese	troettraws	Splay
			footed

Sneezing

¶ <i>Camraec</i>	<i>Saesnec</i>	<i>Welshe</i>	<i>Englyshe</i>
T roi ymchwe-	Tourne	trum	
lyd		trul	A trolle
✓ troll	A trolle	trull	
troi din dros	Tourne vp	trulliad	
ben	fyde downe	trust ymddi-	Trust
troi whirli-	Tryll a whyr	rieit	
gwgan	lygyg	truth	
— trom	Heauy	truthio	Fayne
trombluoc	Drowfy	truthiedic	
tropio	Droppe	trwel	Trowell
tropos	Droppes	truws	Trewes
+ tros trosodd	Ouer	¶ Trwbwl	Trouble
tros am	For	trwblys	Troublouse
tros ben		trwch toriad	
tros ben byd		trwch	
trosi	Tourne,	trwkio	
	transpofe	trwlian	
+ trossof	For me	trwm	Heauy
trosol	A barre	trwmp	Trumpe
trosot	For the	trwmplys	Trumpet
trostaw	For hym	wtcorn	
+ trostan	A pole	trwmblyoc	Drowfy
trowynt	A whyrl-	trwm eistedd-	Throne
	wynde	le brenhin	
¶ T ruan	Wretched	trwodd	Thorowe
trugar		trwp	A basen
trugaroc	Mercyfull	trusiadus	Dyght
trugarhau	Rewe, haue	trusiad	Rayment
	pytie	trusio ne	Curry a
trueni	Wretched-	rubio march	horfe
	neffe		

Tuplwyth tec = fairy

¶ Kymraec	Saesnaec	Welfshe	Englyfhe
T rwisio	Array, decke	T ubal	Tubal
	tryme	t uchan	Wayle ✓
trwswol	Boystoufe	tud dafar	Erthe
trwst	A noyce	tud fach	A ftylte ✓
trydarlleisio	Cherme,	tud wedd tir	Soile groud ✓
val adir	chytter	tud det	
trwy	Throughe	tud det clustor	Pyllowe bere
<i>nose</i> — trwyn	A nase	tue dd	
trwynndrist	Lowring	tuh un	Thy felfe ✓
trwyth		tup lath	A rafter ✓
trwyadyl		tulu bwckr	Buckeram
trwyth i olchi	Bucke	tun ton (am	Tune
kadachau yn-		tun o	Tune
tho		tun nell	A tonnell
trwytho	Bucke lynn	tuth	Trot
lliaín	clothe	tuth io	Trot
trwytho o	Stale	tuth iwr	A trotter
barch ne wneu		turtur col-	A tyrtyll
thur diwr		omben bair	
T rybedd	A brandyron	turio bal	Wrote ✓
trybut	A trybute	llw dyn hwbh	
trychineb		turn io	Turne
trychni		turn or	A turnar
trychy kymy-	Hewe	turn orieth	Tornars cra-
ny		tus to	A wyfpe (fte
trymder	Heauyneffe	tup	A houle ✓
trymerddic		ty o lenni	Boothe ✓
trywedd	Sent	tyl wyth ne	Kynred ✓
trywodd	Through	gene dyl	
<i>Coast?</i> — Tu	Thou	tyl wyth tup	Houle holde
tu (ne) tuedd	Cooft	tup lwyth tec	Fayries
tu ac at	Towards	Tw	

Tyfod = Sa

¶ <i>Camraec</i>	<i>Saesnec</i>	<i>Welshe</i>	<i>Englyshe</i>
Twcka	A thwytell	twyllhuan	An owle
twf		twym ne twy	Warme
twll	A hole	myn	
twll holpe	An oyliet	twymder	Warmnesse
Twmi	Tomme	twymo (ne)	Warme
twon brec	A cracke	twymno	
twonn		twyn	
twonffet i len	Fonnell	twysen o yd	
wi llestyr ky		twysen ar hyd	A lyfte on a
fyng		kefyn kefyl	horse backe
twor	A toure	twysen ar	
tworch	A hogge	bara eb grasg	
tworch dypar	A molle	digon	
tworet twr	A turret	twyso	Lede
bychan		twysoc	A prynce ✓
tworn	A turne	twysoges	A prynceffe ✓
twornel		twysogateh	Principalitie ✓
trwondel		twyts	Touche
tworwf		twytsio	Touche
Twrk	Turke	¶ Ty	
twormentein	Turpentyne	tyb	Thynkyng
eli		tyb drwr	Suspicyon
twybil	A twyble	tybeit	Thynke
twyll	Frawd, gyle	tybus	Suspecte
twyllaw	Begyle	tyfod	Sande
twyllodrus	Deceitfull	tylino	Knede
twyllodru	Desceitful-	tyfy	Growe
srwydd	nes	tylluan	An houle ✓
twyllgyn		tymic	
canedd		tymico	Nyppe pinch
twyllodyl		tymy amser	

Uchder =

Camraec	Saesnec	Welshe	Englyshe
✓ Tynn	Strayte	vch ben	
tynniad	A draught	vch law	
tynniad car		vchel	Hyghe ✓
✓ tynny	Draw	vcheldeb	Hyghneffe ✓
tywallt	Poure	vchel bal	Lowde
tywpll	Derke	llef neu	
tywpllwc	Derkenesse	diwrwf	
tynget	Destinie	vchder	Heyght ✓
tyngety		vcher	
tyngy	Swere	vcheneid	A fyghe
tyngedfen		vcheneidio	Syghe
tyngy anu-	Forefwere	vdcorn	Trumpet ✓
don		vdfa	A shout
tywplly	Waxe derke	vdo	Shoute
2. tynny wyne-	Flete	vdo bal ki	Whowle
Stum byon llaeth		vfydd	Obedyent
ne gwrwf		vfyddhau	Obey
tywysen o yd	An ere of	vfyddgar	Humble,
	corne		meke
tywysa	Leade	vfyddtot	Obedyence
twysoc	A leder	vfern	Hell
tykpo	Suffyce	vffernal	Hellysshe
tykpyant		vgain	Twenty
tymor		vgeinweith	Twenty
tymoraidd	Temperate		tymes
tymoreidd-	Temperaūce	vn	One. i.
rwydd		vnllygeidioc	One eyed
tyrhy		vnullawpoc	One hādede
U Albain	Shoute	vnarddec	Eleuyn
vch (ne)	A boue	vnicorn ani-	Unicorne
vchlaw		fal ac vn corn	

var- *elle* =

¶ <i>Kambaraec</i>	<i>Saefonaec</i>	<i>Welſhe</i>	<i>Englyſhe</i>
Unwaith	Ones	berneisio	
bn yn kroggy	A captious	berth tec	Beau - <i>handson</i>
geirieu	felowe	bepads	A vyage ✓
brdd	Order	taith	
brddeu	Orders	berrwyl	
brddas	Honour	benter	Venture
brddaffol	Honorable	bentrio	Venture
brddedic	Honored	bentriwr	A venturer
bs	Chaffe	bickar	A viccare
bsun		biccarieith	A vycarage
bst		bictori goru-	Victorie
bstus	A iuſtyce	chafieth	
bswpydd		vinegyr	Vynegyrr
bteorn	A trompet	biolet ar	Vyolette
¶ Ua lle	A ſtede	myddigyn	
bal	As	bantw	
bal hyn	Thus	lyſeun	
bariens	Varyence	bry	Up yonder
balerian ne ly	Valeriane	bo ne efo	He
ſeu kadwgan		boyd	Voyd
bario	Varye	boydio	Voyde
belly	So	bwt gruel	Gruell
benſwn kic	Venyſon	¶ Mabyr	
hel		waetio	Wayte
beinsians	Vengeaunce	waytiwr	Wayter
oerdhwedyl		walet	A wallet
bed (ne) byd	Untyll	walkio	Walke
bergrist	Vergrece	waar	Ware
berdit	A verdycyte	wardyſſen	A warden
bergus	Vergeouſe	warnyng	Warnyng
berneis i	Vernyſſhe	rhpybpydd	

<i>¶ Kamberaec</i>	<i>Saesonaec</i>	<i>Welſhe</i>	<i>Englyſhe</i>
W arnio rhy:	Warne	wybyr	The welkyn ✓
byddio		wybredd	The ſkye
wast	Waſte	wybren	A cloude
waydys	Wages	wybröl	
waytsio	Watche	wylfan	A wepyng
W eie	Lo	wylo	Wepe
weir bal edau	Wyere	wylofus	
bydd erthyr o		wyll	A night mare ✓
bettel		wynwyn lly:	An onyon
weithyan	Nowe than	seun o ddryr	
weithiau	Some tyme	gwragedd wr:	
wermod	Wormwode	th eu llygait	
wermod	Fedder	er kymel wy:	
wenn	fewe	lo pan bo	
W i oſw		meirw eu	
wi (ne) wy	An egge	gwyr	
wibwrn		wyr	
William	William	wystyd	Worſtede ✓
wits delwim:	A wytche	wystyn	
wraic		wystnio	
witscrefft	Wytche-	wyth	Eyght, viit
	crafte	wythnos	A weke
witsio	Wytche	wythnosic	A feuennight
W low ne			olde
wpian (how)	Whoope	wythnos y	The paſſyon
W tla	A outlawe	dioddefaint	weke
wtra		wythos y	Rogation
wtrans	Utteraunce	gweddieu	weke
wtrio	Utter	wythnos y	
wtres	Outrage	llwynoc	
W y	An egge	W ch	An oxe

¶ <i>Camraec</i>	<i>Saesnec</i>	<i>Welshe</i>	<i>Englyshe</i>
¶ <i>Id</i> <i>lyseun</i>	Corne	<i>ymdylodi</i>	Be impouerysshed
<i>adnabyddus</i>			
<i>yd yr hn ar yr</i>	The there	<i>ymdwymo</i>	Warme
¶ <i>pfed</i>	Drynke	<i>ymddigpad</i>	Be hauoure
<i>pfed potaes</i>	Suppe potage	<i>ymdrechp</i>	
		<i>ymgyfathra-</i>	Be alyed
<i>pfedtri</i>		<i>chp</i>	
<i>pfwr gor-</i>	A dronkard	<i>ymdywyr-</i>	
<i>modd</i>		<i>nygy</i>	
¶ <i>Agalen</i>	A whetstone	<i>ymddwyn</i>	Conceue
¶ <i>ama</i>	Here	<i>ymdynny</i>	Stryue
<i>ymarddelw</i>	Vouche	<i>ymddangos</i>	Appere
<i>ymadael</i>	Depart	<i>ymddangosiāt</i>	Apperaunce
<i>ymadaw</i>		<i>ymddiriet</i>	Truste
<i>ymadferth</i>		<i>ymddiheu-</i>	
<i>ymawpad</i>	Departyng	<i>ddyt</i>	
<i>ymadrodd</i>	Speache	<i>ymenyn</i>	Butter
<i>ymadroddus</i>	Fayre spoken	<i>ymestyn</i>	Stretche
<i>ymaith neu</i>	Away, forthe	<i>ymgroesi</i>	Blesse
<i>y maes</i>		<i>ymddifad</i>	Faderlesse
<i>ymafael</i>	Wrastle	<i>ymladd</i>	Fyght
<i>klwmp</i>		<i>ymgoftedio</i>	Embrace
<i>ymanos</i>		<i>ymladdgar</i>	
<i>ymbyl</i>	Defyre	<i>ymgeinio ne</i>	Chyde,
<i>ymborth</i>		<i>ymserthp</i>	braule
<i>ymchwelyd</i>	Tourne	<i>ymogor</i>	
<i>ymchwelyd</i>	Type ouer	<i>ymorol</i>	
<i>bal carr din</i>		<i>ymlithro</i>	Slyde
<i>drosben</i>		<i>ymorolaw</i>	
<i>y gyfarwyd</i>	Glowe	<i>ymheulo</i>	
<i>pryf</i>		<i>ymgeledd</i>	

¶ <i>Kymraec</i>	<i>Saesonaec</i>	<i>Welshe</i>	<i>Englyshe</i>
¶ <i>Amgeledd</i>		<i>stus</i>	
✓ <i>ymorolus</i>		<i>yn ddie</i>	Forsothe
<i>ymgreingio</i>	Wallowe	<i>ynfyd</i>	Madde
<i>bal dyn</i>		<i>ynfydy</i>	Waxe madde
✓ <i>ymgreingio</i>	Walter	<i>ynfydrwydd</i>	Madneffe
<i>bal march</i>		<i>ynfyll</i>	
<i>ymryson</i>	Braule	<i>yn ddisyfyd</i>	Sodaynlye
<i>ymrysongar</i>		<i>ynddisymloth</i>	
<i>ymwregysy</i>	Gyrde	<i>ynddiswta</i>	
<i>ymwresogy</i>	Waxe hote	<i>ynddiannot</i>	
<i>ymwrthladd</i>	Shonne	<i>yn ddian-</i>	
<i>ymddifyn</i>	Defence	<i>nerch</i>	
<i>ymddyffynny</i>	Defende	<i>yn dlws</i>	Delycyou-
<i>ymddifynwr</i>	Defender		fely
<i>ymwrando</i>	Harken	<i>yn gu</i>	Delycately
<i>ymwneuthur</i>	Conspyre	<i>yn gall</i>	Wylyly
<i>i wneuthyd</i>		<i>yn gyflym</i>	Swyftly
<i>drwe</i>		<i>yn gyfrwys</i>	
<i>ymoneuthur</i>	Confeder	<i>yn gyme-</i>	Moderatly
<i>ymwneuthu-</i>		<i>drawl</i>	
<i>riad</i>		<i>yn gynyrcha-</i>	
<i>ymwneuthu-</i>		<i>wl</i>	
<i>riad</i>		<i>yn gyngorfy-</i>	
<i>ymwrdd</i>	A borde	<i>nus</i>	
<i>ymrein ne</i>	Deflowre	<i>yn lleigys</i>	Sone, anon
<i>bod gan riei</i>		<i>yn bore</i>	Erly
<i>ymroi</i>	Yelde	<i>yn bynych</i>	Oftentymes
¶ <i>Yn o betwn</i>	Yn, wyth yn	<i>yn watworus</i>	Scornefully
<i>yn amser</i>	Yn feafon	<i>yn wastat</i>	Always
<i>yna</i>	There	<i>ynni</i>	
✓ <i>ynad ne ieu-</i>	A iudge	<i>yn llythyratwl</i>	Lytterally

yscroff = fern

<i>Camraec</i>	<i>Saesnec</i>	<i>Welsh</i>	<i>Englyshe</i>
¶ <i>Any lle</i>	Sone	<i>yscoleictot</i>	Clergy
<i>yn atwr</i>	Anon	<i>yscat bydd</i>	Parauen- ture
<i>yn y ban</i>	Nowe		
<i>yn rhann:</i>	Partly	<i>yscrifen</i>	A wrytyng
<i>awl</i>		<i>yscrifenedic</i>	Wryten
<i>yn wysk ke:</i>	Backwarde	<i>yscrifeny</i>	Wryte
<i>fyn</i>		<i>yscafyn di:</i>	Lyght
<i>yn wysc</i>	Forwarde	<i>drwm</i>	
<i>blaen</i>		<i>yscafyn o yd</i>	A mowe ✓
<i>yn yd</i>	Good tyde	<i>ne waír</i>	
<i>putwst</i>	✓ Dankesihe	<i>yscafynhau</i>	Lyghten
¶ <i>Pr</i>	The	<i>yscafny</i>	
<i>pr atwrhon</i>	Nowe	<i>yscafinder</i>	Lyghtneffe
<i>y bwlamec</i>		<i>yscrepan</i>	A scryppe
<i>pr oncyl</i>		<i>yscrepayna</i>	
<i>pr bycheruc</i>		<i>yscrin ne arch</i>	A shryne
¶ <i>yscol</i>	A scole	<i>sant</i>	
<i>yscol iddringo</i>	A ladder	<i>yscrythry:</i>	Croppe,
<i>yscoldy</i>	A scolhouse	<i>pren</i>	loppe
<i>yscoleic</i>	A scholar	<i>yscrythur ne</i>	Scripture
<i>yscoleices</i>		<i>yscrifen</i>	
<i>yscoleicaidd</i>	Clerkly	<i>yscrythur lan</i>	Holy scryp- ture
<i>yscoeicol</i>	Scholar- lyke	<i>yscratwling</i>	Glewe
<i>yscolio</i>	Scale	<i>yscratwlyngo</i>	Glewe
<i>yscol vaír</i>		<i>yscraft</i>	A ferry bote
<i>llysen</i>		<i>yscraftwpyth</i>	
¶ <i>yscot</i>	A scotte	<i>ysclander</i>	Sclaunder
¶ <i>yscotland</i>	Scotlande	<i>ysclandrwr</i>	Sclaunderer
¶ <i>yscottes</i>	A scotty she woman	<i>ysclandriat</i>	Sclaun- dring

yscawen = Alder
yscall = Hwalle

Enters into
names 29.
yscallen
In a XIV cont. ms. of
yscal = Hwalle

¶ Kamberaec	Saesfonaec	Welshe	Englyshe
ysclatio	Sclate	yscar priodas	Deuorce
ysclatpffen	A sclate	yscarieth	Deuorfyng
ysclis	A sclyce	yskipio	Skippe
ysclisio	Sclyce	yscall	Thyftyll
yscorpiwn	A scorpion	yscor	A score
yscwier	A squyer	yscorio	Scorne
yscwir	A squyer	yscal ffiol	A boule
yscwar	Square	bawr	
yskwario	Esquare	yscaldio	Scalde
yscwrs	A scourge	yscalaio	
yscaprwoth		yscwl ne	Scull
yscub i scubo	A befome	saplet	
yscub yd	A shefe of corne	yscwlion	A scoulion
yscubor	A berne	yskprio	Shyuer
ysclodyn	A chyppe	yskypren	
yscor ar etti-	Chylde	yscaen o eda-	A skeyne of
fodd		fedd	threde
yscymyn	Curfed, ex-communicat	yscaen	
yscomundot	A curfyng	ysceintio	
yscypfy	Conuey	yskien kyllell	A skeyne
yscawen	Alder	yscant prin	Scant
yscypfaint	Lyghtes	yscwrio	Scoure
yscypfaeth		yscaffald	A scaffolde
yscyp		yskipio krych-	Skyppe
yscar darn		neitio	
meuon pren		yscarlet	Scarlet
yscar tynny	Sonder	yscypfarn	An eare
o ywrth y		klust	
gilydd		yscypfarnoc	An hare
		yscapular	Scapellar
		yscupo	Swepe

Camraec	Saesnec	Welsh	Englyshe
†stlum	A backe	yspaddat	Hawethornel
ysmalaed	Smallage	yspys	Certayne
ysymutos	Remoue	yslypper	A flyppar
ysmudliw	Chaūgeable	yspelio	Spell
yscum	Scōme (color	ne sillafy	
yspeis	Spyce	ysplentes har	Splentes
yscumer	Scōmar	nes breichieu	
yscumio	Scōme	yspelwad	
ysciwydd	Sholder	yn gan	
yspardyn	A spurre	ysport	Sporte
yskwyddor		ysportio	Sporte
yspardyno	Spurre	yspyty	An hospyts
yskwydd	The wyder	ysly bwyta	Eate
gudun	fone	yspruws	Spruse
yspleddach	Faune	lledyr	lether
yspryt	A sprete	ystaen ryw be	Pewter
ysntosian	Snoffe	ystabyl (tel	A stable
yspyty	A spyttle	ystat	State
	house	ysplennydd	Splendent,
yspwrn	Fyre wod,	gloyw	bright
	tynder	ystad mesur	A stade
yspario arbet	Spare	ystadio	
ne gynilo		ysmala	Hōeley, fami- lar
yspas	A space	ysmalahwch	Honelynes, famylyarytie
yspaid enkyd	Respyte		
ysnoden		ystaenedic	
ysnoden walt	A heereband	ystayny	Stayne
yspeiliaw	Spoyler	ystatli balch	Stately
yspeiliwr	Spoyler	ystatwr	
yspeil	Spoyler	ystompio	Stampe
yspelwi	Chafe		
yspel	Chaufyng		

ystrawm

¶ Kymraec	Saesnaec	Welshe	Englyshe
†standart	Standart	ystrank	
ystrewi	To nefe	ystrick	Stryke
ystalkio ne	Stalke	ystrok	A stroke
stelkian		ystruck ne	A payle
ystrains ne	Straunge	gruck	
ddieithyr		ystruck co	Shocke of
ystrodur	A carte faddel	glwrn o yd	corne, stacke
ystyl llo	Styll	ysten	
nydd		ystryth val	Plyante
ystlomi	Squyrte	kleddyf	
ystryt	A strete	teneu	
yspodol		ystryth	
ystopio	Stoppe	ystrytho	Tawe
† yspodoli	Swyngle	peth caled	
ystopio	Staunche	syth	
gwaed	blode	ystrytho ne	Sowple
ystryw	Industrie,	beddallhau	
	fleyght	ystryth	
ystoff	Stwffe	dra	
ystoffpad	Stuffyng	yspaniel	Spanyell
ystoffwl	Staple of a	ystuno	
drws	dore	ysto	The warpe
ystump	Stumpe	ystor (ne) ddi	Store
ystrywys	Industrious	baroddrwydd	
	fley	ystorio	Restore
ystym		ystordy	Store
ystymio			houfe
†ystyphan	Steuen	ystor peth	Rofyn
berthyr		val kwyf	
ystrack	A stracke	ystordyn	Scantlet

bending

91 Slaves

¶ Camraec	Saesnec	Welshe	Englyshe
† pstorm	Storme	pstyr	Intente
pstori	A story	pstyriaw	Entente
pstoriawr	Hyftorio- grapher	pstyllen	A borde
pstol i eistedd	A stole	pstyllod dir- wyn	Blades
arnei		pswil	A basshed
pstol ne pscol	A ladder	ps wib wib	Foy foy ✓
i dringo		ps ef pw	That is to
pstola offei- rat	Stoole	hynp	wyt
pstatut	A statute	¶ It	To the
pstatus	Statutes	p twymyn	
pstalym	A good while	¶ B brech	Pocke
	a goe	p brech bawr	Frenche pockes
+ psteddle	A feate	p brech wenn	The pockes
pstayr gris	A stayre	p brech goch	Mesyll
pstels croen	Foxe skynne	p brech las	Swyne
llwynoc		ne brech p	pockes
pstil	Style	moch	
pstlen	Ryw	p dwlamec	Sore yeyes
+ pswayn eskw- ier	Esquyer, fwayne	¶ Bw ne pwen	Yw
pstiward	Stewarde	pw ne pdyw	Ys
pstiwardeth	Stewarshyp	pwd peillieid	Pappe
✓ pstalwyn	Stallant, stalune	pwd rhynion	Gruell
pstudialw	Studye		
pstudiwr	A studeute		
✓ pstuws tw- ymduy	Stewes	¶ Terfyn	¶ The ende

? Hw

¶ Johan Waleſ y prenter yn danſon
anerch ar popol Kymry.

Welſch karedigon Gymry mi ddoetha ac a
prentais hydîc nifer o ryw lyfreu hyn wrth
ddeiffyf gwr banhedic och gwlad yr hwn
a dystolaythei i mi y kaffwn chwi yn morh
rhwyddon bargenlwyf mor hynaws gyfeddachlwyf
ac morh bonheddigaidd alwch kyueillach ar y bythei
diedifarus ym a gymereis o boen a thrauael a chost yn
alwch pleit: yr hyn o phrofwch yn gyfagos i wir, gwy-
byddwch y kymeraf amſer arall angwanec o lafur
melwn ſulwt petheu or einowch er alwch mlyn: Eithyr
yn alwr ni chefeis o enhyd printo pop gair kyn ddifeied
na chyn gylwired ac y mynyſſwn herwydd paam od
gwelaf y gallwyf bod ynkyfemyl digolled o ymarfer
o brinto ywch: ef bydd diueiach a dieskeuluſſach
pop rhan om gorchwyl y waith neſſaf a
delw or blayn yr hwn ach kaffwo ar
i lwybyr ef yn waſtadaſwl.
poet gwir.

¶ Imprinted at London in
Foſter lane, by me
John Waleſ.
(1547.)

Cum priuilegio ad imprimendum solum.

(‘ , ‘)

